

SUBSIDISTAN IN VLAANDEREN

Subsidy overkill. Flanders as a case study.

Executive summary

The European Commission provides direct financial contributions by way of grants in support of projects or organisations which further the interests of the EU or contribute to the implementation of an EU programme or policy. When subsidies are used as a policy instrument to achieve a social objective, the grant provider needs to prove the causality between the grant and the intended effects, and whether or not the grant is the most efficient instrument to achieve that objective. This study takes Flanders as a case study in an attempt to fill the gap of knowledge about subsidies.

BRECHT VAN ZWAM
m.m.v. MANUEL DIERICKX VISSCHERS

Inleiding

Subsidies zijn een veelgebruikt beleidsinstrument. Zo verleent de Europese Commissie subsidies aan projecten of organisaties die de belangen van de EU dienen of bijdragen tot de uitvoering van een programma of het beleid van de EU. Wanneer subsidies als beleidsinstrument worden ingezet om (een) bepaalde doelstelling(en) te bereiken, dan moet de subsidieverlener zich de vraag stellen of en in welke mate er een causaal verband bestaat tussen de subsidiemaatregel en de beoogde effecten, en of een subsidie het meest efficiënte instrument is om die doelstelling te bereiken. Die vragen stellen de bewindsvoerders zich op vandaag nog te weinig.

De voorliggende studie doet een poging om de hiaat aan kennis en transparantie over subsidies op te vullen. Daarvoor nemen we Vlaanderen als een case studie. Ondanks de grote budgettaire impact van subsidies is er geen transparant overzicht beschikbaar van de subsidies die de Vlaamse overheid verstrekt, terwijl het in een parlementaire democratie van belang is dat parlementsleden – en dus ook burgers – een eenduidig en transparant beeld hebben van de bestemming van belastinggelden, de beleidsdoelen die men daarmee wenst te realiseren en het budget dat daaraan wordt besteed. Subsidies zouden elkaar wel eens kunnen overlappen of zelfs tegenwerken.

Samengevat stelt de Vlaamse regering de geschiktheid, noodzakelijkheid en evenredigheid van de veelheid aan subsidies te weinig in vraag. Aangezien de Vlaamse regering door het verlenen van subsidies het gedrag van burgers en bedrijven wenst te sturen, is het net belangrijk te weten of de gedragsverandering waarin de subsidiemaatregel voorziet niet zonder overheidssteun tot stand zou kunnen komen. Maar ook: of de manier waarop dat subsidiegeld wordt besteed wel de gewenste gedragsverandering oplevert. En: of dat resultaat op een efficiënte manier (tegen zo laag mogelijke kosten) wordt bereikt.

In Nederland bestaat er alvast een grotere politieke aandacht voor subsidie-evaluaties dan in Vlaanderen: per departement wordt in Nederland eens om de vier jaar een overzicht opgemaakt van alle subsidies in het zogenoemde ‘Subsidieoverzicht Rijk’. Daarenboven zijn in het kader van ‘Verantwoord begroten’ met ingang van het begrotingsjaar 2012 alle departementale begrotingen voorzien van een bijlage met daarin een overzicht van alle subsidieregelingen en is de verplichting – om subsidieregelingen elke vijf jaar te evalueren – ingeschreven in de wet.

De studie valt uiteen in vijf onderdelen. Vooreerst wordt een theoretisch analysekader gegeven met betrekking tot de redenen waarom overheden subsidies als beleidsinstrument inzetten en de mogelijke externe effecten van subsidies. Het tweede deel zoekt naar een definitie van subsidie (passend binnen het bestek van deze studie) en werpt een blik op de Vlaamse regelgeving dienaangaande. Vervolgens doet de studie een poging om een overzicht te geven van alle subsidies in Vlaanderen met onder andere aandacht voor het soort subsidie en het voorziene budget. Het vierde deel van de studie toetst een aantal concrete subsidiestelsels op hun noodzakelijkheid, geschiktheid, onmisbaarheid, evenredigheid, toepasbaarheid en handhaafbaarheid. Tot slot worden in deel vijf enkele aanbevelingen geformuleerd.

DEEL 1: SUBSIDIES ALS BELEIDSINSTRUMENT

1. Inleiding

De vraag om welke redenen overheidsoptreden – waaronder het verlenen van overheidssubsidies – verantwoord kan zijn, vormt vaak voer voor (politieke) discussies. Een antwoord bieden op de vraag wanneer overheidsingrijpen legitiem is, behoort niet tot het bestek van voorliggende studie, maar de legitimiteitstoets is wel relevant.

Als de overheid met subsidies het gedrag van burgers en bedrijven wenst te beïnvloeden om een bepaald maatschappelijk probleem aan te pakken, dan kan de vraag gesteld worden of er überhaupt een maatschappelijk probleem is, en als dat al bestaat, door welk gedrag het maatschappelijk probleem dan veroorzaakt wordt.

Los van de vraag naar de legitimiteit van maatschappelijke problemen en het onderzoek naar het gedrag dat aan de basis ligt daarvan, is het voor een goede analyse van de Vlaamse subsidiestelsels vooral belangrijk om de geschiktheid, noodzakelijkheid en evenredigheid van subsidies als beleidsinstrument onder de loep te nemen.

Alvorens dieper in te gaan op die drie aspecten, maakt deze studie eerst een theoretische analyse van de reden(en) waarom overheden beslissen om subsidies te verlenen.

2. Tekortkomingen in de samenleving

Om marktimperfecties te corrigeren, een rechtvaardige verdeling van de welvaart te bekomen en/of externaliteiten te internaliseren, meent de overheid al te vaak te moeten ingrijpen door het inzetten van een breed scala aan beleidsinstrumenten.

De economische theorie verdeelt marktimperfecties in vier groepen:

1. *Informatieasymmetrie*: Als een partij over meer informatie beschikt dan de andere partij, is er sprake van informatieasymmetrie. Zo kan onduidelijkheid bestaan over de kwaliteit, de prijs, etc. van goederen. In die optiek voert de overheid bijvoorbeeld een EPC-certificaat in om er voor te zorgen dat de kopers van een bestaande woning beter geïnformeerd zijn over de energieprestaties van die woning, en zo dit element in rekening kunnen brengen bij hun afweging tot aankoop (Bachus, 2012).
2. *Marktmacht*: In sommige markten voor goederen en/of diensten zijn maar een beperkt aantal vragers en/of aanbieders op de markt. Zo is het aanbod aan sportaccommodatie (sporthallen) op de private markt relatief beperkt, terwijl de vraag van burgers naar ruimte om aan sport te doen groot is.
3. *Publieke goederen*: Goederen worden niet aangeboden op de private markt, omdat personen niet, of slechts tegen hoge kosten, uitgesloten kunnen worden van consumptie (niet-uitsluitbaar) en omdat consumptie door één persoon niet ten koste gaat van consumptie door een ander (niet-rivaal). Voorbeelden van publieke goederen zijn: straatverlichting, defensie, bescherming tegen overstromingen, etc.
4. *Externaliteiten*: Kosten (negatieve externaliteiten) of baten (positieve externaliteiten) die een effect hebben op andere ondernemingen of consumenten maar die niet in de prijs tot uitdrukking komen. Een voorbeeld van een negatieve externaliteit is milieuvervuiling.

Overheidsoptreden wordt vaak gemotiveerd vanuit de visie dat de markt niet perfect werkt (marktfaling) en dat derhalve aanvulling en correctie noodzakelijk zijn (De Clercq, 2011). In

die optiek zijn er drie traditionele functies van het overheidsbeleid: allocatie, distributie en stabilisatie (Musgrave, 1959). De overheid kan dan ingrijpen om de efficiëntie van de markt te verhogen (allocatie), om een rechtvaardige verdeling van de welvaart te verzekeren (distributie) of om de economie zo goed mogelijk in evenwicht te laten zijn (stabilisatie). In voorliggende studie ligt de focus hoofdzakelijk op de allocatiefunctie.

3. Beleidsinstrumenten

Het ingrijpen van de overheid is er in vele gevallen op gericht om het gedrag van burgers en bedrijven te beïnvloeden. Daartoe kan ze zich wenden tot een breed scala van beleidsinstrumenten. Voor het in kaart brengen van de verschillende beleidsinstrumenten steunen we op de typologie die ontworpen werd door van der Doelen (1989). In deze typologie worden drie soorten beleidsinstrumenten onderscheiden.

Vooreerst zijn er de *rechtstreekse beleidsinstrumenten* waarmee de overheid rechtstreeks ingrijpt via het aanbieden van een dienst of product of via het uitbesteden van een activiteit aan een andere organisatie. Zo kan de overheid bijvoorbeeld de maatschappelijke nood aan kinderopvang lenigen door zelf een kinderopvangverblijf te bouwen en uit te baten.

Vervolgens zijn er *ondersteunende instrumenten*. Deze instrumenten ondersteunen de externe werking van eigen overheidsorganisaties door producten en prestaties voor intern gebruik. Een typevoorbeeld hiervan zijn de instrumenten van personeelsbeheer voor het ambtenarenkorps (aanwerving, evaluatie, opleiding, etc.).

Tot slot zijn er de *gedragsbeïnvloedende beleidsinstrumenten*. Deze instrumenten kunnen stimulerend of ontradend zijn en kunnen als volgt worden ingedeeld:

- juridische instrumenten: bvb. regelgeving/boete;
- economische instrumenten: bvb. subsidiëring/heffing;
- communicatieve instrumenten: bvb. sensibilisatie/ontrading.

In van der Doelen (1989) worden subsidies ingedeeld bij de gedragsbeïnvloedende economische beleidsinstrumenten, waarbij de overheid probeert om de voor- en nadelen – verbonden aan een bepaalde keuzemogelijkheid – te veranderen door de financiële gevolgen van dat gedrag te wijzigen.

Subsidies worden aldus als beleidsinstrument gebruikt voor het stimuleren van gedrag dat in de ogen van de overheid positieve effecten heeft. Het is echter nog maar de vraag in welke mate subsidies er effectief voor zorgen dat het beoogde beleidsdoel wordt bereikt (geschiktheid) en of die subsidies überhaupt wel nodig zijn om het beoogde beleidsdoel te bereiken (het doel wordt mogelijks ook zonder subsidies bereikt), of nog: of het überhaupt wel nodig is om het gedrag van een individu of groep te veranderen door het verlenen van overheidssubsidies (noodzakelijkheid).

4. Externe effecten

Het inzetten van subsidies zou dus moeten leiden tot gedragsveranderende effecten en aldus een hogere welvaartscreatie. Dergelijke externe effecten worden veelvuldig bestudeerd in de academische literatuur (Baumol & Oates, 1988; Pearce & Turner, 1990; Pretty *et al.*, 2000). Die literatuur focust op het feit dat de nuts- of winstmaximalisatie van een bepaald

individu/bedrijf, buiten de wil van dat individu om, wordt beïnvloed door de keuzes van een ander individu/bedrijf.

Gysen *et al.*, (2005) omschrijft externe effecten onder de noemer ‘neveneffecten’ als volgt:

“een neveneffect van een interventie volgt uit deze interventie zonder dat dit de bedoeling was. Dit sluit niet uit dat het neveneffect verwacht kan zijn.”

In het kader van deze studie kunnen externe effecten worden omschreven als: positieve (opbrengst) of negatieve (kost) effecten van het verlenen van subsidies op de economie, het milieu, etc.

4.1 Positieve effecten van subsidies

Subsidies kunnen positieve *spill-over effecten* hebben. Zo worden subsidies voor (niet-gouvernementele) organisaties geacht een bijdrage te leveren aan sociale, ecologische of economische verbeteringen in de maatschappij. Die bijdrage is dan niet rechtstreeks het gevolg van de subsidie, maar wel indirect van de activiteiten van de gesubsidieerde organisatie.

Bepaalde activiteiten hebben een positief multiplicatoreffect op economie of maatschappij, maar soms is er een gebrek aan levensvatbaarheid op de markt. Om actoren ertoe te bewegen die activiteit toch te laten plaatsvinden, kan de overheid beslissen om ze te ondersteunen met subsidies, en dat tot het moment dat de activiteit zelfbedruipend is. Investerings- en onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten zijn hier een goed voorbeeld.

Subsidies kunnen er tevens voor zorgen dat voorzien wordt in publieke goederen door andere organisaties dan overheidsinstellingen. Zo worden kinderopvanginitiatieven in Vlaanderen gezien als een publiek goed en – onder het mom van betaalbare en kwaliteitsvolle kinderopvang – financieel ondersteund door de overheid.

Er is ook het item van de ‘additionaliteit’ van subsidies. In de academische literatuur worden drie soorten additionaliteit onderscheiden (Clarysse *et al.*, 2009):

- Input additionaliteit: voor elke euro aan subsidies wordt door de gesubsidieerde organisatie minstens nog een bijkomende euro zelf geïnvesteerd.
- Output additionaliteit: de extra output die gerealiseerd wordt dankzij de overheidssteun.
- Gedragsadditionaliteit: de overheidssteun zorgt voor verandering in het gedrag van de gesubsidieerde organisatie en dat op strategisch niveau of op het niveau van de competenties.

Als er geen sprake is van enige additionaliteit van de subsidie, kunnen de overheidsmiddelen beter worden ingezet op een andere wijze, die een groter resultaat garandeert. Het moet de bedoeling zijn dat de totale additionaliteit van de subsidies groter is dan de kostprijs ervan.

De politieke haalbaarheid en het maatschappelijk draagvlak voor subsidies als beleidsinstrument worden verhoogd door de hoge mate van aanvaarding van subsidies bij burgers en bedrijven.

Volgens Bachus (2012) zijn subsidies echter bijna nooit een efficiënte of effectieve oplossing voor de nagestreefde doelstelling. Al te vaak komen de bedoelde gedragsveranderende effecten er niet of zouden ze er zelfs gekomen zijn zonder de subsidies. Voor de meeste

subsidies wordt namelijk nooit aangetoond dat precies die subsidies er voor zorgen dat de voormelde (potentieel) positieve effecten van de subsidie zich voordoen en dus ook niet dat de eigenlijke beleidsdoelstelling wordt bereikt door het verstrekken van subsidies.

4.2 Negatieve effecten van subsidies

Overheidsingrijpen, en aldus ook het verstrekken van subsidies, kan – naast de beoogde positieve effecten – daarenboven ook het marktevenwicht verstoren, inefficiënties veroorzaken of andere negatieve externe effecten met zich meebrengen (Winters *et al.*, 2004). Daarom bekijken we in deze paragraaf de negatieve externe effecten van subsidies.

Vooreerst is er de zogenaamde opportunitetskost van subsidies: wanneer de overheid beslist om een bepaald bedrag aan financiële middelen te spenderen aan subsidies, dan kan dat budget niet meer gespendeerd worden aan de kerntaken van de overheid (onderwijs, gezondheidszorg, etc.) zonder elders extra belastingen te heffen. Het gevaar is dat de welvaartswinst van het verstrekken van subsidies lager ligt dan wanneer hetzelfde overheidsbudget op een andere manier zou worden besteed.

Een tweede mogelijk negatief effect van subsidies zijn economische distorsies. Als subsidies worden gebruikt om een specifieke sector of industrie te ondersteunen (zoals in Vlaanderen het geval is met de automobielsector), dan kan dat tot gevolg hebben dat middelen worden verschoven van meer productieve naar minder productieve sectoren of industrieën, waardoor de economische efficiëntie en welvaartscreatie er op achteruit gaat.

Beleidsvoerders willen met subsidies in bepaalde gevallen doelstellingen met betrekking tot welvaarts(her)verdeling bereiken, om op die manier bepaalde ‘achtergestelde’ groepen te ondersteunen. Echter, de (her)verdeling van subsidies bereikt soms exact de tegenovergestelde doelen. Zo zijn subsidies vaak bestemd voor kleine en middelgrote bedrijven, maar komen de subsidies eerder terecht bij grote bedrijven. Op die manier wordt welvaart herverdeeld van een grote groep van onwetende bijdragers naar een kleiner aantal begunstigden.

Ten vierde is er wat economen noemen ‘*transfer efficiency*’ van subsidies: de ratio tussen dat deel van de subsidie dat uiteindelijk terecht komt bij de doelgroep en het budget dat de overheid aan de subsidie besteedt. Wanneer een landbouwer subsidies krijgt van de overheid om bvb. maïs te telen, moet de boer eerst geld spenderen aan het aankopen van zaden, meststoffen, pesticiden en diesel voor de tractor. Daardoor rest de landbouwer slechts een inkomensstijging van ongeveer 20 à 25 procent van de kost van de subsidie voor de overheid (Dewbre *et al.*, 2001).

Verder spreekt de academische literatuur ook over de zogenaamde ‘*environmentally harmful subsidies*’ (van Beers & de Moor, 2001; van Beers & van den Bergh, 2001): subsidies ter ondersteuning van productie, transport of consumptie met schadelijke gevolgen voor het milieu (verhoogde druk op grondstofgebruik, verhoogde emissies naar lucht en water, extra afvalproductie, extra transport, etc.). Het ondersteunen van productie of consumptie kan mogelijk leiden tot meer bedrijven in de markt, overproductie en aldus meer afval of een hogere emissie-uitstoot.

Daarenboven krijgen begunstigden van subsidies, die schadelijk zijn voor het milieu, een soort ‘recht op vervuiling’ van de overheid. Het is in dat geval niet de vervuiler die betaalt,

doch wel de belastingbetaler, het slachtoffer van de vervuiling, en dat in tegenstelling tot milieueffingen waarbij het principe ‘de vervuiler betaalt’ gehuldigd wordt.

Uiteraard kunnen subsidies ook bepaalde milieuproblemen milderer bijvoorbeeld wanneer subsidies voor onderzoek en ontwikkeling (O&O) zorgen voor de ontwikkeling van technologieën die minder milieuvervuilend zijn dan andere reeds bestaande technologieën.

Ten zesde worden subsidies vaak toegekend *à la tête du client* om bepaalde specifieke groepen of personen (lees: kiespubliek) financieel te ondersteunen. De voorwaarden en doelstellingen van de subsidie worden dan zo geschreven dat ze enkel bij die specifieke groep of personen kunnen terechtkomen. Dat brengt ons bij de mogelijkheid dat een deel van de doelgroep het gesubsidieerde bedrag ook gesteld zou hebben zonder de subsidie.

Wanneer subsidies gericht zijn op een specifieke (kleine) groep, terwijl de positieve welvaartseffecten verwaarloosbaar zijn, houdt dat een gevaar in van ‘*rent-seeking*’ (Tullock, 1967; Krueger, 1974): het manipuleren van de sociale en/of politieke omgeving voor het gewin van een kleine groep ten koste van een grote groep, zonder dat hierdoor extra welvaart wordt gecreëerd.

Er is bij het verstrekken van subsidies daarenboven mogelijks sprake van het zogenaamde ‘*rebound effect*’ wanneer de koopkracht- of winstverhoging, die het gevolg is van het krijgen van subsidies, op ongewenste manier wordt aangewend (Berkhout *et al.*, 2000).

Een achtste mogelijk negatief effect van subsidies kan ontstaan wanneer het verstrekken van subsidies er voor zorgt dat de ondersteunde activiteit of het gesubsidieerde project er afhankelijk van wordt. In dat geval kan de activiteit of het project niet bestaan zonder subsidie en kan het stoppen van subsidiëring tot een (maatschappelijk) conflict leiden (ook al is de stopzetting maatschappelijk gewenst).

Het is immers erg gemakkelijk voor politieke bewindsvoerders, en vanuit politiek oogpunt interessante politieke marketing, om binnen de perken van wat het overheidsbudget toelaat, subsidies te verstrekken. Het is echter veel moeilijker om subsidies weer af te schaffen. Subsidies worden door de doelgroep vaak beschouwd als een verworven recht, waardoor vermindering of afschaffing van de subsidies gezien wordt als een onrechtvaardige beleidskeuze.

Dat blijkt ook uit een studie van de Nederlands Algemene Rekenkamer (2011). De effectevaluaties van subsidies worden door Nederlandse ministers dan wel gebruikt om subsidies aan te passen, maar de uitkomsten van de in het betreffende studie onderzochte evaluaties hebben nauwelijks geleid tot het stopzetten van de subsidie.

5. Besluit

Bewindsvoerders moeten zich telkens weer de vraag stellen of subsidies noodzakelijk zijn om marktfaalingen tegen te gaan of te remediëren. Subsidies nemen namelijk een grote hap uit het overheidsbudget: in de eerste plaats voor het financieren van de subsidie op zich, maar uiteraard ook voor het vergoeden van de personeels- en werkingskosten verbonden aan het verstrekken van de subsidie en de controle op de naleving van de subsidievoorwaarden.

Dit eerste (theoretische) deel van deze studie toont duidelijk aan dat de overheid nood heeft aan een toetsingskader teneinde de geschiktheid, noodzakelijkheid en evenredigheid van subsidies te kunnen analyseren. Dat kader moet de overheid in staat stellen om te bepalen of:

1. een subsidie aanleiding geeft tot de gewenste gedragsverandering (geschiktheid);
2. een subsidie onmisbaar is om het gedrag te kunnen veranderen (noodzakelijkheid);
3. en of de negatieve externe effecten en financiële kosten in verhouding zijn met de baten van de subsidie.

DEEL 2: HET BEGRIP SUBSIDIE

1. Definitie

De term ‘subsidie’ is wijdverspreid, maar kent in de praktijk zeer uiteenlopende benamingen en omschrijvingen. Men heeft het ook wel eens over: toelage, tussenkomst, premie, tegemoetkoming, betaling, maatregel, terbeschikkingstelling, etc. (Rekenhof, 1999).

Daarenboven bestaat er in de academische literatuur geen eenduidige definitie voor het begrip. Heel vaak wordt – naargelang de scope van het academisch onderzoek – een andere invulling gegeven aan het begrip ‘subsidie’. In wat volgt gaan we daarom op zoek naar een omschrijving van het begrip ‘subsidie’ die aansluit bij het opzet van deze studie.

Van Dale geeft een semantische verklaring. Een subsidie is een “*geldelijke ondersteuning van overheidswege*”. Dat is natuurlijk een vlag die een erg ruime lading dekt. Daarom wordt gezocht naar een meer economische definitie van het begrip ‘subsidie’.

Heel wat internationale organisaties hebben een eigen definitie ontwikkeld met betrekking tot subsidies. Van al die definities is enkel die van de Wereldhandelsorganisatie (WHO) bindend voor haar leden. De WHO-Overeenkomst inzake subsidies en compenserende maatregelen bevat in artikel 1 volgende definitie van een subsidie (Wereldhandelsorganisatie, 1999):

“For the purpose of this Agreement, a subsidy shall be deemed to exist if:

(a)(1) there is a financial contribution by a government or any public body within the territory of a Member (referred to in this Agreement as "government"), i.e. where:

- (i) a government practice involves a direct transfer of funds (e.g. grants, loans, and equity infusion), potential direct transfers of funds or liabilities (e.g. loan guarantees);*
- (ii) government revenue that is otherwise due is foregone or not collected (e.g. fiscal incentives such as tax credits);*
- (iii) a government provides goods or services other than general infrastructure, or purchases goods;*
- (iv) a government makes payments to a funding mechanism, or entrusts or directs a private body to carry out one or more of the type of functions illustrated in (i) to (iii) above which would normally be vested in the government and the practice, in no real sense, differs from practices normally followed by governments;*

or

(a)(2) there is any form of income or price support in the sense of Article XVI of GATT 1994;

and

(b) a benefit is thereby conferred.”

Dit mag dan wel de meest aanvaarde definitie zijn, toch is de WHO-definitie niet bruikbaar in het kader van deze studie, omdat in deze definitie o.a. ook fiscale incentives zijn inbegrepen. Voormelde definitieve is aldus te alomvattend en weinig specifiek. We zoeken naar een verdere verfijning voor de subsidiedefinitie.

De Moor & Calamai (1997) omschrijven een subsidie als volgt:

“A subsidy is any measure that keeps prices for consumers below the market level or keeps prices for producers above the market level, or that reduces costs for consumers and producers by giving direct or indirect support.”

Naar aanleiding van een workshop rond subsidies en fiscale incentives kwam de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) tot volgende definitie (Runge & Jones, 1996):

“Subsidies are economic and fiscal measures that have both clear budget impacts.”

Deze eerder pragmatische definities zijn alvast minder ruim dan de WHO-definitie. Echter, de definities van De Moor & Calamai (1997) en van de OESO impliceren dat ook belastingvoordelen als een vorm van (impliciete) subsidie worden aanzien. Belastingvoordelen en andere impliciete subsidies vallen echter buiten de scope van dit onderzoek, waardoor het noodzakelijk is om de definitie van subsidie nog verder te vernauwen.

In een onderzoek van het Rekenhof (1999) naar de effectiviteit van het subsidiebeleid binnen de Vlaamse Gemeenschap en de transparantie ervan in begrotingsdocumenten, formuleert het Rekenhof een instrumentele visie die een subsidie beschouwt als een positieve prikkel om het gedrag van de bevolking of van een specifieke doelgroep te beïnvloeden in de door de overheid gewenste richting. Het Rekenhof (1999) omschrijft een subsidie als:

“een regeling houdende instelling van een tegemoetkoming die aan volgende voorwaarden voldoet:

- *een financiële transfer;*
- *waar aan de toekenning ervan voorwaarden worden gekoppeld;*
- *en waarvan het doel is om activiteiten, die 1) zonder deze transfer niet of niet in dezelfde mate zouden zijn uitgevoerd en 2) leiden tot door de overheid gewenste effecten in één of meerdere beleidsvelden, tot stand te brengen of te beïnvloeden.”*

Het Rekenhof werkt met de enge invulling van het begrip ‘subsidie’, waarbij we kunnen stellen dat het Rekenhof – in de terminologie van het WHO en de OESO – enkel de ‘directe subsidies’ bestudeert.

De definitie van het Rekenhof (1999) brengt ons ook tot de scope van voorliggende studie: een analyse van de Vlaamse subsidiestelsels. Het Rekenhof maakt in zijn omschrijving echter geen abstractie van de ondersteuning door het ter beschikking stellen van o.a. werkingstoelagen van de Vlaamse Gemeenschap aan de Vlaamse overheidsinstellingen (bvb. Bloso, Kind en Gezin, OVAM, Toerisme Vlaanderen, etc.).

Daarom baseren we ons in deze studie voor de definitie van het begrip ‘subsidie’ op het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof (ook wel het Rekendecreet). Daarin wordt een subsidie omschreven als:

“elke vorm van financiële ondersteuning die wordt verstrekt door een instantie die tot de overheid behoort, voor een door derden georganiseerde activiteit die het algemeen belang dient, ongeacht de benaming die aan die ondersteuning wordt gegeven, en ongeacht de benaming of de aard van de akte waarmee ze wordt toegekend, met uitsluiting evenwel van de dotaties die door de Vlaamse Gemeenschap worden verstrekt aan het Vlaams Parlement of aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie, en van de toelagen die worden toegekend aan de Vlaamse rechtspersonen vermeld in artikel 4, § 1, 2°.”¹

2. Soorten subsidies

Er bestaan heel veel soorten subsidies. Hierna geven we twee mogelijke onderverdelingen. De eerste onderverdeling richt zich op de strategische beleidsdoelstelling van de subsidies, terwijl de tweede onderverdeling gebaseerd is op de soort activiteit die wordt ondersteund met subsidies.

De eerste onderverdeling is gebaseerd op Myers & Kent (2001). Zij geven drie typologieën van subsidies:

1. Subsidies om een bepaalde sector van de samenleving te ondersteunen: bvb. subsidiëring van het onderwijs om er voor te zorgen dat kinderen voldoende scholing krijgen.
2. Subsidies om bepaalde activiteiten of processen, die anders op onvoldoende grote schaal worden ontplooid, aan te moedigen: bvb. subsidies voor hernieuwbare energie om de installatie van zonnepanelen, windmolens, etc. aan te moedigen
3. Subsidies om te verzekeren dat een bepaalde industrie van strategisch belang op een stabiele manier kan overleven: bvb. subsidies voor de autosector om de automobieliindustrie in Vlaanderen te houden.

De tweede onderverdeling komt voort uit het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof. Daarin worden subsidies als volgt onderverdeeld:

- Werkingssubsidie: de subsidie wordt toegekend ter ondersteuning van de personeels- en werkingskosten voortvloeiend uit een structurele activiteit die een continu en permanent karakter vertoont.
- Investeringsubsidie: de subsidie wordt toegekend ter ondersteuning van de investeringen ten behoeve van een structurele activiteit die een continu en permanent karakter vertoont.
- Projectsubsidie: de subsidie wordt toegekend ter ondersteuning van de specifieke kosten voortvloeiend uit een activiteit die zowel qua opzet of doelstelling als in tijd kan worden afgebakend.

In het vervolg van deze studie maken we gebruik van de classificatie uit het Rekendecreet.

---

¹ Bijlage 1 toont de lijst van Vlaamse rechtspersonen.

3. Vlaams regelgevend kader

In het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2009-2014 wordt gewezen op het feit dat overheden transparante verantwoording moeten afleggen over wat zij doen met het belastinggeld. In die optiek formuleerde de Vlaamse Regering in het regeerakkoord het voornemen om toetsingsinstrumenten uit te bouwen met het oog op een meer efficiënte en effectieve aanpak van subsidieregelingen.

Het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof – ook wel het Rekendecreet – legt de basis voor een Vlaams regelgevend kader voor subsidies. In artikel 53 tot 57 van het Rekendecreet worden een aantal algemene bepalingen opgenomen over de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan.

Het Rekendecreet stuurt vooral aan op meer uniforme regels inzake verantwoording en rapportering door de ontvanger van de subsidie. Op die manier kan de Vlaamse overheid een beter zicht krijgen op de verstrekte subsidies en een betere evaluatie van subsidieregelingen mogelijk maken.

Op vrijdag 8 november 2013 hechtte de Vlaamse Regering tevens haar goedkeuring aan het besluit betreffende de regels inzake subsidiëring². Met dat besluit wordt uitvoering gegeven aan de bepalingen in het Rekendecreet. Het betreffende ontwerpbesluit wil een vangnet creëren waarop niet-gereguleerde of onvoldoende gereguleerde subsidies moeten terugvallen. Het ontwerpbesluit bevat algemene bepalingen omtrent aanvraag, toekenning, aanwending, verantwoording, sancties en onverenigbaarheden.

De Vlaamse Regering wil met het besluit betreffende de regels inzake subsidiëring de doelmatigheid van het Vlaamse subsidiebeleid verhogen. Het generieke kader bestaat uit volgende regels:

- de aanvrager moet duidelijk het doel van de subsidies vermelden;
- elke subsidiebeslissing moet vermelden hoe de gesubsidieerde activiteit bijdraagt tot de realisatie van de strategische en de operationele doelstellingen van de subsidiërende overheid;
- de subsidies mogen enkel worden aangewend voor de doeleinden waarvoor ze werden verleend;
- er moet worden verantwoord dat, en eventueel in welke mate, de gesubsidieerde activiteit werd gerealiseerd via vooropgestelde doelmatigheidscriteria.

Verder voorziet het besluit in een administratieve lastenvermindering door voor kleine subsidiebedragen (niet hoger dan 7.000 euro) de administratieve last te beperken.

Gelet op de adviezen van enkele adviesraden rijzen heel wat vragen over het waarborgen van de rechtszekerheid in hoofde van de ontvangers van de subsidies, vooral tijdens de beginfase van de nieuwe regelgeving. Daarenboven ligt het ambitieniveau van het betreffende besluit volgens de adviesraden erg hoog, waardoor er kan getwijfeld worden aan de effectieve implementatie ervan.

---

² Het besluit trad in werking op 1 januari 2014.

Een subsidie kan alleen worden toegekend krachtens een decreet. In een dergelijk decreet stelt de Vlaamse Regering de regels vast voor de toekenning, de terugvordering en de verantwoording van de subsidies, de indiening van aanvragen en verantwoordingsstukken, de eenmalige gegevensopvraging en voor de onverenigbaarheden. Tevens kan ze de voorwaarden bepalen voor het elektronisch aanvragen en het elektronisch indienen van verantwoordingsstukken, en de procedure voor de controle op de aanwending van de subsidies vaststellen.

De Vlaamse regering specificceert vervolgens een aantal regels met betrekking tot een welbepaalde subsidie in een uitvoeringsbesluit, meestal een zogenaamd besluit van de Vlaamse regering. De Vlaamse regering kan in een dergelijk besluit de subsidievoorwaarden nader omschrijven, criteria invullen, procedures verder verfijnen, regels vastleggen voor toezicht en evaluatie, en modaliteiten vastleggen voor het toekennen en uitbetalen van subsidies en voor de advisering van aanvraagdossiers.

DEEL 3: VLAAMSE SUBSIDIESTELSELS

Na de uiteenzetting van een aantal theoretische inzichten met betrekking tot het begrip 'subsidie' in deel 1 en 2 van deze studie, brengt deel 3 een cijfermatig overzicht van de Vlaamse subsidies.

Uit onderzoek van het Rekenhof (1999) bleek dat medio 1998 om en bij de 404 subsidieregelingen goed waren voor 267 miljard BEF (omgerekend 6,6 miljard euro) of 41 procent van alle uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap.

We zijn ondertussen vijftien jaar later. Het is dan ook tijd voor een update van de cijfers. Echter, door het gebrek aan transparante gegevens over subsidies in het kluwen van begrotingen, programmadecreten, websites, jaarverslagen, databanken, etc. van de verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid, is het een helse opdracht om door de bomen het bos te zien.

Blijkbaar is het zelfs voor de eigen Vlaamse administratie geen sinecure om die oefening te maken. In de krant Het Nieuwsblad (d.d. 21 maart 2013) stelt de heer Dirk Van Melkebeke, voorzitter van het college van ambtenaren-generaal, dat het in totaal 70 mandagen kostte om de Vlaamse ambtenaren volgende vraag te laten oplossen: "Welke subsidies zijn er tijdens uw legislatuur al uitgereikt en aan welke verenigingen en instanties?"

Als de Vlaamse ambtenarij zelf al 70 mandagen nodig heeft om te achterhalen welke verschillende subsidies ze allemaal zelf verstrekt, dan is daarmee alvast aangetoond dat er terzake een acuut gebrek aan transparante en eenduidige informatie is. Voorliggende studie kiest er daarom voor om drie verschillende oefeningen te maken.

Vooreerst wordt gepoogd om een overzicht te maken van het aantal subsidieregelingen in Vlaanderen. In Nederland ontvangt het parlement iedere vier jaar het zogenaamde Subsidieoverzicht Rijk (SOR) met een overzicht van alle subsidieregelingen/-uitgaven. In Vlaanderen kennen we zo'n systematisch en transparant overzicht niet. Met deze eerste analyse-oefening willen we een indicatief beeld krijgen van het aantal Vlaamse subsidies.

Vervolgens wordt op basis van de ESR-codes in de Vlaamse begroting een analyse gemaakt van het subsidiebudget dat Vlaanderen vrijmaakt. Via een objectieve analyse van de economische classificatie³ werden een resem ESR-codes weerhouden. Die codes werden vervolgens opgezocht in de verschillende begrotingsdocumenten en op die manier kwamen we uiteindelijk tot een overzicht van posten in de begroting die kunnen worden aangewend om subsidies te verstrekken.

Een derde oefening maakt een overzicht van de Vlaamse subsidies met behulp van een resem schriftelijke vragen van Vlaams volksvertegenwoordiger Ivan Sabbe. De schriftelijke vragen van parlementslid Sabbe peilen naar een ophijsting van alle subsidies (per beleidsdomein), zoals bedoeld in het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof.

---

³ De economische classificatie maakt een rangschikking van de overheidsuitgaven en -ontvangsten volgens macro-economische criteria (weden, werkmiddelen, overdrachten, investeringen, enzovoort), waardoor de verrichtingen van de overheid kunnen worden ingepast in het systeem van de nationale boekhouding (de nationale rekeningen).

Analyse 1: overzicht van het aantal Vlaamse subsidieregelingen

Om een idee te krijgen van het aantal subsidies zou onderzoek kunnen gevoerd worden naar het aantal ontvangers van de verschillende subsidiesoorten op Vlaams niveau of naar een overzicht van alle artikelen in de Vlaamse begroting waarop subsidies worden geboekt. Die oefeningen zijn echter niet eenduidig (1 begrotingsartikel kan verschillende subsidieregelingen herbergen) en vooral te complex (het kluwen van begrotingsartikels is moeilijk te doorgronden). Het meest eenduidige criterium lijkt dan ook een overzicht te geven van het aantal bestaande subsidieregelingen/-besluiten op Vlaams niveau.

Aan de hand van een resem schriftelijke vragen van Vlaams parlementslid Ivan Sabbe doet voorliggende studie een poging om een overzicht te geven van de bestaande subsidieregelingen in Vlaanderen. Daartoe werd voor elk van de 13 beleidsdomeinen volgende vraag gesteld: “*Kan de minister een update bezorgen van het overzicht met de besluiten die het uitvoeringskader vastleggen voor werkings-, investerings-, en projectsubsidies binnen het beleidsdomein [x]?*”.

Voor de meeste beleidsdomeinen kregen we een duidelijk overzicht van de besluiten die het uitvoeringskader vormen voor de diverse soorten subsidies, maar voor het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media ontbreekt het aan een eenduidig en transparant overzicht.

Het hiernavolgende overzicht is aldus een onderschatting van het aantal bestaande subsidies, in de eerste plaats uiteraard door het ontbreken van gegevens voor het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Daarenboven vinden sommige subsidies hun reglementaire basis in het begrotingsdecreet, hetzij als een nominatim subsidie, hetzij als een subsidie overeenkomstig de basisallocatie waarop zij aangerekend wordt. Daarnaast kan een besluit van de Vlaamse regering ook betrekking hebben op meerdere subsidieregelingen. En tot slot zijn er ook nog facultatieve subsidies die ad hoc worden vastgelegd en aldus niet voortvloeien uit een besluit van de Vlaamse Regering.

Tabel 1: aantal subsidieregelingen op Vlaams niveau

Beleidsdomein	Aantal subsidieregelingen/-besluiten
Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid	1
Bestuurszaken	8
Financiën en Begroting	3
Internationaal Vlaanderen	12
Wetenschap en Innovatie	27
Onderwijs en Vorming	11
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	126
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	n.b.
Werk en Sociale Economie	14
Landbouw en Visserij	19
Leefmilieu, Natuur en Energie	43
Mobiliteit en Openbare Werken	8
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	30
TOTAAL	302

Bron: eigen berekeningen op basis van de antwoorden op schriftelijke vragen van Vlaams parlementslid Ivan Sabbe

Deze oefening is eerder richtinggevend voor wat betreft het aantal subsidies. Van de 302 subsidiebesluiten, die naar voren komen uit deze eerste analyse, is 40 procent (126) toe te wijzen aan het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Die vaststelling komt ook in de hiernavolgende analyses tot uiting.

We kunnen besluiten dat er geen eenduidige informatie beschikbaar is over het aantal subsidieregelingen op Vlaams niveau. In de zoektocht naar een criterium om een overzicht te kunnen maken van die subsidieregelingen, botsen we daarenboven op een resem barrières. Daarom peilen we in analyse 3 (p. 29 e.v.) naar een oplisting van alle subsidies in de 13 beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid, maar ook die oefening kent zijn beperkingen.

Analyse 2: subsidieoverzicht op basis van analyse van de begrotingsdocumenten

1. Inleiding

Om een beeld te krijgen van het budget dat de Vlaamse regering in haar begroting vrijmaakt voor subsidies aan natuurlijke personen en rechtspersonen die niet behoren tot de overheidssector, is een analyse gemaakt van de begrotingskredieten die kunnen worden aangewend om subsidies te verstrekken.

Deze oefening verschilt met de volgende analyse (cfr. infra p. 29 e.v.) wat betreft de methodiek. Een ander verschil is dat in de derde analyse ook de subsidies aan provinciale en lokale besturen worden meegenomen, terwijl deze oefening focust op subsidies aan natuurlijke personen en rechtspersonen die niet behoren tot de overheidssector.

Die focus op natuurlijke personen en rechtspersonen is ingegeven door het feit dat subsidies aan provinciale en lokale besturen eigenlijk niet meer zijn dan transferts binnen de overheidssector.

We maken eerst een analyse van de economische classificatie. Deze is bijzonder belangrijk voor de overheidsdiensten. Immers, de economische codes beïnvloeden de begrotingsstructuur van de federale overheid, de gemeenschappen, de gewesten en de gemeenschapscommissies (FOD Budget en Beheerscontrole, 2009).

Bij betreffende analyse wordt ook rekening gehouden met de informatie in het antwoord van Vlaams minister van Financiën en Begroting Philippe Muyters op schriftelijke vraag nr. 259 van Vlaams parlementslid Ivan Sabbe (d.d. 11 januari 2013). De minister geeft daarin het volgende aan:

“De begrotingsartikelen met een ESR-aggregatieniveau WT bevatten kredieten die voor subsidies kunnen worden aangewend indien er tevens een wettelijke basis is voorzien om deze te verstrekken. Deze wettelijke basis kan gevonden worden in de decreten inzake de diverse bevoegdheden en in de mantel van het jaarlijkse uitgavendecreet.

Wat betreft de Vlaamse rechtspersonen, kunnen de uitgavenkredieten met een ESR-code beginnend met 3,4,5 of 6, m.u.v. de toelagen voor ministeries of andere Vlaamse rechtspersonen, aangewend worden om subsidies te verstrekken. Dit kan ook enkel indien de Vlaamse rechtspersoon in zijn oprichtingsdecreet, een ander organiek decreet of het uitgavendecreet gemachtigd is om deze uitgaven te doen.”

Subsidies worden in de economische classificatie ingedeeld in de groep van inkomens- en kapitaaloverdrachten. Overdrachten zijn betalingen ‘om niet’, dat wil zeggen betalingen zonder rechtstreekse tegenprestatie. De overdrachten worden in vier hoofdgroepen ingedeeld: inkomensoverdrachten (hoofdgroep 3) en kapitaaloverdrachten (hoofdgroep 5) aan andere sectoren dan de overheid, inkomensoverdrachten (hoofdgroep 4) en kapitaaloverdrachten (hoofdgroep 6) binnen de overheidssector.

Deze analyse houdt – zoals reeds geduid – geen rekening met subsidies die worden verstrekt aan institutionele eenheden behorende tot de overheidssector, meer bepaald: de eenheden die

in het overzicht van 'Institutionele sectoren volgens het ESR95' worden opgenomen onder de subsector deelstaatoverheid (S.1312).

De oefening richt zich dan ook op de inkomens- en kapitaaloverdrachten aan andere sectoren dan de overheidssector (hoofdgroep 3 & hoofdgroep 5). Dat wil zeggen dat subsidies door Vlaanderen verstrekt aan andere overheden (bvb. provinciale en lokale besturen), overheidsbedrijven, etc. niet worden opgenomen in onderhavige analyse.

2. ESR-codes

Een eerste groep van inkomensoverdrachten zijn exploitatiesubsidies (ESR-code 31). Dat zijn inkomensoverdrachten uitgekeerd door de overheid in het kader van het economisch en sociaal beleid aan ingezetenen die verhandelbare goederen en/of diensten voortbrengen met als doel de verkoopprijzen te beïnvloeden en/of een toereikende beloning van de productiefactoren mogelijk te maken. Het gaat daarbij om rentesubsidies, prijssubsidies en overige exploitatiesubsidies.

TERZIJDE

In de begroting van het Agentschap voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openluchtrecreatie (BLOSO) staan de subsidies voor sportfederaties en voor topsport ingeschreven onder de ESR-code 31.22. Die economische code wordt in de economische classificatie omschreven als 'overige exploitatiesubsidies aan overheidsbedrijven'.

Via schriftelijke vraag nr. 521 aan Vlaams minister van Sport Philippe Muyters (d.d. 6 maart 2013) maakte Vlaams parlementslid Ulla Werbrouck de minister daarop attent. Op haar vraag of (uni)sportfederaties overheidsbedrijven zijn, antwoordt de minister negatief. Minister Muyters vult aan: "*Bloso had reeds de intentie om deze ESR aan te passen. Het is dan ook de bedoeling om in de begroting 2013 de correcte ESR code (31.32) te gebruiken.*"

De subsidies voor sportfederaties en voor topsport worden in onderhavige analyse dan ook opgenomen onder ESR-code 31.32 'overige exploitatiesubsidies aan andere producenten dan overheidsbedrijven'.

Ten tweede is er ook een groep van inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen (ESR-code 32). Het gaat hier om een restpost. Deze groep bevat mogelijk ook overdrachten aan overheidsbedrijven om een deel van de pensioenlasten van hun voormalige beambten te dekken of terugbetalingen van gerechtskosten aan de winnende partij. Dergelijke overdrachten zijn niet relevant in het kader van onderhavige analyse. In die optiek werden die begrotingskredieten nog eens extra geanalyseerd en indien nodig uit de analyse weggelaten (zie verder voor voorbeelden van niet opgenomen begrotingskredieten).

Daarnaast zijn er ook de inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen (ESR-code 33). Tot deze groep behoren de tegemoetkomingen in de lopende uitgaven van vzw's met eigen rechtspersoonlijkheid die niet als eenheden van de overheidssector worden beschouwd. Het gaat onder meer om overdrachten naar stichtingen, verenigingen, enz. die werkzaam zijn op het gebied van cultuur, recreatie, toerisme, sportbeoefening, etc.

Ten vierde is er de groep van inkomensoverdrachten aan gezinnen (ESR-code 34). Deze groep omvat de uitkeringen die aan gezinnen worden toegekend om de lasten te dekken die voortvloeien uit het bestaan van bepaalde risico's of behoeften, zonder dat de begunstigten tegelijk een gelijkwaardige tegenprestatie leveren. In het kader van deze studie gaat het om geldelijke (sociale) uitkeringen aan gezinnen en ook premies en prijzen in verband met kunstprestaties. Niet elke (sociale) uitkering kan uiteraard als een subsidie beschouwd worden, waardoor ook voor deze groep een extra kwalitatieve analyse gemaakt werd.

TERZIJDE

In sommige gevallen worden die uitkeringen niet rechtstreeks aan de gezinnen bezorgd, doch wel aan de productie-eenheden (bvb. verzorgingstehuizen, kinderdagverblijven, etc.). Het gaat dan vaak om vzw's die steun krijgen van de overheid. Die subsidies worden in de economische classificatie gecatalogeerd als: inkomensoverdrachten aan gezinnen – overige sociale uitkeringen – uitkeringen in natura.

Hoewel in het theoretische gedeelte van deze studie (zie deel 1) duidelijk is aangegeven dat de focus ligt op de financiële steun, worden dergelijke 'uitkeringen in natura' toch opgenomen in onderhavige analyse. De gezinnen ontvangen in dergelijke gevallen dan wel geen rechtstreekse financiële steun, maar toch is er in de categorie 'uitkeringen in natura' ook sprake van financiële ondersteuning '*voor een door derden georganiseerde activiteit die het algemeen belang dient*'. Zo ontvangen de gezinnen bvb. geen rechtstreekse subsidie voor de opvang van hun kinderen, maar wordt de financiële steun verleend aan de kinderdagverblijven en de diensten voor onthaalouders.

In de groep van inkomensoverdrachten aan het buitenland (ESR-code 35) ligt de focus op de niet-overheden van zowel lidstaten van de EU als van buiten de EU, en ook op de overdrachten aan internationale instellingen (excl. IMF, OESO, NAVO, etc.). Het moet in die laatste groep gaan om internationale instellingen met een directe link naar Vlaanderen (bvb. Flanders Center in Osaka (Japan), de stichting Vlamingen in de Wereld, etc.).

De kapitaaloverdrachten aan andere sectoren vormen een zesde groep (ESR-codes 51, 52, 53 en 54). Dat zijn betalingen 'om niet' van de overheid, die de overdracht inhouden van een of meer activa van de overheid naar bedrijven, financiële instellingen, vzw's en gezinnen. De storting van de overheid, waar geen tegenprestatie tegenover staat, gebeurt om algemene beleidsredenen en buiten een handelscontext. Het gaat daarbij concreet om investeringsbijdragen en overige kapitaaloverdrachten aan privébedrijven, vzw's en gezinnen, en investeringsbijdragen en overige kapitaaloverdrachten aan niet-overheden van zowel lidstaten van de EU als van buiten de EU en aan internationale instellingen (excl. IMF, OESO, NAVO, etc.).

Tabel 2 geeft een overzicht van de weerhouden economische codes en hun omschrijving. De economische codes die niet werden teruggevonden in de geanalyseerde begrotingsdocumenten of de economische codes die werden gevonden doch als niet relevant beoordeeld, werden in onderstaande tabel doorstreept.

Tabel 2: economische codes en hun omschrijving

Economische code	Omschrijving
31.12	Rentesubsidies aan andere bedrijven
31.31	Prijssubsidies aan andere producenten dan overheidsbedrijven

31.32	Overige exploitatiesubsidies aan andere producenten dan overheidsbedrijven
32.00	Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen
33.00	Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen
34.31	Overige sociale uitkeringen - geldelijke uitkeringen
34.32	Overige sociale uitkering - uitkeringen in natura
34.41	Overige uitkeringen aan gezinnen als verbruikers - geldelijke uitkeringen
~~34.42~~	~~Overige uitkeringen aan gezinnen als verbruikers - uitkeringen in natura~~
34.50	Overige uitkeringen aan gezinnen als producenten
35.30	Inkomensoverdrachten aan lidstaten van de EU (niet-overheden)
35.40	Inkomensoverdrachten aan internationale instellingen andere dan de EU-instellingen
35.60	Inkomensoverdrachten aan landen andere dan de lidstaten van de EU (niet-overheden)
51.12	Investeringsbijdragen aan privébedrijven
51.22	Overige kapitaaloverdrachten aan privébedrijven
52.10	Investeringsbijdragen aan vzw's ten behoeve van de gezinnen
~~52.20~~	~~Overige kapitaaloverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen~~
53.10	Investeringsbijdragen aan gezinnen
53.20	Overige kapitaaloverdrachten aan gezinnen
54.31	~~Kapitaaloverdrachten aan lidstaten van de EU (niet-overheden): investeringsbijdragen~~
54.32	~~Kapitaaloverdrachten aan lidstaten van de EU (niet-overheden): overige kapitaaloverdrachten~~
54.41	~~Kapitaaloverdrachten aan internationale instellingen andere dan de EU-instellingen: investeringsbijdragen~~
54.42	~~Kapitaaloverdrachten aan internationale instellingen andere dan de EU-instellingen: overige kapitaaloverdrachten~~
54.61	~~Kapitaaloverdrachten aan landen andere dan de lidstaten van de EU (niet-overheden): investeringsbijdragen~~
54.62	~~Kapitaaloverdrachten aan landen andere dan de lidstaten van de EU (niet-overheden): overige kapitaaloverdrachten~~

Bron: FOD Budget en Beheerscontrole, 2009

3. Analysemethode

De tabel hierboven met economische codes vormt een leidraad in de zoektocht naar begrotingskredieten die (kunnen) worden aangewend om subsidies te verstrekken. De economische codes werden opgezocht in het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2012 (Parl. St., VI. P., 2011-2012, nr. 19-B/1) en de stukken die er mee samenhangen.

Op die manier komen we tot een lijst van begrotingskredieten die (kunnen) worden aangewend om subsidies te verstrekken. Die lijst van begrotingskredieten laat toe een schatting te maken van de middelen waarover de Vlaamse overheid beschikt om subsidies te verstrekken aan natuurlijke personen en rechtspersonen die niet behoren tot de overheidssector.

Niet alle begrotingskredieten, met een van de in betreffende tabel vermelde codes, worden opgenomen in onderhavige cijfermatige analyse. Een aantal voorbeelden van begrotingskredieten die niet werden weerhouden (ondanks hun vermelding onder een van voormelde economische codes):

- inkomensoverdrachten aan extern verzelfstandigde agentschappen (EVA's);
- schadevergoedingen aan derden;
- inkomensoverdrachten aan de 21 Steunpunten Beleidsrelevant Onderzoek;
- subsidies aan publieke onderwijs- en onderzoeksinstituten⁴;
- subsidies die via de provincies en gemeenten worden doorgegeven aan burgers en bedrijven.

Bijlage 3 geeft een overzicht van de weerhouden beleidskredieten per departement en de intern verzelfstandigde agentschappen (IVA's) zonder rechtspersoonlijkheid⁵. Om te weten hoeveel volgens voormelde parlementaire stukken voor het jaar 2012 kan besteed worden aan een bepaalde subsidiestroom, wordt gekeken naar de vereffeningskredieten bij de tweede begrotingscontrole 2012 (exclusief overflow).

Vervolgens werden de begrotingen van de intern verzelfstandigde agentschappen (IVA's) met rechtspersoonlijkheid, de extern verzelfstandigde agentschappen (EVA's) van privaat en publiek recht, de Instellingen van Openbaar Nut (categorie A), de strategische onderzoekscentra en de niet-gespecificeerde entiteiten doorgelicht⁶. Bijlage 4 geeft een overzicht van de kredieten uit die begrotingen die (kunnen) worden aangewend om subsidies te verstrekken.

4. Cijfermatige analyse

De entiteiten per beleidsdomein worden afgebakend op basis van de lijst van 'entiteiten onder toepassingsgebied ESR', zoals weergegeven op de webpagina van Vlaamse Overheid Bedrijfsinformatie Platform (VOBIP). Zo omhelst het beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid volgende entiteiten:

- Departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid;
- Vlaams Brusselfonds;
- Interne Audit van de Vlaamse Administratie (IAVA);
- DAB IAVA;
- Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR);
- Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV);
- de Rand vzw;

---

⁴ Uit de cijfermatige analyse zal bvb. blijken dat de begroting van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) geen begrotingskredieten bevat met een economische code uit voormelde tabel. Het gaat in deze namelijk om een overdracht van middelen naar institutionele eenheden behorende tot de overheidssector (S. 1312).

⁵ De Strategische Adviesraden (SARs) en de andere advies, overleg- en onderhandelingsorganen zijn niet opgenomen in het overzicht. Ook de wetenschappelijke inrichtingen, de pensioenfondsen, de diensten met boekhoudkundige autonomie, de universitaire instellingen en de hogescholen maken geen deel uit van onderhavige analyse.

⁶ De classificatie gebeurde door de informatie van twee gegevensbronnen te combineren:

1. Het document 'Eenheden van de publieke sector' van de Nationale Bank van België (stand van zaken op 30.09.2012).
2. De lijst met entiteiten onder toepassing van het decreet Deugdelijk Bestuur beschikbaar via de webpagina van Vlaamse Overheid Bedrijfsinformatie Platform (VOBIP).

- en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)⁷.

Tabel 3 geeft een overzicht van het budget dat per beleidsdomein beschikbaar is voor het verstrekken van subsidies aan natuurlijke personen en rechtspersonen die niet behoren tot de overheidssector.

Tabel 3: subsidiebudget per beleidsdomein – bedragen in duizend euro

Beleidsdomein	Bedrag
Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid	34.222
Bestuurszaken	52.652
Financiën en Begroting	40.967
Internationaal Vlaanderen	57.489
Economie, Wetenschap en Innovatie	456.429
Onderwijs en Vorming	205.316
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	2.894.579
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	412.604
Werk en Sociale Economie	766.684
Landbouw en Visserij	85.877
Leefmilieu, Natuur en Energie	71.625
Mobiliteit en Openbare Werken	16.346
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	211.303
TOTAAL	5.306.093

Bron: eigen berekeningen op basis van het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2012 (Parl. St., VI. P., 2011-2012, nr. 19-B/1) en de stukken die er mee samenhangen

De Vlaamse overheid beschikte in 2012 – volgens haar begroting – over een budget van meer dan vijf miljard euro voor subsidies aan natuurlijke personen en rechtspersonen die niet behoren tot de overheidssector.

Hierna bekijken we per beleidsdomein meer in detail de subsidiekredieten opgesplitst naar de ministeries⁸, de verschillende intern en extern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid van het beleidsdomein, en andere entiteiten verbonden aan het betreffende beleidsdomein.

De bedragen in onderstaande tabellen zijn in duizend euro. Wanneer n.v.t. wordt vermeld, wijst dat erop dat de begroting van de vermelde entiteit geen begrotingskredieten bevat die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn. Ingeval n.b. wordt aangegeven, wijst dat erop dat de inkomsten en uitgaven van betreffende entiteit niet zijn opgenomen in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid regelt het algemeen regeringsbeleid evenals thema's die beleidsdomeinoverschrijdend zijn: zoals duurzame ontwikkeling, gelijke kansen, Brussel, de Vlaamse Rand en communicatie.

Ministerie Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid	18.665
---	--------

⁷ De Strategische Adviesraden (SARs) zijn niet opgenomen in het overzicht.

⁸ Elk ministerie bestaat uit een departement en de intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid van het beleidsdomein.

EVA De Rand vzw	173
EVA Agentschap voor geografische informatie Vlaanderen	n.v.t.
EVA Muntpunt	n.b.
Vlaams Brusselfonds	15.384
Beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid	34.222

Het beleidsdomein Bestuurszaken focust op het management van de werking van de Vlaamse overheid, maar ook van steden en gemeenten, ocmw's, provincies, intercommunales en andere Vlaamse overheidsorganisaties. Het werkt o.a. rond volgende thema's: personeel, organisatieontwikkeling, ICT, e-government, vastgoed, facilitair management, overheidsopdrachten, wetsmatiging, etc.

Binnen het beleidsdomein Bestuurszaken worden voornamelijk subsidies verstrekt aan entiteiten en/of organisaties die behoren tot de overheidssector: provinciale en lokale overheden, kerkbesturen, etc. In het kader van het inburgeringsbeleid worden echter ook subsidies verstrekt aan natuurlijke personen en rechtspersonen die niet behoren tot de overheidssector. De som van die subsidiebedragen is opgenomen in onderstaande tabel.

Ministerie Bestuurszaken	52.652
Jobpunt Vlaanderen	n.b.
Beleidsdomein Bestuurszaken	52.652

De entiteiten binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting staan in voor de inning van belastingen, de opvolging van begrotings- en boekhoudverrichtingen, het lenigen van bestaande lasten uit het verleden, en het recupereren en herverdelen van jaaroverschotten van de begroting in de vorm van krachtige investeringsimpulsen voor Vlaanderen.

De subsidies binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting houden verband met het lenigen van bestaande lasten uit het verleden. Dat is een taak dat behoort tot de doelstelling van het Vlaams Fonds voor de Lastendelging (VFLD).

Ministerie Financiën en Begroting	0
IVA Vlaams Toekomstfonds	n.v.t.
Vlaams Fonds voor de Lastendelging	40.967
Financieringsfonds voor Schuldaufbouw en Eenmalige investeringsuitgaven	n.b.
Beleidsdomein Financiën en Begroting	40.967

Het beleidsdomein Internationaal Vlaanderen is verantwoordelijk voor buitenlands beleid, internationaal ondernemen, internationale samenwerking en toerisme. Daarbij worden o.a. subsidiemiddelen vrijgemaakt voor de promotie van Vlaanderen in het buitenland, het bevorderen van internationaal ondernemerschap van Vlaamse bedrijven, het aantrekken van buitenlandse investeringen en voor de ondersteuning van de toeristische sector.

Ministerie Internationaal Vlaanderen	10.274
IVA Toerisme Vlaanderen	34.302
EVA Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen	12.913
vzw Vlaams Europees Verbindingsagentschap	n.v.t.
Beleidsdomein Internationaal Vlaanderen	57.489

De subsidiemiddelen binnen het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie worden besteed aan de ondersteuning van ondernemers in hun concurrentiepositie, de opbouw van stimulerende omgevingsfactoren voor het ondernemen, het aanmoedigen van innovatie en ondernemerschap, etc.

Daartoe bestaat een breed scala aan steunmaatregelen voor zelfstandigen, KMO's en grote ondernemingen (bv. KMO-portefeuille, ecologiepremie, etc.). De middelen voor het economische ondersteuningsbeleid staan samen in één kredietlijn, namelijk in het krediet voor het Fonds voor Flankerend Economisch Beleid: het zogenaamde Hermesfonds.

Ministerie Economie, Wetenschap en Innovatie	95.726
EVA Limburgse Reconversie maatschappij	n.b.
EVA Participatiemaatschappij Vlaanderen	n.b.
EVA Vlaamse Participatiemaatschappij	n.b.
EVA Herculesstichting	n.v.t.
EVA Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie	159.546
EVA Fonds Wetenschappelijk onderzoek Vlaanderen	n.v.t.
Vlaams Instituut voor Biotechnologie	n.v.t.
Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek	n.v.t.
Fonds voor Flankerend Economisch Beleid	184.157
vzw Vlaams Instituut voor de Zee	17.000
Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie	456.429

Het beleidsdomein Onderwijs en Vorming maakt subsidiemiddelen vrij voor de financiële ondersteuning van vzw's met focus op onderwijs- en vormingsondersteunende diensten (o.a. schoolsport, afstandsonderwijs aan zieke kinderen, nieuwe onderwijsmedia, ouder-, leerlingen- en studentenkoepelverenigingen, etc.). Het grootste deel van het subsidiebudget (145 miljoen euro) gaat naar studiefinanciering voor het basis-, secundair en hoger onderwijs, de zogenaamde studietoelagen.

Het budget beschikbaar voor het lenigen van de kosten van het leerplichtonderwijs, het hoger onderwijs en het volwassenenonderwijs is niet opgenomen in onderhavige analyse, omdat onderwijsinstellingen een onderdeel zijn van de publieke sector. De middelen voor het vergoeden van de lonen van leerkrachten, het onderhoud en de uitbouw van de scholeninfrastructuur, e.d.m. verstrekt aan het kleuter-, lager en middelbaar onderwijs, en aan de hogescholen en universiteiten, maken aldus geen deel uit van deze analyse.

Ministerie Onderwijs en Vorming	205.316
IVA Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs	n.v.t.
Beleidsdomein Onderwijs en Vorming	205.316

Het grootste budget aan subsidiemiddelen wordt vrijgemaakt in het kader van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Op die manier ondersteunt de Vlaamse overheid het beleid op het vlak van maatschappelijk welzijn, ouderen, gezondheid, personen met een handicap, jongerenwelzijn en gezin.

Het departement voorziet onder meer middelen voor algemeen en forensisch welzijnswerk, animatiewerking in de erkende woonzorgcentra en centra voor kortverblijf, armoedebestrijding, etc. De meeste middelen gaan echter naar de vijf intern verzelfstandigde agentschappen (IVA's) binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Het grootste deel van de subsidies wordt verstrekt door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH). Daarbij komen de meeste middelen (1,05 miljard euro) toe aan de zogenaamde residentiële sector (vaak vzw's): de voorzieningen die personen met een handicap opvangen. Het gaat dan om (semi-)internaten, tehuizen voor niet-werkenden, dagcentra, begeleid werken, begeleid wonen, etc.

Ministerie Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	181.658
IVA Kind en Gezin	564.022
IVA Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap	1.307.626
EVA Psychiatrisch Zorgcentrum Geel	n.v.t.
EVA Psychiatrisch Zorgcentrum Rekem	n.v.t.
IVA Fonds Jongerenwelzijn	337.455
IVA Vlaams Zorgfonds	333.029
IVA Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden	170.789
Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	2.894.579

De focus van het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media ligt op:

- de ontwikkeling van een kwalitatief en divers kunsten- en cultureel-erfgoedlandschap;
- het stimuleren van een gedifferentieerd aanbod aan niet-commerciële sociaal-culturele activiteiten;
- het verhogen van sportparticipatie en de kwaliteit van het sportaanbod en het uitbouwen van een integraal Vlaams topsportbeleid;
- een kwalitatief hoogstaand programma-aanbod verzorgen in de sectoren informatie, ontspanning, educatie en cultuur, en het beschermen van de belangen van Vlaamse kijkers en luisteraar.

Daarvoor verstrekt ze subsidies aan: podiumkunsten, muziek, beeldende en audiovisuele kunsten, architectuur, vormgeving, musea, archiefinstellingen, bewaarbibliotheken, documentatiecentra, erfgoedconvenants, landelijke organisaties volkscultuur, landelijk georganiseerde jeugdwerk, experimenteel jeugdwerk, sociaal-cultureel volwassenwerk, amateurkunsten, circuskunsten, Vlaamse sportfederaties, organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding, audiovisuele creaties, Nederlandstalige literaire auteurs, vertalers, illustratoren, stripauteurs, etc.

Ministerie Cultuur, Jeugd, Sport en Media	346.903
IVA Agentschap ter Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en Openlucht recreatie	35.538
EVA Vlaamse Regulator voor de Media	12
Vlaamse Opera	n.v.t.
Vlaamse Radio- en Televisieomroep	599
Vlaams Fonds voor de Letteren	2.702
Vlaams Audiovisueel Fonds	16.502
deSingel	n.v.t.
Museum van Hedendaagse Kunsten Antwerpen	n.v.t.
Topstukkenfonds	541
Fonds Culturele Infrastructuur	9.807
Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media	412.604

De subsidies binnen het beleidsdomein Werk en Sociale Economie worden voornamelijk verstrekt door het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie (een entiteit binnen het ministerie Werk en Sociale Economie). Dat agentschap voert de Vlaamse maatregelen uit tot het bevorderen van de creatie van werkgelegenheid, hetzij door stimulering van de directe tewerkstelling, hetzij door steunverlening aan ondersteuningsstructuren, hetzij door toekenning van investeringssubsidies. Het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie ondersteunt onder meer de beschutte en sociale werkplaatsen en de Vlaamse werkervaringsmaatregelen.

Een andere belangrijke bron van subsidies binnen het beleidsdomein Werk en Sociale Economie is de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB). De VDAB focust in haar dienstverlening op arbeidsbemiddeling, competentieontwikkeling, loopbaandienstverlening en het faciliteren van de arbeidsmarktwerking. De VDAB maakt financiële middelen vrij voor bedrijven die een medewerker aanwerven of opleiden, maar ook voor werkzoekenden voor bijvoorbeeld het volgen van een opleiding.

Ministerie Werk en Sociale Economie	566.586
EVA Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding	199.849
EVA Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen	249
EVA ESF - Agentschap Vlaanderen	n.b.
Beleidsdomein Werk en Sociale Economie	766.684

Het grootste deel van het subsidiebudget binnen het beleidsdomein Landbouw en Visserij wordt verstrekt door het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF). Het VLIF ondersteunt de Vlaamse land- en tuinbouw, de voedingsindustrie, de omkaderingssector (zoals praktijkcentra), sociale instellingen en consumentencoöperaties.

De verschillende steunmaatregelen van het VLIF worden onder meer gebruikt:

- om jongeren aan te moedigen zich als zelfstandige land- of tuinbouwer te vestigen op een land- of tuinbouwbedrijf;
- om landbouwers aan te moedigen om hun bedrijfsstructuren via investeringen voldoende snel aan te passen aan wijzigende omstandigheden;
- als overbruggingskredieten aan fruittellers die schade geleden hebben door noodweer;
- om land- en tuinbouwers te stimuleren om hun producten gemeenschappelijk af te zetten of te verwerken onder coöperatieve vorm.

Ministerie Landbouw en Visserij	16.936
EVA Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing	n.v.t.
vzw Vlaams Infocentrum Land- en Tuinbouw	n.v.t.
Vlaams Landbouwinvesteringsfonds	65.923
Financieringsinstrument voor investeringen in de Vlaamse Visserij en Aquacultuursector	2.530
Eigen Vermogen Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek	488
Beleidsdomein Landbouw en Visserij	85.877

Het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie maakt werk van meer en betere bossen, beoogt een duurzaam beheer van de afvalstromen en –stoffen, bewaakt water- en luchtkwaliteit, streeft naar een duurzaam beheer van de open ruimte en bescherming van de

bodem, en moedigt het rationeel energiegebruik en de milieuvriendelijke energieproductie aan.

Het grootste deel van het subsidiebudget van het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie wordt besteed aan premies ter verbetering van de energieprestaties van een woning. Daarvoor werd in 2012 in totaal 42,5 miljoen euro uitgetrokken of 60 procent van het totale budget voor subsidies binnen het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie.

Ministerie Leefmilieu, Natuur en Energie	58.964
IVA Vlaamse Milieumaatschappij	528
IVA Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij	1.424
EVA Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt	n.v.t.
EVA Vlaamse Landmaatschappij	8.040
EVA Vlaamse Energiebedrijf	n.b.
De Watergroep	n.v.t.
Grindfonds	2.669
Eigen Vermogen Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek	n.v.t.
Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie	71.625

Het kleinste budget voor subsidies aan natuurlijke personen en rechtspersonen die niet behoren tot de overheidssector, wordt vrijgemaakt door het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken. De subsidies worden vooral ingezet in het kader van een meer duurzame mobiliteit en voor de bevordering van de verkeersveiligheid.

Ministerie Mobiliteit en Openbare Werken	12.442
EVA Waterwegen en Zeekanaal	1.450
EVA De Scheepvaart	n.v.t.
EVA Vlaamse Vervoersmaatschappij - De Lijn	n.v.t.
EVA Vlaamse Havens	n.b.
Pendelfonds	2.454
Eigen Vermogen Flanders Hydraulics	n.v.t.
Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken	16.346

De subsidies binnen het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed worden voornamelijk verdeeld door het agentschap Wonen-Vlaanderen en het agentschap Onroerend Erfgoed. Het gaat daarbij onder meer over tegemoetkomingen voor renovatie van een woning (116 miljoen euro), huursubsidies en installatiepremie m.b.t. huurwoningen op de private huurmarkt (22 miljoen euro) en restauratiepremie (12 miljoen euro).

Ministerie Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	211.303
EVA Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen	n.v.t.
Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant	n.v.t.
Garantiefonds Sociale Huisvesting	n.b.
Rubiconfonds	n.v.t.
Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	211.303

Na het overzicht per beleidsdomein geeft tabel 4 een opdeling naar ESR-code van de meer dan vijf miljard euro aan subsidies. De grootste subsidiepost is die met ESR-code 34.32

‘Overige sociale uitkering - uitkeringen in natura’. Die subsidies worden verstrekt door twee agentschappen:

1. Kind en Gezin (K&G).
2. Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH).

Het gaat daarbij voornamelijk om subsidies voor kinderdagverblijven en voor voorzieningen die personen met een handicap opvangen.

De tweede grootste economische code, waarvan de uitgavenkredieten kunnen worden aangewend om subsidies te verstrekken aan natuurlijke personen en rechtspersonen die niet behoren tot de overheidssector, is de ESR-code 33.00 ‘Inkomensoverdrachten aan vzw’s ten behoeve van de gezinnen’. Het gaat daarbij – zoals de naam al doet vermoeden – om subsidies aan een veelheid aan vzw’s, die zich richten op thema’s over alle beleidsdomeinen heen.

Tabel 4: opsplitsing subsidies naar economische code (ESR-code) – bedragen in duizend euro

ESR-code	Bedrag
31.12	35.000
31.31	850
31.32	137.742
32.00	350.636
33.00	1.562.594
34.31	813.905
34.32	1.739.441
34.41	87.444
34.50	15.613
35.30	3.135
35.40	24.625
35.60	1.377
51.12	168.495
51.22	3.705
52.10	216.803
53.10	126.775
53.20	17.953
TOTAAL	5.306.093

Bron: eigen berekeningen op basis van het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2012 (Parl. St., VI. P., 2011-2012, nr. 19-B/1) en de stukken die er mee samenhangen

Analyse 3: subsidieoverzicht op basis van parlementair controlerecht (schriftelijke vragen)

1. Inleiding

De meest accurate cijfergegevens met betrekking tot subsidies verstrekt door de Vlaamse overheid kunnen het best aangeleverd worden door de Vlaamse overheid zelf. Vanuit die wetenschap hebben we – via Vlaams parlementslid Ivan Sabbe – voor elk van de dertien beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid een schriftelijke vraag gesteld aan de bevoegde ministers van de Vlaamse Regering.

Die schriftelijke vragen peilden telkens naar een oplisting (per beleidsdomein) van alle subsidies, zoals bedoeld in het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof. Het gaat om subsidies aan privaatrechtelijke en natuurlijke personen en aan lagere overheden.

Op basis van de verkregen cijfergegevens geven we in bijlage 5 per beleidsdomein een overzicht van de subsidies met vermelding van:

- de soort subsidie: werkingssubsidie, investeringssubsidie of projectsubsidie;
- het budget dat voor die subsidie werd ingeschreven in de begroting 2012;
- en het bedrag dat voor die subsidie werd uitbetaald in 2012⁹.

In de schriftelijke vraag werd ook gepolst naar het moment (jaartal) waarop de subsidie voor het laatst werd geëvalueerd op zijn doeltreffendheid en doelmatigheid. In antwoord op die vraag wordt al te vaak verwezen naar de controle die gebeurt bij de uitbetaling van de individuele subsidies en waarbij wordt nagegaan of de voorziene prestaties effectief geleverd zijn, of ook naar de evaluatie van de goede uitvoering bij het afsluiten van een specifiek project. In andere gevallen wordt verwezen naar het jaarverslag als evaluatietool voor de doeltreffendheid en doelmatigheid van de subsidie of naar een globale evaluatie ter gelegenheid van de begrotingsopmaak.

Jaarlijkse monitoring en analyse van behaalde resultaten van subsidies gerelateerd aan de doelstellingen en bepalingen in de subsidieregeling is uiteraard belangrijk in het kader van de handhaafbaarheid van de subsidie, de naleving van de subsidievoorwaarden en het aanleveren van informatie aan het parlement en de burgers. Echter, een dergelijke vorm van controle en/of evaluatie is ontoereikend om de subsidieregeling te toetsen op zijn doeltreffendheid en doelmatigheid.

Het is belangrijk het instrument zelf, zijnde de subsidieregeling, te evalueren. Het onderzoek naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van subsidieregelingen vergt zowel een ex-ante als ex-post evaluatieonderzoek. Het evaluatieonderzoek ex-ante maakt bij de opmaak van de subsidieregeling op een systematische wijze een analyse van de te verwachten maatschappelijke effecten van beleidsalternatieven in relatie tot de maatschappelijke kosten.

Het ex-post evaluatieonderzoek vormt dan weer een periodiek onderzoek naar de doeltreffendheid en de doelmatigheid van het subsidiebeleid. De subsidieregeling wordt daarbij – op basis van meetbare parameters – getoetst aan de strategische en operationele

---

⁹ De betalingen in 2012 hebben zowel betrekking op subsidies die in 2012 zijn toegekend (betaling van voorschotten) als op subsidies die in 2011 (of zelfs nog daarvoor) werden toegekend (volgende schijven + eindafrekeningen, afhankelijk van de betalingskalender voor die subsidies).

doelstellingen van de subsidieregeling. Op die manier kan een analyse worden gemaakt van de beleidseffecten.

Volgens de Studiedienst van de Vlaamse Regering (2010) dient een evaluatie van de beleidsdoelmatigheid van subsidieregelingen aandacht te besteden aan:

- doelbereiking: de mate waarin de beleidsdoelstellingen bereikt zijn;
- doeltreffendheid of effectiviteit: de mate waarin het realiseren van de doelstellingen toe te schrijven is aan het beleid;
- doelmatigheid of efficiëntie: de mate waarin de activiteiten gerealiseerd zijn tegen de laagste kosten;
- implementatie: de mate en wijze van uitvoering van het geplande beleid;
- ongewenste neveneffecten;
- de mate van bereik van de doelgroep.

Om een dergelijke evaluatie te kunnen uitvoeren, is er nood aan betrouwbare en transparante beleidsinformatie. Een transparant overheidsbeleid geeft zicht op de voorbereiding, uitvoering en effecten van het beleid, evenals op de kosten die daarmee gepaard gaan. Een belangrijk onderdeel daarvan is een volledige en transparante cijfermatige analyse.

2. Cijfermatige analyse

De analyse van het Vlaamse subsidielandschap wordt gemaakt op basis van een inventaris van de Vlaamse subsidies. Door middel van de antwoorden (per beleidsdomein) op de verschillende schriftelijke vragen van Vlaams Parlementslid Ivan Sabbe zou kunnen geconcludeerd worden dat Vlaanderen in totaal 975 verschillende subsidies verstrekt. Een dergelijke conclusie is echter te kort door de bocht omwille van een aantal redenen:

1. Door het ontbreken van gegevens over het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie en het beleidsdomein Onderwijs en Vorming is het beeld onvolledig.
2. De ene minister heeft, in antwoord op de schriftelijke vragen, een meer verregaande opsplitsing gemaakt van de subsidies in zijn/haar beleidsdomein in vergelijking met een andere. Voorbeeld: Vlaams minister van Bestuurszaken Geert Bourgeois splitste de subsidies in het betreffende beleidsdomein op naar de verschillende ontvangers van de subsidie, terwijl door andere ministers een opsomming van subsidies wordt gegeven voor één welbepaalde groep van ontvangers (bvb. verenigingen voor sociaal-cultureel volwassenenwerk).

We hebben het aantal van 975 verschillende subsidies opgesplitst naar werkingssubsidies, investeringssubsidies, projectsubsidies of een combinatie van de drie soorten subsidies. Onderstaande tabel (tabel 5) toont de verdeling van het aantal subsidies naar de verschillende subsidiesoorten.

Tabel 5: verdeling van het aantal subsidies naar de verschillende subsidiesoorten

Soort subsidie	Aantal	Bedrag	Percentage
projectsubsidie	251	173.540.168	3%
werkingssubsidie	459	4.645.353.241	82%
investeringsubsidie	229	543.754.114	10%
project- en werkingssubsidie	11	68.344.883	1%
project- en investeringsubsidie	3	110.944.479	2%
werkings- en investeringsubsidie	3	1.257.179	0%

n.b. (niet bepaald)	19	88.927.000	2%
TOTAAL	975	5.632.121.064	100%

Bron: eigen berekeningen op basis van de cijfers in antwoord op de schriftelijke vragen

Omwille van voormelde redenen toont tabel 5 geen exact beeld van het aantal van de verschillende soorten subsidies, maar het geeft wel een beeld van de verdeling van het aantal subsidies over de verschillende subsidiesoorten. De meeste subsidies (459) worden toegekend ter ondersteuning van de personeels- en werkingskosten voortvloeiend uit een structurele activiteit die een continu en permanent karakter vertoont (werkingssubsidies).

Vervolgens bekijken we welk bedrag er tegenover al die subsidies staat. Daartoe werd gevraagd naar het budget dat in 2012 voor de betreffende subsidie werd voorzien in de begroting. De cijfers hebben betrekking op de vastleggingskredieten in de begroting voor 2012.

Voor elf van de dertien beleidsdomeinen kregen we een eenduidig en cijfermatig antwoord. Dat was echter niet het geval voor het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie en voor het beleidsdomein Onderwijs en Vorming. Desalniettemin is getracht een inschatting te maken van het budget dat in 2012 binnen die twee beleidsdomeinen werd vrijgemaakt voor subsidies.

Voor het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie stellen Vlaams minister-president en minister van Economie Kris Peeters en Vlaams minister van Innovatie Ingrid Lieten – in antwoord op de schriftelijke vraag van Vlaams parlementslid Ivan Sabbe (d.d. 14 februari 2013) – dat de gevraagde gegevens teruggevonden kunnen worden in het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting, het programmadecreet per beleidsdomein, op de websites van de entiteiten en de jaarverslagen van de EWI-entiteiten.

Dat de minister-president zelf stelt dat 'het onbegonnen werk is om binnen deze korte tijdspanne alle subsidies te gaan ophijsten die worden verstrekt door de onder het EWI-beleidsdomein ressorterende entiteiten' - een oefening waar de ministers voor andere beleidsdomeinen trouwens wél in geslaagd zijn - toont de complexiteit van het kluwen aan subsidies en het gebrek aan transparantie daarover in beleidsdocumenten van de Vlaamse Regering en jaarverslagen van de verschillende entiteiten. Net dat is de reden waarom die informatie wordt opgevraagd via het parlementaire controlerecht en het instrument van de schriftelijke vraag.

Bij gebrek aan transparante informatie hebben we geprobeerd om in onderstaande tabel een zo goed mogelijke inschatting te maken van de verstrekte subsidies. Daarvoor gebruiken we als basis dezelfde indeling als diegene die het resultaat was van oefening 1 (cfr. supra).

Voor wat betreft het departement Economie, Wetenschap en Innovatie en de intern verzelfstandigde agentschappen (IVA's) zonder rechtspersoonlijkheid nemen we de cijfers van oefening 1 over. Dit betekent ongetwijfeld een onderschatting van de cijfers, want het bevat niet de subsidies aan entiteiten van de overheidssector.

Daarnaast is er ook de Herculesstichting. Zij financiert onderzoeksinfrastructuur in uitvoering van het Herculesbesluit. Voor elk goedgekeurd dossier sluit de Herculesstichting een subsidieovereenkomst af met de onthaalinstelling, meestal een Vlaamse universiteit.

In antwoord van Vlaams minister van Innovatie Ingrid Lieten op een schriftelijke vraag van Vlaams parlementslid Marijke Dillen (d.d. 6 maart 2013) wordt een overzicht gegeven van de subsidies die de Herculesstichting deze legislatuur aan aanvragen heeft toegekend. Op basis van die cijfers werd een schatting gemaakt van het bedrag dat in 2012 door de Herculesstichting is verstrekt aan subsidies.

Het antwoord op de schriftelijke vraag van Marijke Dillen (d.d. 6 maart 2013) geeft ook een overzicht van de subsidiebedragen die het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) toekende in het kader van de verschillende steunprogramma's. In datzelfde antwoord vinden we ook een overzicht van de subsidies van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek Vlaanderen (FWO) aan de Vlaamse universiteiten.

Voor wat betreft het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB), de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO), het Fonds voor Flankerend Economisch Beleid (Hermesfonds) en de vzw Vlaams Instituut voor de Zee werden de cijfergegevens, die het resultaat waren van analyse 2 (cfr. supra), behouden.

Ministerie Economie, Wetenschap en Innovatie	95.726
EVA Limburgse Reconversie maatschappij	n.b.
EVA Participatiemaatschappij Vlaanderen	n.b.
EVA Vlaamse Participatiemaatschappij	n.b.
EVA Herculesstichting	11.123
EVA Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie	227.664
EVA Fonds Wetenschappelijk Onderzoek Vlaanderen	89.700
Vlaams Instituut voor Biotechnologie	n.v.t.
Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek	n.v.t.
Fonds voor Flankerend Economisch Beleid	184.157
vzw Vlaams Instituut voor de Zee	17.000
Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie	625.370

Op de schriftelijke vraag van Ivan Sabbe (d.d. 25 maart 2013) naar een oplijsting van de subsidies voor het beleidsdomein Onderwijs en Vorming antwoordt Vlaams minister van Onderwijs Pascal Smet met een verwijzing naar de antwoorden op de schriftelijke vragen van Dirk Van Mechelen (d.d. 10 december 2012) en van Marijke Dillen (d.d. 6 maart 2013). De antwoorden op die schriftelijke vragen geven echter geen eenduidig noch een volledig beeld van de subsidies binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, zoals bedoeld in het decreet van 8 juli 2011 houdende de regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof.

Het budget beschikbaar voor het lenigen van de kosten van het leerplichtonderwijs, het hoger onderwijs en het volwassenenonderwijs is – net als in analyse 2 (cfr. supra) – niet opgenomen in onderhavige analyse. De middelen voor het vergoeden van de lonen van leerkrachten, het onderhoud en de uitbouw van de scholeninfrastructuur, e.d.m. verstrekt aan het kleuter-, lager en middelbaar onderwijs, en aan de hogescholen en universiteiten, maken aldus geen deel uit van deze analyse. Om ook in deze oefening een schatting te kunnen maken van de subsidies voor onderwijs- en vormingsondersteunende diensten maken we gebruik van de cijfers uit analyse 2 (cfr. supra).

Ministerie Onderwijs en Vorming	205.316
---------------------------------	---------

IVA Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs	n.v.t.
Beleidsdomein Onderwijs en Vorming	205.316

Op basis van de bedragen in antwoord op de schriftelijke vragen in combinatie met de geschatte bedragen voor het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie en het beleidsdomein Onderwijs en Vorming toont tabel 6 het subsidiebudget verspreid over de dertien beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid.

Tabel 6: verdeling van het aantal subsidies naar de verschillende subsidiesoorten

Beleidsdomein	Bedrag
Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid	32.552.500
Bestuurszaken	80.421.140
Financiën en Begroting	1.926.000
Internationaal Vlaanderen	82.715.675
Economie, Wetenschap en Innovatie	625.370.000
Onderwijs en Vorming	205.316.000
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	3.100.822.852
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	600.383.141
Werk en Sociale Economie	810.453.927
Landbouw en Visserij	21.921.000
Leefmilieu, Natuur en Energie	253.592.749
Mobiliteit en Openbare Werken	98.156.772
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	549.175.310
TOTAAL	6.462.807.066

Bron: eigen berekeningen op basis van de cijfers in antwoord op de schriftelijke vragen & eigen berekeningen op basis van het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2012 (Parl. St., VI. P., 2011-2012, nr. 19-B/1) en de stukken die er mee samenhangen

Vlaanderen betaalt in totaal 6,5 miljard aan subsidies aan bedrijven, vzw's, lokale en provinciale besturen, burgers, etc. Vooral het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is een grote subsidieverstrekker met een totaal subsidiebudget van 3,1 miljard euro. Het beleidsdomein Financiën en Begroting verstrekt daarentegen 'amper' 1,9 miljoen euro aan subsidies.

Voorgaande geeft een overzicht van het totaalbedrag dat in de begroting van 2012 werd vastgelegd voor subsidies. Dat wil echter niet zeggen dat het vermelde bedrag van 6,5 miljard euro daarom ook effectief is uitbetaald. In die optiek werd in de schriftelijke vragen van Vlaams parlementslid Ivan Sabbe ook gepolst naar het bedrag dat in 2012 werd uitbetaald aan subsidies (tabel 7).

Tabel 7: verdeling van het aantal subsidies naar de verschillende subsidiesoorten

Beleidsdomein	Bedrag
Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid	32.745.899,10
Bestuurszaken	54.201.508,37
Financiën en Begroting	1.598.808,61
Internationaal Vlaanderen	73.980.449,50
Economie, Wetenschap en Innovatie	n.b.

Onderwijs en Vorming	n.b.
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	2.959.911.040,83
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	10.110.364,40
Werk en Sociale Economie	812.764.347,09
Landbouw en Visserij	106.044.508,00
Leefmilieu, Natuur en Energie	226.139.726,26
Mobiliteit en Openbare Werken	83.741.974,52
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	521.320.473,39
TOTAAL	4.882.559.100,07

Bron: eigen berekeningen op basis van de cijfers in antwoord op de schriftelijke vragen

Het werkelijke bedrag dat in 2012 werd uitbetaald aan subsidies ligt hoger dan het bedrag van 4,9 miljard euro dat berekend werd op basis van het onderzoekswerk in navolging van de veelheid aan schriftelijke vragen. Het budget dat binnen het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie en binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming werd uitbetaald aan subsidies bleek niet uit de antwoorden op de respectievelijke schriftelijke vragen. Daarenboven werden de in 2012 aan subsidies uitbetaalde bedragen niet vermeld voor de bevoegdheden Cultuur en Sport.

DEEL 4: TOETSING VLAAMSE SUBSIDIESTELSLS

In het vierde deel van de studie worden een aantal concrete subsidiestelsels onderworpen aan de vrijheidstoets van Libera! vzw. De subsidiemaatregelen worden daarmee getoetst op hun noodzakelijkheid, geschiktheid, onmisbaarheid, efficiëntie, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Deze begrippen worden echter vaak op een andere manier omschreven. Om er voor te zorgen dat in het kader van deze studie de vlag de lading dekt, geven we hierna eerst een omschrijving voor elk van die begrippen.

Vooreerst is er de vraag naar de *noodzakelijkheid* van de subsidie. De noodzakelijkheidstoets gaat na of de subsidiemaatregel nodig is om de vooropgestelde doelstelling te verwezenlijken. Een subsidie wordt met bepaalde redenen ingevoerd (marktfaling, gedragseconomische redenen, etc.). Het is echter nog maar de vraag in welke mate die ingeroepen redenen stroken met de realiteit en aldus gegrond zijn. Deze toetssteen bekijkt ook de additionaliteit (cfr. supra p. 5) van de subsidieregeling: in welke mate zou(den) de investering(en)/doelstelling(en) ook gerealiseerd worden zonder de subsidie?

Ten tweede stellen we ook de *geschiktheid* van de subsidiemaatregel in vraag. Het is niet omdat het inzetten van een beleidsinstrument als subsidies nodig is om bepaalde (beleids)doelstellingen te bereiken, dat een subsidie daarvoor ook het meest geschikte beleidsinstrument is. De geschiktheid van de subsidie kan worden aangetoond als met de subsidiemaatregel de vooropgestelde doelstellingen worden bereikt.

De geschiktheidstoets bestudeert eigenlijk de effectiviteit van het subsidiestelsel: in welke mate realiseert de subsidieregeling haar doelstellingen. De strategische doelstellingen worden vertaald in operationele doelstellingen die bij voorkeur SMART geformuleerd zijn: specifiek, meetbaar, afgesproken, realistisch en tijdsgebonden. Een doeltreffend beleid vergt daarenboven een periodieke monitoring en evaluatie van de doelbereiking van de subsidie.

Als tevens blijkt dat die doelstellingen niet op een betere manier kunnen worden verwezenlijkt met een alternatief beleidsinstrument (fiscale maatregelen, communicatieacties, etc.), dan is tegelijk ook de *onmisbaarheid* van de beleidsmaatregel bewezen. Een subsidie is in dat geval het beste beleidsinstrument.

Het resultaat dat men wenst te bereiken door het invoeren van de subsidie moet daarenboven proportioneel zijn in verhouding tot de middelen die daarvoor door de belastingbetaler worden opgebracht. Daarom moet de subsidieregeling getoetst worden op zijn *efficiëntie*: de mate waarin de subsidieregeling uitgevoerd wordt tegen de laagste kosten

Vervolgens kan de subsidie getoetst worden op zijn *uitvoerbaarheid*. In deze toets wordt de vraag beantwoord welke administratieve lasten verbonden zijn aan het realiseren en verstrekken van de subsidie en tegen welke kosten (personeels- en werkingskosten) de subsidie uitvoerbaar is, en dat zowel voor de overheid (subsidieverstrekker) als voor de ontvangers van de subsidie. Het beleidsinstrument moet werkbaar zijn voor ieder die ermee te maken heeft.

Ten zesde wordt ook aandacht besteed aan de *handhaafbaarheid* van de subsidie. Deze toetssteen peilt naar de mate waarin de subsidievoorwaarden spontaan worden nageleefd. Tegelijk bekijkt de handhaafbaarheidstoets ook op welke manier controle wordt uitgeoefend op het naleven van de subsidievoorwaarden. Tot slot heeft de toets ook aandacht voor de extra

handhavingsinspanning die geleverd moet worden als de subsidievoorwaarden niet spontaan worden nageleefd.

Hierna volgt een analyse van vier verschillende subsidieregelingen:

- De ecologiepremie.
- De toerismesubsidies.
- De subsidies aan de automobiellndustrie.
- De subsidies voor zonnepanelen (groenestroomcertificaten).

Ecologiepremie

Een ecologiepremie is een financiële tegemoetkoming aan ondernemingen die ecologie-investeringen realiseren in het Vlaams Gewest. Op die manier wil de Vlaamse overheid ondernemingen stimuleren om hun productieproces milieuvriendelijk en energiezuinig te organiseren. De maatregel kadert dan ook in het economisch beleid van de Vlaamse regering die de ontwikkeling van een groene economie centraal stelt (Agentschap Ondernemen, 2012).

De steun voor ecologie-investeringen in Vlaanderen dateert al van mei 1990, maar sinds 2004 steunt de ecologiesteunregeling (in de vorm van ecologiepremies) op het decreet van 31 januari 2003 betreffende het economisch ondersteuningsbeleid (ondertussen vervangen door het decreet van 16 maart 2012 betreffende het economisch ondersteuningsbeleid). Ter uitvoering van dit decreet heeft de Vlaamse regering opeenvolgend verschillende uitvoeringsbesluiten goedgekeurd¹⁰:

1. *Ecologiepremie Oud*. Alle steunaanvragen die aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden voldeden kwamen in aanmerking voor steun, en alle goedgekeurde steunaanvragen ontvingen ook effectief steun en zo nodig werden bijkomende middelen ter beschikking gesteld. Door het hoge aantal steunaanvragen was de budgettaire impact van de premie groot, waardoor de Vlaamse regering verschillende aanpassingen aanbracht aan het oorspronkelijke besluit van 1 oktober 2004.
2. *Ecologiepremie Call*. Bij besluit van 16 mei 2007 zet de Vlaamse regering de ‘EP-Oud’ stop en voert ze de EP-Call in. Met die nieuwe steunregeling kwamen – via een wedstrijdformule – alleen de best scorende investeringen voor steun in aanmerking en was het totale budget beperkt tot een bepaald bedrag. Het besluit werd gewijzigd op 16 januari 2009 en 3 april 2009.
3. *Ecologiepremie Plus*. Een derde grote hervorming van de ecologiesteunregeling werd gerealiseerd bij besluit van 17 december 2011. De wedstrijdformule werd opnieuw afgeschaft en de budgettaire enveloppe werd gesloten gehouden doordat de Vlaamse minister van Economie bij delegatie kon ingrijpen. Deze aanpassing zorgde er voor dat de vraag naar ecologiepremies aanzienlijk daalde.

Onderhavige analyse van de ecologiesteunregeling baseert zich op een verslag van het Rekenhof (2012) met een audit van de ecologiepremie. Op basis van de informatie in dat verslag wordt de steun voor ecologie-investeringen onderworpen aan de vrijheidstoets.

Noodzakelijkheid

Een van de voorwaarden voor het ontvangen van ecologiesteun is dat de toegekende steun een stimulerend effect moet hebben: ze moet leiden tot additionele investeringen, t.t.z. de investeringen zouden zonder de premie niet op dezelfde manier mogen plaatsvinden.

Grote ondernemingen moeten het stimulerend effect van de steun bewijzen door op de aanvraag aan te geven wat de investering zou inhouden zonder en met steun. Het louter invullen van de aanvraag – zonder verdere beoordeling door de administratie – zorgt voor de ontvankelijkheid ervan.

---

¹⁰ De analyse in deze studie gaat niet dieper in op de strategische ecologiesteun: het nieuwe steunregime dat pas sinds 20 december 2012 in werking is. De werkingsperiode van deze nieuwe steunregeling is te kort voor evaluatie/analyse.

Het Rekenhof (2012) wijst er op dat die werkwijze niet tegemoet komt aan de vraag van de Europese Commissie – per brief van 20 september 2011 aan de lidstaten¹¹ – naar een analyse van de gesteunde onderneming waarin de levensvatbaarheid van het gesteunde project wordt bekeken in een scenario mét en een scenario zonder staatssteun. Daarbij moet de steun aantoonbaar leiden tot een wezenlijke toename in de omvang of reikwijdte van het project. Daarnaast moeten overheden betreffende analyse toetsen op geloofwaardigheid door te controleren of er een bewijs is voor het stimulerend effect.

De controle door de administratie op het stimulerend effect van de ecologiepremie, is in de praktijk dus erg beperkt. Daarom voerde het Rekenhof (2012) een enquête uit bij 229 ondernemingen die deelnamen aan de derde call in 2010. Het Rekenhof kreeg van 96 bedrijven een antwoord: 29 bedrijven kregen een premie, 67 bedrijven visten achter het net.

Op basis van die respons concludeert het Rekenhof dat 17 procent van de investeringen die effectief ondersteund werden met een ecologiepremie, ook zonder premie op dezelfde manier en op hetzelfde tijdstip zouden uitgevoerd zijn en 15 procent zou zonder premie later of meer in de tijd gespreid uitgevoerd zijn. De premie lijkt dus in 32 procent van de ondersteunde gevallen niet additioneel te zijn. Daarenboven bleek dat 55 procent van de investeringen, waarvoor een premie werd aangevraagd doch niet toegekend, toch werden uitgevoerd op dezelfde manier als zou gebeurd zijn met de ecologiepremie.

Geschiktheid

Om de geschiktheid van de ecologiepremie te beoordelen, moeten we vooreerst de doelstellingen van de steunregeling kennen. In de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse regering en het Agentschap Ondernemen wordt de strategische doelstelling van de ecologiepremie vastgelegd: “bedrijven stimuleren om hun productieproces milieuvriendelijk en energiezuinig te organiseren door een gedeelte van de extra investeringskosten ten laste te nemen”.

Het is daarbij belangrijk te vermelden dat de milieudoelstellingen van de Vlaamse overheid daarbij ondergeschikt zijn aan de hoofddoelstelling van de ecologiepremie: het behoud van de concurrentiepositie van ondernemingen. De ecologiesteunregeling is dus in de eerste plaats een economische maatregel.

Er werden echter noch op economisch noch op ecologisch vlak operationele doelstellingen bepaald. Die zijn volgens het Rekenhof (2012) nochtans noodzakelijk om de effecten van de premie op economisch en ecologisch vlak te kunnen nagaan. Alleen dan is evaluatie mogelijk, terwijl het nu onduidelijk is in hoeverre de ecologiepremie bijdraagt aan haar doelstellingen.

In antwoord op een vraag om uitleg van Vlaams parlementslid Matthias Diependaele (N-VA) d.d. 31 januari 2013¹² wijst Vlaams minister-president en minister van Economie Kris Peeters er op dat het geen evidentie is om operationele doelstellingen te formuleren over de mate waarin de ecologiepremie erin slaagt om de concurrentiepositie van de deelnemende ondernemingen te behouden.

---

¹¹ Brief DG Concurrentie, 20 september 2011, COMP/H4/CS/dg – D*2011/097439

¹² Commissievergadering nr. C104 – ECO15 (2012-2013).

Het formuleren en opvolgen van indicatoren – iets waartoe grote ondernemingen in het verleden verplicht waren in het kader van de ecologiepremie – bracht volgens minister-president Peeters een te zware administratieve belasting met zich mee voor de ondernemingen, waardoor beslist werd die verplichting op te heffen.

Door het ontbreken van operationele doelstellingen voor de ecologiepremie is het onmogelijk een evaluatie van het doelbereik of de kosteneffectiviteit te maken. Ondanks het feit dat bij de bijstellingen van de premie in beperkte mate outputresultaten gepresenteerd zijn, heeft de driejaarlijkse evaluatie – waartoe de Vlaamse overheid zichzelf heeft verbonden – niet plaats gehad.

Onmisbaarheid

Uit het onderzoek van het Rekenhof (2012) blijkt dat sommige technologieën veelvuldig ondersteuning hebben gekregen. In de periode 2008-2011 genoten vooral zonnepanelen en biogasinstallaties steun. Die ondersteuning roept vragen op, omdat installaties voor het opwekken van hernieuwbare energie al overvloedig ondersteund werden/worden met het systeem van groenestroomcertificaten.

Ook al is de ecologiesteun een ‘investeringssubsidie’ en zijn de groenestroomcertificaten ‘productiesubsidies’, toch is er sprake van een zekere vorm van dubbele subsidiëring. De rendabiliteit van de investering wordt in beide gevallen op positieve wijze ondersteund met belastingsgeld. Door deze dubbele subsidiëring kan de onmisbaarheid van deze subsidieregeling serieus in vraag gesteld worden.

Een andere technologie die – vooral vanaf eind 2010 – veelvuldig werd ondersteund zijn de laadpalen voor elektrische of hybride voertuigen (of het installeren ervan in gemeenten of bij bedrijven en supermarkten). Enerzijds kan men zich daarbij de vraag stellen in welke mate hierbij het productieproces *as such* wordt ondersteund. Anderzijds is ook hier sprake van dubbele subsidiëring zeker in het licht van de Proeftuin Elektrische Voertuigen, goedgekeurd door de Vlaamse regering op 17 december 2010.

Efficiëntie

Op 16 november 2012 keurde de Vlaamse regering twee besluiten goed, die steunpercentages bevatten tot 60 à 70 procent van de meerkosten voor milieu-investeringen. Het Rekenhof (2012) wijst er op dat daarmee de kans op oversubsidiëring toeneemt en wijst daarmee tegelijk op de controletaak van de Afdeling Inspectie Economie van het Agentschap Ondernemen (zie verder).

Uitvoerbaarheid

Wat betreft de uitvoerbaarheid van de ecologiepremie heeft de Vlaamse regering en de Vlaamse minister van Economie – telkens de regelgeving werd aangepast – simulaties uitgevoerd om de toekomstige uitgavenstroom in te schatten.

Ondanks deze simulaties moesten de ingezette middelen en de betrokken regelgeving meestal op korte termijn aangepast worden. Dat brengt uiteraard een aanzienlijke administratieve last met zich mee voor de overheid en daarenboven rijst dan ook de vraag of de simulaties voor de inschatting van de budgettaire noden wel voldoende volledig waren.

Daar komt nog bij dat de regelgeving van de ecologiepremie in de loop der jaren veelvuldig werd gewijzigd. Die continue aanpassingen aan het kader van de premie creëren onzekerheid en ondergraven de voorspelbaarheid ervan.

Bij de evaluatie van de geschiktheid van de ecologiepremie werd al gewezen op het ontbreken van operationele doelstellingen. De minister poneert dat het weinig realistisch is om het behoud van de concurrentiepositie van de deelnemende ondernemingen als doelstelling te operationaliseren, omdat de impact van andere factoren dan de ecologiepremie moeilijk uit te filteren zijn.

In het verleden dienden grote ondernemingen wel indicatoren te formuleren in verband met de milieu- en energiedoelstelling (o.a. CO₂-emissiereductie). Die indicatoren werden ook opgevolgd, maar omwille van de zware administratieve last die dit met zich meebracht voor de ondernemingen, is deze verplichting opgeheven. De overheid vindt dus moeilijk een evenwicht in de trade-off tussen enerzijds het meten van de operationele doelstellingen van de subsidieregeling en anderzijds de administratieve lasten van die meting voor ondernemingen.

Door de digitalisering van de indiening en de afhandeling van de steunaanvragen in het kader van de ecologiepremie via een interactieve webapplicatie werd een administratieve lastenverlaging gerealiseerd. De gemiddelde lastenverlaging per steunaanvraag bedraagt 750 euro (volgens de meting die door de administratie werd gedaan onder begeleiding van de Kenniscel Wetsmatiging).

Handhaafbaarheid

Om in aanmerking te komen voor een ecologiepremie moet de onderneming aan bepaalde voorwaarden voldoen: aanvaardbare hoofdactiviteit en sector, toetreding tot de audit- of benchmarkconvenant, etc. Ook de investering zelf moet aan bepaalde voorwaarden voldoen: investering in het Vlaams Gewest, voorkomen op de limitatieve technologieënlijst en investeren in alle essentiële investeringscomponenten ervan, stimulerend karakter van de steun, etc.

Voor de behandeling van de premieaanvragen en vragen om uitbetaling beschikt de Afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid van het Agentschap Ondernemen (AEO) over zes voltijdse equivalenten (VTE). De AEO voert eveneens summiere controles uit aan de hand van interne of externe databanken.

Voor nadere controles kan beroep gedaan worden op de Afdeling Inspectie Economie van het Agentschap Ondernemen (AIE). Zij beschikt daarvoor over dertien inspecteurs, die een deel van hun tijd investeren in de controle van de ecologiepremedossiers. Volgens het Rekenhof (2012) werden in de periode 2008-2011 gemiddeld 2,2 VTE ingezet om die controletaak te vervullen.

In geval van malversaties kan de administratie de uitbetaling van de ecologiepremie opschorten of de premies terugvorderen. Op een totaal van 2.052 dossiers vorderde de AEO in 264 dossiers (een deel van) de premie terug (periode 2007-2010). Daarnaast zijn er ook dossiers waarin de AEO minder uitkeerde dan oorspronkelijk werd toegekend.

Ondanks het feit dat de AEO zich – na een geval van fraude begin 2011 – voornam om sterker te controleren bij de intake van nieuwe dossiers, oordeelde het Rekenhof (2012) dat ‘uit de dossiers niet altijd blijkt dat de afdeling dat effectief deed’.

De overheid zet in het kader van de ecologiepremie volledig in op een snelle afhandeling van de steunaanvragen en een snelle uitbetaling van de ecologiepremie. Daartoe vindt er bij de intake van de steunaanvraag slechts een beperkte controle plaats. Die controle moet toelaten om na te gaan of de onderneming en de subsidieaanvraag voldoen aan alle voorwaarden gesteld in het decreet en de uitvoeringsbesluiten. De onderneming verklaart vervolgens via een verklaring op eer in de internetapplicatie dat zij aan alle gestelde voorwaarden voldoet.

Het merendeel van de controleverplichtingen wordt aldus verschoven naar het einde van de dossierafhandeling bij de uitbetaling van de laatste schijf van de ecologiepremie. Er is steeds een eindcontrole door de afdeling Inspectie en Ondersteuning van het Agentschap Ondernemen. Het niet naleven van de voorwaarden kan leiden tot een annulering van de steun, met terugvordering van de al uitbetaalde schijven.

De minister-president erkent dat door deze klantgerichte aanpak oneigenlijk gebruik gemakkelijker wordt en pas in een (te) laat stadium gedetecteerd kan worden. Het is aldus telkens zoeken naar een evenwicht tussen enerzijds klantgerichtheid met een snelle afhandeling van de steunaanvraag en uitbetaling en anderzijds voldoende ex-ante controle, zodat oneigenlijk gebruik kan worden voorkomen.

De personeels- en werkingskosten verbonden aan deze controles bedragen voor 2012 1.632,6 werkuren. Dat komt neer op 0,97643 voltijdse equivalenten (VTE).

Toerismesubsidies

Het Rekenhof (2010) onderzocht de vier budgettair belangrijkste subsidiestromen in het beleidsveld Toerisme:

1. Subsidies voor evenementen.
2. Subsidies voor het kunststedenactieplan (KSAP).
3. Subsidies voor het kustactieplan (KAP).
4. Subsidies voor toeristisch-recreatieve projecten (TRP).

Na een aanpassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 april 2004 betreffende de erkenning en financiële ondersteuning van toeristisch recreatieve projecten op 9 september 2011 zijn de vier subsidiestromen geïntegreerd in impulsprogramma's.

In 2012 is 7.020.000 euro subsidie in het kader van de drie geografische impulsprogramma's (Vlaams kust, Vlaamse Kunststeden en Brussel en Vlaamse Regio's) aan 55 projecten toegekend. Daarnaast werd in het kader van twee thematische impulsprogramma's (WO I-evenementen in 2014-2015 en Wielererfgoed en Ronde100) ook 9.713.785 euro toegekend aan 31 projecten. De vier subsidiestromen, geïntegreerd in impulsprogramma's, hadden in 2012 een totale budgettaire impact van 16.733.785 euro.

In oktober 2010 presenteerde het Rekenhof een verslag over een onderzoek dat het voerde naar de beleidsbepaling en de subsidiecyclus van de vier voormelde subsidiestromen. Het onderzoek spitste zich toe op de kwaliteit van de beleidsdoelstellingen en de regelgeving voor het toekennings- en controleproces van die toerismesubsidies, en voor de opvolging en evaluatie.

Het rapport van het Rekenhof gaf aanleiding tot een actualiteitsdebat in de plenaire vergadering van het Vlaams parlement op 27 oktober 2010. De aanbevelingen van het Rekenhof en de meerderheidsmotie van het Vlaams parlement waren de basis voor een kaderbesluit toerismesubsidies, dat op voorstel van Vlaams minister van Toerisme Geert Bourgeois op 21 december 2012 werd goedgekeurd door de Vlaamse regering. Het besluit scheidt een regelgevend kader voor de subsidiestromen in het beleidsdomein Toerisme.

De recente goedkeuring van het kaderbesluit toerismesubsidies (d.d. 21 december 2012) laat nog geen analyse van de resultaten van het nieuwe regelgevend kader toe. Daarom baseren we ons in onderstaande vrijheidstoets op het rapport van het Rekenhof uit 2010 evenals op het debat daarover in de plenaire vergadering van het Vlaams parlement en het antwoord van Vlaams minister van Toerisme Geert Bourgeois op schriftelijke vraag nr. 302 van Vlaams parlementslid Ivan Sabbe (d.d. 13 februari 2013).

Noodzakelijkheid

Het doel van de impulsprogramma's is de toeristische sector te ondersteunen in de duurzame ontwikkeling van Vlaanderen als een toeristische topbestemming om aldus de welvaart, de werkgelegenheid en het welbevinden via het toerisme te helpen verhogen.

Het is aan de administratie om elke subsidieaanvraag te evalueren aan de hand van een opsomming van positieve en negatieve aspecten. De evaluatie gebeurt echter niet op een

gestandaardiseerde wijze. De objectiviteit en gelijke behandeling van aanvragen komt daardoor in het gedrang.

Het rapport van het Rekenhof (2010) toont aan dat de administratie vaak overruled werd door Vlaams minister van Toerisme Geert Bourgeois, zowel over de opportuniteit van de subsidiëring als over het subsidiebedrag. Tegen het advies van de administratie in keurde de minister zonder motivering een tiental evenementensubsidies goed en in twee gevallen heeft de minister het door de administratie voorgestelde subsidiebedrag zonder motivering verhoogd tot zelfs verdubbeld.

Om die reden kan de noodzakelijkheid van de subsidies in twijfel getrokken worden, temeer de subsidies *à la tête du client* worden toegekend. De toerismesubsidies worden door de minister vaak gebruikt uit dienstbetoon voor projecten uit de eigen regio. Zo heeft minister Bourgeois bij Westtoer en de luchthaven van Oostende negatieve adviezen omgebogen. Het primaat van de politiek mag geen excuus zijn voor pure willekeur.

Geschiktheid

Het Rekenhof (2010) hekelde het gebrek aan meetbare doelstellingen voor de toerismesubsidies. De beoogde resultaten of beleidseffecten van de bestudeerde subsidiestromen werden voor geen van de vier subsidiestromen specifiek of meetbaar geoperationaliseerd. De doelstellingen voldoen niet aan de SMART-principes. Ze zijn veelal vaag, algemeen en vrijblijvend geformuleerd, dus niet specifiek. Ze zijn niet gekwantificeerd, dus ook niet meetbaar.

De gebrekkige meetbaarheid van het beleid bleek al in 2008 uit een doelmatigheidsanalyse van de subsidies voor TRP uitgevoerd door het departement Internationaal Vlaanderen (DIV). Op basis van de resultaten van die doelmatigheidsanalyse heeft het studie bureau IDEA Consult in opdracht van Toerisme Vlaanderen in 2010 een indicatorenset voor een monitoringsysteem ontwikkeld. Het eindproduct bleek echter te omvangrijk, complex en arbeidsintensief, waardoor Toerisme Vlaanderen nog steeds niet beschikt over een monitoringsysteem met meetbare indicatoren dat de resultaten van de impulsprogramma's kwantificeerbaar maakt.

Ondanks het feit dat per subsidiedossier geen specifieke en meetbare doelstellingen worden vastgelegd, is Vlaams minister voor Toerisme Geert Bourgeois er toch ten stelligste van overtuigd dat de subsidies bijdragen tot de duurzame ontwikkeling van Vlaanderen als een toeristische topbestemming en mee aan de basis liggen van de groeiende toegankelijkheid van de toeristische bestemming Vlaanderen.

Een belangrijk gevolg van de gebrekkige meetbaarheid is dat het uitgesloten is een ex-post(beleids)evaluatie te maken om na te gaan in welke mate de inzet van het subsidie-instrument heeft bijgedragen tot de beoogde effecten. De subsidiestromen in het beleidsveld Toerisme worden niet gemeten op hun effectiviteit. Uit het verslag van het Rekenhof (2010) bleek ook al dat er van de subsidiestromen toerisme geen globale evaluatie werd gemaakt, hoewel sommige al vele jaren van kracht zijn.

Volgens de minister zijn de eigenschappen van de gesubsidieerde projecten moeilijk in cijfers weer te geven, omdat te veel omgevingsfactoren een rol spelen in het toerisme. Het valt dan ook moeilijk aan te tonen dat de subsidiestromen aan de basis zouden liggen van het bereiken

van bepaalde doelstellingen. In die optiek rijst de vraag waarop de minister zich baseert om de effectiviteit van de toerismesubsidies te staven.

Onmisbaarheid

Door het ontbreken van een monitoringsysteem met meetbare indicatoren is het ook niet mogelijk om na te gaan of de geformuleerde doelstellingen eventueel ook gerealiseerd kunnen worden met alternatieve beleidsinstrumenten (andere dan het verstrekken van toerismesubsidies).

Toerisme Vlaanderen ondersteunt de toeristische sector ook via directe investeringen, adviesverlening, promotionele activiteiten, het ontwikkelen van kwaliteitskaders, enz. De minister geeft echter niet aan waarom er naast die beleidsinitiatieven en –instrumenten ook nog nood is aan toerismesubsidies om de geformuleerde doelstellingen op een efficiënte manier te kunnen bereiken.

Efficiëntie

De minister geeft aan dat *‘gestreefd wordt naar een zo groot mogelijke efficiëntie door enkel de projecten te subsidiëren die positief scoren na een degelijke beoordeling en door de realisatie van het project nadien op te volgen’*.

Onderzoek van het Rekenhof (2010) wijst echter op de soms gebrekkige evaluatie van de subsidieaanvragen. Mede door de discretionaire beslissingsbevoegdheid van de bevoegde minister bij het toekennen van subsidies en het bepalen van het subsidiebedrag, kan getwijfeld worden aan het feit of de toerismesubsidies op de meest efficiënte wijze worden ingezet.

Volgens het Rekenhof (2010) getuigen de evaluaties van subsidieaanvragen soms van onzorgvuldigheid. Zo wordt de vraag of een projectkost realistisch en kostenefficiënt is, door Toerisme Vlaanderen geëvalueerd met de tekst: *‘de initiatiefnemers zijn van oordeel dat de ingezette middelen in verhouding zijn tot de diverse doelstellingen’*. Dit is uiteraard een erg beperkte evaluatie en doet vragen rijzen bij de efficiëntie van de subsidieregeling.

Wanneer de administratie bepaalde subsidieaanvragen negatief beoordeelt, heeft zij daar ongetwijfeld een gegronde reden voor. Wanneer de minister beslist om dat negatief advies naast zich neer te leggen of om een hoger subsidiebedrag uit te betalen – om welke reden dan ook – bestaat de kans dat de subsidieregeling niet uitgevoerd wordt tegen de laagste kosten.

Doordat de middelen voor de vier voormelde subsidiestromen verdeeld waren over de algemene uitgavenbegroting en de begroting van Toerisme Vlaanderen is het subsidiebeleid eerder versnipperd, iets wat de efficiëntie geenszins ten goed komt. Om de subsidiëring efficiënter te laten verlopen, vraagt het Rekenhof (2010) dan ook om een centralisatie van de middelen in overweging te nemen.

Uitvoerbaarheid

In het kader van de noodzakelijkheidstoets werd reeds aangekaart dat de evaluatie van de aanvragen van toerismesubsidies niet op gestandaardiseerde wijze gebeurt. Minister Bourgeois geeft aan dat het niet-evalueren van projecten een kwestie van mankracht is. Dat

brengt ons bij de uitvoerbaarheid van de toerismesubsidies. Hoeveel formalisme en bureaucratie kunnen subsidieverstrekker en -aanvrager verdragen?

Het antwoord op die vraag is triviaal. Enerzijds is het belangrijk de subsidieaanvragen systematisch te toetsen aan alle subsidievoorwaarden en die voorwaarden consistent toe te passen om rechtszekerheid en rechtsgelijkheid voor potentiële begunstigden te garanderen en onregelmatigheden te vermijden. Anderzijds moet er over gewaakt worden dat de administratieve lasten van de subsidies zowel voor de subsidieverstrekker als –aanvrager beheersbaar blijven. Die evenwichtsoefening wordt te weinig gemaakt en voor het niet maken van die oefening verbergt men zich al te makkelijk achter het primaat van de politiek.

Enkel de administratieve lasten van de begunstigden van subsidies worden gemeten en dat volgens de methode van de reguleringssimpactanalyse (RIA). In 2009 vond een nulmeting plaats van de administratieve lasten verbonden aan de uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 april 2004 betreffende de erkenning en financiële ondersteuning van toeristisch recreatieve projecten. De kostprijs van die administratieve lasten werd toen geschat op 425.154 euro. Uit de RIA-analyse voor de toerismesubsidies blijkt dat de invoering van het kaderbesluit toerismesubsidies een voordeel zou opleveren van 182.440 euro.

De administratieve lasten van de subsidieverstrekker – de overheid – werden niet berekend. Dat staft voormelde stelling dat er al te weinig aandacht besteed wordt aan het maken van een evenwichtsoefening tussen enerzijds de controle door de overheid op de subsidieaanvragen en anderzijds de administratieve lasten voor het verstrekken van subsidies door de overheid.

Handhaafbaarheid

Voorgaande paragraaf (uitvoerbaarheid) maakte al duidelijk dat het gebrek aan evaluatie/controle van subsidieaanvragen een kwestie is van mankracht. De naleving van de subsidievoorwaarden wordt met de jaarlijkse tussentijdse rapportage, die de projectindieners bezorgt, gecontroleerd. Als het project gerealiseerd is, volgt een inhoudelijke en financiële eindcontrole. Ter plaatse wordt nagegaan of het project gerealiseerd is conform de subsidieaanvraag en de subsidiebeslissing.

Als de begunstigde niet voldoet aan de bepalingen van de subsidiebeslissing, vervalt de beslissing tot toekenning van de subsidie. In dat geval worden de eventueel reeds uitbetaalde voorschotten of schijven teruggevorderd. Als de begunstigde nalaat de subsidie volgens de vereiste procedure volledig te verantwoorden, vervalt de beslissing tot toekenning van de subsidie voor wat betreft het niet-verantwoorde gedeelte. In dat geval wordt het niet-verantwoorde gedeelte en eventueel reeds uitbetaalde voorschotten of schijven teruggevorderd.

Volgens het Rekenhof (2010) houdt de administratie bij de controle van de subsidieverantwoording in het algemeen geen rekening met de vooropgestelde begroting van het project en controleert ze de ontvangstenzijde nauwelijks. Doordat de administratie geen kwaliteitseisen stelt aan de financiële afrekeningen, verschillen die sterk van kwaliteit. Daarenboven kan zonder een controle op de onderliggende verantwoordingsstukken de getrouwheid niet sluitend worden gegarandeerd.

Uit het dossieronderzoek van het Rekenhof (2010) bleek tevens dat de aanvragen soms tekortkomingen vertoonden en dat subsidies soms werden betaald zonder de nodige verantwoording. Dat komt ten dele door het feit dat controles – als die al worden uitgevoerd – vaak worden uitgevoerd met twee maten en twee gewichten.

Subsidies aan de automobielsector

De subsidies voor de automobielsector in Vlaanderen vormen een onderdeel van het zogenaamde flankerend economisch beleid van de Vlaamse Regering. Met dat flankerende beleid wil zij de Vlaamse ondernemingen ondersteunen. Voor de Vlaamse automobielsector betreft het in hoofdzaak:

- subsidies van het Agentschap Ondernemen: strategische opleidings- en investeringsteun;
- subsidies van het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT): O&O- bedrijfsprojecten en het KMO-programma;
- Flanders Drive: competentiepool voor de automobielsector.

Uit een studie van Vlaams parlementslid Lode Vereeck – op basis van schriftelijke vragen aan Vlaams minister-president en minister van Economie Kris Peeters en Vlaams minister voor Innovatie Ingrid Lieten – blijkt dat de Vlaamse automobielsector in de periode 1999-2011 in totaal 208,3 miljoen euro aan subsidies heeft gekregen van de Vlaamse overheid. Hiervan kwam 115,1 miljoen euro van het Agentschap Ondernemen voor strategische opleidings- en investeringssteun en 68 miljoen euro van het IWT. Flanders Drive kreeg 24,6 miljoen euro.

Van de 183,7 miljoen euro aan subsidies van het Agentschap Ondernemen en het IWT ging 100,5 miljoen euro naar de grote automobielsector (Ford Genk, GM Belgium, Volvo, Van Hool en VDL Jonckheere). De toeleveranciers en kleinere producenten kregen 83,2 miljoen euro aan subsidies. De grote automobielsector ontvingen dus 55 procent van de subsidies ten opzichte van 45 procent voor de kleine producenten.

Noodzakelijkheid

Bij het opmaken van subsidieregelingen ontbreekt het de beleidsmakers geenszins aan creativiteit in het vinden van (pseudo)doelstellingen. De enige échte reden waarom op vandaag subsidies worden verstrekt aan bedrijven is om de torenhoge lasten te compenseren. De Vlaamse ondernemer krijgt de subsidies als aalmoes voor de torenhoge fiscale druk.

De huidige federale staatstructuur en de verdeling van de bevoegdheden belet de regio's op vandaag om een fiscaal gunstig ondernemingsklimaat te creëren. Nochtans, telkens het debat over bedrijfssubsidies losbarst, is er eensgezindheid in het Vlaamse parlementaire halfmond dat een economisch beleid het best wordt uitgewerkt en ondersteund via de fiscaliteit. Zolang Vlaanderen echter geen instrumenten inzake vennootschaps- of personenbelasting heeft, zal de Vlaamse Regering zich blijven wenden tot het subsidie-infuus om ondernemingen op die manier meer zuurstof te geven.

Het mag echter duidelijk zijn dat subsidies niet noodzakelijk zijn om een gezond economisch investeringsklimaat te creëren. De heer Frans Dieryck, gedelegeerd bestuurder van Essencia, verwoordde het als volgt¹³: “Met een fiscaliteit op 12 procent wordt er van subsidies niet meer gesproken. Dat zou voor een gezond investeringsklimaat garant staan.”

Desalniettemin kunnen subsidies een meerwaarde zijn, maar dan enkel in het kader van onderzoek en ontwikkeling. Aangezien de meeste ontwikkelde landen dicht bij de grens zitten van wat mogelijk is in termen van accumulatie van arbeid en kapitaal, is kennis als basis voor technologische vooruitgang en innovatie waarschijnlijk de belangrijkste determinant van

---

¹³ Gedachtewisseling van 16 december 2010 met vertegenwoordigers van de Vlaamse tak van zes sectorfederaties.

economische groei. Onderzoek en ontwikkeling (O&O) wordt algemeen beschouwd als een van de belangrijkste determinanten van innovatie en technologische vooruitgang.

Echter, de kennis die voortvloeit uit O&O-activiteiten is in zekere mate een publiek goed. Daardoor zullen ondernemingen zich de resultaten van hun O&O-activiteiten niet volledig kunnen toe-eigenen, waardoor zij minder in O&O zullen investeren dan maatschappelijk optimaal is. Door het verschil in opbrengst van O&O voor individuele ondernemingen en de maatschappelijke opbrengst van deze activiteiten is er sprake van een marktimperfectie (Federaal Planbureau, 2012).

Academici zijn het er over eens dat er een duidelijk positief verband bestaat tussen O&O-uitgaven en de groei van productie of productiviteit. Die opbrengst geldt uiteraard voor individuele ondernemingen die O&O-activiteiten op poten zetten, maar via spillovers is er ook een aanzienlijke maatschappelijke opbrengst [o.a. Dowrick (2003), Wieser (2005)]. Die maatschappelijke opbrengst samen met voormelde marktimperfectie rechtvaardigen het verstrekken van subsidies met het oog op het stimuleren van de O&O-inspanningen van ondernemingen.

Geschiktheid & Onmisbaarheid

Om van strategische opleidings- en investeringssteun te kunnen genieten moet het investerings- of opleidingsproject dienen ter ondersteuning van een ‘kantelmoment’ voor de onderneming. Het moet zorgen voor een breuk met het normale strategische groeipad bij continu beleid, waarvan de gevolgen moeilijk omkeerbaar zijn, die een verbetering op lange termijn nastreven en die een invloed hebben op de ganse organisatie.

Voormelde strategische doelstelling is opgenomen in het ministerieel besluit tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 februari 2008 tot toekenning van strategische investerings- en opleidingssteun aan ondernemingen in het Vlaamse Gewest. Opvallend daarbij is de zinsnede ‘*een verbetering op lange termijn nastreven*’.

Door het verstrekken van subsidies wil de Vlaamse Regering de automobielsector in Vlaanderen houden. We weten echter allemaal welke evoluties zich de laatste jaren in de automobielsector in Vlaanderen hebben voorgedaan: Opel Antwerpen werd eind 2010 gesloten en Ford Genk gaat eind 2014 dicht. Die beide sluitingen zorgen voor een gigantisch banenverlies zowel bij de autoconstructeurs zelf als bij de talrijke toeleveranciers.

Die evolutie doet natuurlijk vragen rijzen bij de geschiktheid en onmisbaarheid van de subsidies verstrekt aan de automobielsector in Vlaanderen. Ford Genk en Opel Antwerpen bewijzen dat de subsidies van de Vlaamse Regering niet in staat zijn om de torenhoge lasten te compenseren.

Op het moment dat subsidies verstrekt worden aan de automobielsector, stellen de beleidsmakers zich blijkbaar nauwelijks vragen over de meerwaarde van die subsidies, maar als bedrijven beslissen om te downsizen of te sluiten, staan diezelfde beleidsmakers wel als eerste op de barricade om de verstrekte subsidiesteun terug te eisen. Zo wil de Vlaamse Regering 42,9 miljoen euro investerings- en opleidingssteun teruggevoerd van Ford.

Daarenboven zijn er mogelijks alternatieve beleidsinstrumenten waarmee de doelstellingen nog beter of op een meer efficiënte manier kunnen worden bereikt. In die optiek kan onder

andere worden verwezen naar fiscale incentives, maar Vlaanderen is op dit moment niet bevoegd om dat beleidsinstrument in te zetten.

Efficiëntie

Het inzetten van subsidies om de automobielsector in Vlaanderen te houden is niet meer dan een fata morgana. De beleidsmakers hopen op die manier het aantal arbeidsplaatsen in de auto-industrie op peil te houden, maar de realiteit bewijst het tegendeel.

Door een steeds verder toenemende productiviteit in de automobielsector zijn er jaar na jaar minder arbeiders nodig om eenzelfde hoeveelheid wagens te produceren. Om het negatieve effect van de productiviteitsgroei op de werkgelegenheid te compenseren zou de productie van auto's jaarlijks moeten groeien met hetzelfde percentage als de productiviteit. Het aantal geproduceerde wagens neemt echter af omwille van de wereldwijde overcapaciteit in de automobielsector.

Het inzetten van subsidies is in deze geenszins een efficiënte beleidsmaatregel, want aan de wetmatigheid dat de werkgelegenheid in de automobielsector jaar na jaar zal dalen, valt niks te veranderen, met of zonder subsidies. In die optiek zou het veel zinvoller zijn om de middelen die vrijgemaakt worden voor inefficiënte subsidies te besteden aan beleidsmaatregelen gericht op het behoud van de arbeidsplaatsen op lange termijn. Zo kan de overheid bvb. inzetten op de omscholing van werknemers in de autoassemblage naar andere sectoren en knelpuntberoepen.

Los daarvan kunnen in het kader van het efficiënt inzetten van subsidies ook vragen gesteld worden bij het feit dat het merendeel van de subsidies terecht komt bij de grote producenten: 80 procent van de subsidies van het Agentschap Ondernemen gaat naar de grote producenten. Het zijn vooral de grote bedrijven die subsidies in de wacht slepen, omdat KMO's doorgaans niet de mensen en middelen hebben om de administratieve rompslomp, die gepaard gaat met het aanvragen en opvolgen van subsidies, op te vangen. Mogelijks is de nood aan financiële ondersteuning echter het grootst bij KMO's, waardoor de relatieve kost van subsidies ten opzichte van de te bereiken doelstellingen lager zou liggen ingeval die subsidies aan KMO's verstrekt worden, in plaats van ze te verstrekken aan de grote producenten.

Uitvoerbaarheid

Uit het antwoord van Vlaams minister-president en minister van Economie Kris Peeters op schriftelijke vraag nr. 268 van Vlaams parlementslid Ivan Sabbe, blijkt dat voor de ontvanger van strategische investerings- en opleidingssteun de administratieve last 5.396 euro per dossier bedraagt. Dit blijkt uit een zogenaamde reguleringsimpactanalyse (RIA). De administratieve last vanuit het oogpunt van de overheid werd daarin niet gemeten.

Voor wat betreft de steun aan bedrijven bij IWT werd in 2010 een administratieve lastenmeting gedaan voor de verschillende types van bedrijfssteun door de dienst Wetsmatiging van de Vlaamse overheid. De administratieve lasten voor het indienen van een aanvraag variëren van 2.322 euro tot 9.219 euro afhankelijk van de omvang en het type van het project.

Ingeval beleidsmakers er voor opteren om minder subsidies te verstrekken aan bedrijven – een studie van de Vlerick Business School (Vereecke, 2010) toonde dat goede bedrijven geen

subsidies nodig hebben¹⁴ – zou dat leiden tot minder transactiekosten voor de overheid en ondernemers, en zouden er ook minder ambtenaren nodig zijn voor het evalueren en toekennen van subsidie(dossiers). Op die manier kan echt werk gemaakt worden van een efficiënter en meer slagkrachtig overheidsapparaat.

Handhaafbaarheid

In het kader van de naleving van de subsidievoorwaarden van de strategische investerings- en opleidingssteun vindt per dossier steeds een eindcontrole plaats door de afdeling Inspectie Economie van het Agentschap Ondernemen. Het niet naleven van de voorwaarden kan leiden tot een annulering van de steun, met terugvordering van de al uitbetaalde schijven. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer uiteindelijk blijkt dat de minimumscore niet behaald wordt. Ook de niet-naleving van de tewerkstellingsvoorwaarde heeft een sanctie tot gevolg.

Uiteraard is er voor de handhaving van de subsidievoorwaarden nood aan de inzet van personeel en werkingsmiddelen. In het kader van het naleven van de voorwaarden van de strategische investerings- en opleidingssteun was er nood aan 0,22 voltijdse equivalenten (VTE), wat overeenkomt met 372 uur personeelsinzet.

De controle en opvolging van de kwaliteitsvolle uitvoering van de subsidievoorwaarden van IWT-dossiers is dan weer een onderdeel van de dagdagelijkse projectopvolging door de IWT-adviseurs, die gebeurt op basis van de projectrapportering. Het niet naleven van de voorwaarden van de overeenkomst kan leiden tot een annulering van de steun, met terugvordering van de al uitbetaalde schijven. Voor terugvordering van reeds betaalde steun is slechts een zeer beperkte inzet nodig. Op de verificatiedienst die instaat voor de financiële en administratieve opvolging van de steunverlening IWT zijn circa 4 VTE's actief, waarvan ongeveer 35 procent voor de verificatie van de directe steun aan bedrijven wordt ingezet.

---

¹⁴ In 2010 maakte professor Ann Vereecke voor de Vlerick Business School een studie over het industriële weefsel in Vlaanderen en wat de Vlaamse overheid kan doen ter ondersteuning. Na rondvraag bij tien industriële vlaggenscheppen waaronder Bekaert, BarryCallebaut en Umicore was de conclusie van het rapport duidelijk: goede bedrijven hebben geen subsidie nodig. Over het algemeen kun je zeggen dat subsidies welkom zijn, maar ze spelen geen doorslaggevende rol in het al dan niet overleven van een bedrijf in een internationale context.

Subsidies voor zonnepanelen

De plaatsing van zonnepanelen wordt in Vlaanderen op verschillende manieren financieel aangemoedigd:

- De Vlaamse overheid levert productiesteen voor elektriciteit uit fotonvoltaïsche zonnepanelen onder de vorm van groenestroomcertificaten. Eigenaars van zonnepanelen krijgen 1 groenestroomcertificaat per 1.000 kWh opgewekte elektriciteit. Daar is in 2013 verandering in gekomen: de groenestroomcertificaten worden voor nieuwe installaties afhankelijk gemaakt van een zogenaamde bandingfactor.
- Een aantal gemeenten en provincies geven een premie voor de installatie van zonnepanelen.

Onderhavige analyse focust op zonnepanelen geplaatst op woningen of woongebouwen door particulieren, en bekijkt de impact van het subsidiëringssysteem via groenestroomcertificaten voor de periode van 2006 tot 31 december 2012.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de minimumsteun waartegen groenestroomcertificaten kunnen worden verkocht aan de netbeheerder.

Datum indienstname zonnepanelen	Minimumsteun	Looptijd
2006-2009	450 €	20 jaar
2010	350 €	20 jaar
Tot 1 juli 2011	330 €	20 jaar
Vanaf 1 juli 2011	300 €	20 jaar
Vanaf 1 oktober 2011	270 €	20 jaar
Vanaf 1 januari 2012 tot en met 31 juli 2012	250 €	20 jaar
Vanaf 1 augustus 2012 tot en met 31 december 2012	90 €	10 jaar

Uit een analyse van het onderzoeksinstituut Itinera (2012) blijkt dat zonnepanelen in Vlaanderen te lang zeer duur werden gesubsidieerd. De totale factuur van het subsidiebeleid (van kracht in december 2012) zou oplopen tot meer dan 10 miljard euro in de periode 2007-2031. De subsidiekost van de zonnepanelen wordt via hogere distributietarieven doorgerekend in de elektriciteitsrekening van de consument.

Noodzakelijkheid

Uit een ontwerprapport van het Vlaams Energieagentschap (2012) – waarin de onrendabele toppen en de bandingfactor voor nieuwe en lopende groene stroom- en WKK-projecten werden vastgelegd – bleek dat zonnepanelen eind 2012 zo goedkoop waren geworden dat subsidies niet meer nodig zouden zijn.

Die vaststelling toont dat de zeer dure subsidiestroom voor het ondersteunen van zonnepanelen in de periode 2007-2012 overbodig was, omdat dezelfde investeringen vanaf 2013 met een zeer lage of geen subsidiekost zouden kunnen worden uitgevoerd. De hoge factuur van die subsidiestroom had misschien wel vermeden kunnen worden door enkele jaren te wachten.

De noodzaak van de financiële ondersteuning voor zonnepanelen moet bekeken worden in het licht van de Europese doelstellingen inzake hernieuwbare energie. De Vlaamse overheid wenst met het systeem van groenestroomcertificaten de milieuvriendelijke energieproductie te

bevorderen teneinde de Europees opgelegde doelstellingen te kunnen realiseren. Vlaanderen moet van Europa tegen 2020 13 procent van de verbruikte energie uit hernieuwbare bronnen halen. Of een land voor het bereiken van die doelstelling een financieel ondersteuningsmechanisme uitrolt tussen 2007 en 2012 of pas vanaf 2013 of 2015 maakt niet uit. Het belangrijkste is dat de uiteindelijke doelstelling wordt behaald.

Specifiek voor wat betreft hernieuwbare energie uit zonnepanelen blijkt uit het National Renewable Energy Action Plan (NREAP) van België dat de nationale doelstelling voor fotovoltaïsche panelen voorzien in 2020 (+/- 1.000 GWh) al in 2012 gehaald werd. Ingeval die doelstelling ook zou kunnen worden behaald door pas vanaf 2013 een goedkoper subsidiemechanisme uit te rollen, dan kan worden besloten dat de subsidies voor zonnepanelen (groenestroomcertificaten) tot voor kort niet noodzakelijk waren om de Europese doelstellingen te bereiken.

Geschiktheid

Dat de business van zonnepanelen in de voorbije jaren sterk gegroeid is in Vlaanderen, heeft uiteraard voor een groot stuk te maken met het (te) genereuze systeem van groenestroomcertificaten. Die financiële ondersteuning heeft er voor gezorgd dat bijgedragen werd aan de verdere uitbouw van de milieuvriendelijke energieproductie in het Vlaams Gewest teneinde de Europese kwantitatieve doelstellingen voor 2020 te behalen.

De financiële steun voor zonnepanelen heeft een duidelijk effect op de rendabiliteit en aldus ook op het aantal geplaatste installaties. Tegelijk is het echter zo dat de prijzen van fotovoltaïsche panelen sterk gedaald zijn, waardoor voor kleine zonne-installaties *grid parity* is bereikt: de technologie heeft geen steun meer nodig om op de markt te kunnen concurreren met grijze stroom.

Op het eerste zicht lijkt het financieel ondersteunen van zonnepanelen via groenestroomcertificaten een geschikt instrument te zijn om de Europese doelstellingen inzake hernieuwbare energie te bereiken. Echter, hernieuwbare energie heeft een meerkost waarvan de factuur finaal bij de consument terecht komt. De oversubsidiëring van zonnepanelen zorgde voor een flinke stijging in de energiefactuur van gezinnen en bedrijven.

Een ondersteuningsmechanisme dat enerzijds Vlaanderen dichter bij de Europese doelstellingen inzake hernieuwbare energie brengt, maar anderzijds de meerkost doorschuift naar burgers en bedrijven, kan moeilijk de geschiktheidstoets doorstaan.

Onmisbaarheid

Een versnelling van de uitrol van een bepaalde technologie (in de zonnepanelen) komt er wanneer kostenreducties er voor zorgen dat de prijs van de nieuwe technologie concurrentieel is met de prijs van de bestaande technologie. In het geval van zonnepanelen is dat wanneer de prijs van zonnestroom zakt tot het niveau van conventionele wijzen van energieopwekking (*grid parity*). Dat zal echter het eerst bereikt worden in zonnrijke landen, waardoor de (technologie)ontwikkeling van fotovoltaïsche panelen gedreven wordt door de markten in die landen.

Het is allerminst het Vlaamse systeem van groenestroomcertificaten dat gezorgd heeft voor een daling van de prijzen van zonnepanelen. In die optiek had Vlaanderen – in afwachting van

grid parity – via innovatiesteun kunnen bijdragen aan technologieontwikkeling die noodzakelijk is om die *grid parity* te bereiken. Eens *grid parity* bereikt kon Vlaanderen dan meteen profiteren van de gestegen marktvraag en zouden de toegenomen commerciële belangen leiden tot een stijging van (industriële) O&O-budgetten.

Efficiëntie

Een efficiënt ondersteuningsbeleid is er een waarbij zo veel mogelijk investeringen in groene stroom bewerkstelligd worden tegen een zo laag mogelijke prijs voor de belastingbetaler en de consument. De Vlaamse overheid koos echter voor een vroeg en duur ondersteuningsbeleid. Per geproduceerde MWh ontving de eigenaar van zonnepanelen tot 2009 een subsidie van 450 euro, terwijl ook de elektriciteitsrekening door de eigen productie verminderd werd. De marktwaarde van een MWh elektriciteit was tot 2008 ongeveer 70 euro om daarna terug te vallen tot ongeveer 50 euro vanaf 2010. Per MWh was de subsidiekost dus een veelvoud van de marktwaarde (Itinera Institute, 2012).

De subsidiëring van fotovoltaïsche panelen via groenestroomcertificaten was dan wel een financiële opportuniteit voor al wie zonnepanelen installeerde, maar tegelijk zorgden die subsidiekosten voor hogere elektriciteitsprijzen en toenemende distributiekosten. Iedereen die elektriciteit verbruikt – dus ook zij die geen zonnepanelen hebben – betaalt aldus mee de subsidies voor hernieuwbare energie. Het hoeft weinig betoog dat dergelijke oversubsidiëring, die daarenboven ook nog eens de consument treft, geen toonbeeld is van efficiëntie.

Uitvoerbaarheid

Door het geautomatiseerde en elektronische systeem voor het aanvragen en afhandelen van de groenestroomcertificaten, blijven de administratieve lasten al bij al beperkt. Voor de subsidieverstrekker (VREG) bestaat de administratieve last uit het behandelen van de ontvangen aanvragen, alle wijzigingen, vragen en klachten in deze dossiers en het beheer van de certificatedatabank.

Voor de ontvanger van de subsidie (eigenaar van de zonne-installatie) bestaat de administratieve last vooral uit het indienen van de elektronische aanvraag. Voor particuliere eigenaars van zonnepanelen komt daarbij de administratieve last van de rapportering van de productiemeterstanden van de installatie. De verkoop van de toegekende certificaten aan de netbeheerder tegen de minimumsteun gebeurt automatisch en vergt dus doorgaans geen extra administratieve lasten.

Handhaafbaarheid

De controle van de naleving van de subsidievoorwaarden gebeurt door verschillende partijen en op verschillende momenten. Een erkende keuringsinstantie maakt een keuringsverslag op ter validatie van een aantal kenmerken van de installatie. De gegevens van dit verslag worden door de netbeheerder naast de gegevens opgenomen in de aanvraag gelegd. De ingegeven meterstanden voor kleine installaties worden gecontroleerd via validatieregels op basis van de gegevens in het AREI-keuringsverslag. Waar er een duidelijke afwijking is, worden deze meterstanden gecontroleerd via een bezoek ter plaatse door de netbeheerder.

Ingeval van overtredingen van de opgelegde voorwaarden kan de toekenning van certificaten worden opgeschort of volledig stopgezet, al of niet in combinatie met de oplegging van een administratieve boete en/of de oplegging van een strafsanctie.

Gezien de controles via de keurders en de netbeheerders is de personeelsinzet die hiervoor nodig is bij de VREG zeer beperkt.

DEEL 5: BELEIDSAANBEVELINGEN

- Om versnippering en budgettaire ontsporing tegen te gaan dient het aantal subsidieregeling te worden beperkt. Een dergelijke bundeling en/of downsizing van subsidieregelingen kan ook bijdragen tot administratieve vereenvoudiging en een transparante verdeling van de middelen.
- Streef naar een maximale afstemming van de subsidieregelingen van alle verschillende entiteiten verbonden aan de Vlaamse overheid. Op die manier wordt een dubbele subsidiëring vermeden en kunnen de schaarse overheidsmiddelen op de meest efficiënte manier worden ingezet.
- Zorg voor een duidelijk en transparant overzicht van het aantal subsidies en hun budgettaire impact. Daarbij kan verwezen worden naar het Nederlandse subsidieoverzicht waarbij als bijlage bij de Rijksbegroting een overzicht gegeven wordt van alle subsidieregelingen en subsidies van de verschillende ministeries.
- Vertaal de strategische doelstellingen van de subsidieregeling in passende operationele doelstellingen, zodat een evaluatie van het doelbereik of de kosteneffectiviteit mogelijk is. Subsidies dienen zo concreet en meetbaar mogelijk (SMART) te worden gekoppeld aan duidelijke en toetsbare doelstellingen.
- Subsidieregelingen vereisen een duidelijk en transparant regelgevend kader. De regelgeving moet duidelijk melding maken van de subsidievoorwaarden, de doelgroep, de subsidiebedragen en/of -percentages, de sancties bij niet-naleving, etc. Op die manier vormt de regelgeving een sluitende juridische omkadering voor de subsidiëring.
- Aangezien subsidies van overheidswege worden ingezet als gedragsbeïnvloedende beleidsinstrumenten moet de overheid ook onderzoek voeren of ondersteunen naar de eigenschappen van het mogelijks problematische gedrag dat de oorzaak is voor maatschappelijke problemen.
- Evalueer de subsidieregelingen op hun geschiktheid, noodzakelijkheid en evenredigheid (zowel ex-ante als ex-post), en voer die evaluatie minstens 1 keer om de drie jaar uit. Leg die evaluatieperiodiciteit ook vast in regelgeving.
- Subsidies waarvan in evaluatieonderzoek is aangetoond dat ze niet effectief en/of efficiënt zijn, moeten resoluut stopgezet worden. Als de minister er desondanks voor opteert om betreffende subsidie toch verder te zetten, dan moet de minister die keuze expliciet verantwoorden tegenover het parlement.
- Besteed uitgebreid aandacht aan het stimulerend effect van subsidies door de levensvatbaarheid van het gesteunde project te analyseren in een scenario mét en een scenario zonder overheidssteun.
- Beperk de administratieve lasten tot een minimum, zowel voor de subsidieaanvrager als – verstrekker. Maak bij de opmaak of aanpassing van subsidieregelingen op voorhand een inschatting van de administratieve lasten. Zorg daarenboven voor een adequate meting van de administratieve lasten van bestaande subsidieregelingen in het kader van de periode evaluatie ervan.

- Onderwerp de subsidieaanvragen evenals de uitbetaling van subsidies aan een grondige controle van overheidswege. Wees consequent en zorg in die optiek voor een objectieve, transparante en gestandaardiseerde evaluatieprocedure die zoveel als mogelijk gekwantificeerd is.
- Zoek een goed evenwicht tussen het geven van vertrouwen aan de subsidieontvanger enerzijds en het voorkomen van misbruiken anderzijds. Het verminderen van de administratieve lasten mag niet tot gevolg hebben dat het risico op misbruiken zou toenemen.

Bibliografie

- Agentschap Ondernemen (2012) *Subsidieleidraad voor het bedrijfsleven – U werkt energie- en milieubewust*. 41 blz.
- Algemene Rekenkamer (2011) *Leren van subsidie-evaluaties*. 47 blz.
- Bachus K. (2012) *Subsidies en duurzame ontwikkeling – Concepten, methodologie en stand van zaken van de literatuur*. HIVA-KU Leuven, Working Paper nr. 37, april 2012, 42 blz.
- Baumol, W.J. & Oates, W.E. (1988) *The Theory of Environmental Policy*. Cambridge University Press, Cambridge, 299 blz.
- Berkhout, P.H.G., Muskens, J.C. & Velthuisen, J.W. (2000) *Defining the rebound effect*. Energy Policy, volume 28, nr. 6, p. 425-432.
- Clarysse, B., Wright, M. & Mustar P. (2009) *Behavioural additionality of R&D subsidies: A learning perspective*. Research Policy, volume 38, nr. 10, p. 1517-1533.
- De Clercq, M. (2011) *Economie Toegelicht*. Intersentia, Antwerpen, 696 blz.
- Dewbre, J., Antón, J. & Thompson, W. (2001) *The transfer efficiency and trade effects of direct payments*. American Journal of Agricultural Economics, volume 83, nr. 5, p. 1204-1214.
- De Moor, A. & Calamai, P. (1997) *Subsidizing Unsustainable Development: Undermining the Earth with Public Funds*. Institute for Research on Public Expenditure (IRPE), commissioned by the Earth Council, San José, Costa Rica, 69 blz.
- Dowrick, S. (2003). *A review of the evidence on science, R&D and productivity*. Australian Department of Education, Science and Training, Canberra, .
- Federaal Planbureau (2012) *De impact van subsidies en fiscale voordelen op onderzoek en ontwikkeling van ondernemingen in België (2001-2009)*. Working paper 8-12, juni 2012, 71 blz.
- Federale Overheidsdienst Budget en Beheerscontrole (2009) *Economische classificatie*. Maart 2009, 262 blz.
- Gysen, J., Bachus, K., Bruyninckx, H. & Van Ootegem, L. (2005) *Neveneffecten van het bouw- en sloopafvalbeleid*. Steunpunt Milieubeleidswetenschappen, Leuven, 61 blz.
- Itinera Institute (2012) *Subsidies voor zonnepanelen: betaalt de Vlaming € 4 miljard of € 10 miljard teveel?* 10 blz.
- Krueger, A. (1974) *The Political Economy of the Rent-Seeking Society*. American Economic Review, volume 64, nr. 3, p. 291-303.
- Libera! vzw (2012) *Het Vlaamse reisbureaudecreet – Gewikt, gewogen ... en te licht bevonden*. 82 blz.

- Musgrave, R.A. (1959) *The theory of public finance*. McGraw-Hill, 628 blz.
- Myers, N. & Kent, J. (2001) *Perverse subsidies – How misused tax dollars harm the environment and the economy*. Island Press, Washington, 240 blz.
- Pearce, D.W. & Turner, R.H. (1990) *Economics of Natural Resources and the Environment*. Harvester Wheatsheaf, New York, 378 blz.
- Rekenhof (1999) *Verslag van het Rekenhof over het onderzoek naar subsidies in de Vlaamse Gemeenschap*. 89 blz.
- Rekenhof (2010) *Subsidiestromen Toerisme – Evenementen, kunststeden, kustactieplan, toeristisch-recreatieve projecten*. 82 blz.
- Rekenhof (2012) *Verslag van het Rekenhof over de ecologiepremie – Kader, toekenning en evaluatie*. 50 blz.
- Runge, C.F. & Jones, T. (1996) *Subsidies, Tax Disincentives and the Environment: An Overview and Synthesis*. In *Subsidies and the Environment: Exploring the Linkages*. Paris, OECD Publications, p. 7-22.
- Schrank, W.E. & Keithly, W.R. (1999) *The Concept of Subsidies*. *Marine Resource Economics*, volume 14, p. 151-164.
- Studiedienst van de Vlaamse Regering (2010) *Efficiëntie en effectiviteit van de publieke sector in de weegschaal*. 236 blz.
- Tullock, G. (1967) *The Welfare Costs of Tariffs, Monopolies, and Theft*. *Western Economic Journal*, volume 5, nr. 3, p. 224-232.
- van Beers, C. & de Moor, S. (2001) *Public Subsidies and Policy Failures: How Subsidies Distort the Natural Environment, Equity and Trade and How to Reform Them*. Edward Elgar, Cheltenham, 143 blz.
- van Beers, C. & van den Bergh, J. (2001). *Perseverance of Perverse Subsidies and Their Impact on Trade and Environment*. *Ecological Economics*, volume 36, nr. 3, p. 475-486.
- Van der Doelen, F. (1989). *Beleidsinstrumenten en energiebesparing*. Universiteit Twente, Faculteit der Bestuurskunde, 321 blz.
- Vereecke, A. (2010). *Lead Plants in Vlaanderen*. Vlerick Business School, oktober 2010, 49 blz.
- Vlaams Energieagentschap (2012) *Ontwerprapport 2012: OT/bf berekeningen voor stakeholderoverleg*. 32 blz.
- Wereldhandelsorganisatie (1999) *The results of the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations: The Legal Texts*. URL: http://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/24-scm.pdf

Wieser, R. (2005). *Research and Development Productivity and Spillovers: Empirical Evidence at The Firm Level*. Journal of Economic Surveys, volume 19, nr. 4, p. 587-621.

Winters, S., Heremans, F., Elsinga, M., Marchal, A., Vandekerckhove, B., Van Steen, G. (2004) *Op weg naar een Vlaamse Huursubsidie?* Kenniscentrum voor Duurzaam Woonbeleid, Leuven, 136 blz.

Bijlage 1: Lijst van Vlaamse rechtspersonen

Intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid

- Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs - AGION
- Agentschap ter bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openluchtrecreatie - Bloso
- Fonds Jongerenwelzijn
- Fonds voor Stationsomgevingen
- Kind en Gezin
- Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij - OVAM
- Toerisme Vlaanderen
- Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap - VAPH
- Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden - VIPA
- Vlaams Toekomstfonds
- Vlaams Zorgfonds
- Vlaamse Milieumaatschappij - VMM

Extern verzelfstandigde agentschappen naar publiek recht

- Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen - AGIV
- NV De Scheepvaart
- Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie - IWT
- Luchthavenontwikkelingsmaatschappij Oostende-Brugge
- Luchthavenontwikkelingsmaatschappij Kortrijk-Wevelgem
- Luchthavenontwikkelingsmaatschappij Antwerpen
- Psychiatrisch Zorgcentrum Geel
- Psychiatrisch Zorgcentrum Rekem
- Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen - F.I.T.
- Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen
- Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding - VDAB
- Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen - VMSW
- Vlaamse Landmaatschappij - VLM
- Vlaamse Regulator voor de Media - VRM
- Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt - VREG
- Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn
- Waterwegen en Zeekanaal NV

Vlaamse openbare instellingen van het type A

- Fonds Flankerend Economisch Beleid (Hermes)
- Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij en Aquicultuursector - FIVA
- Fonds Culturele Infrastructuur - FoCI
- Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven (FFEU)
- Fonds Vlaanderen-Azië
- Garantiefonds Huisvesting
- Grindfonds
- Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid in Vlaams-Brabant - Vlabinvest
- Pendelfonds
- Rubiconfonds

- Topstukkenfonds
- Vlaams Brusselfonds
- Vlaams Fonds voor de Lastendelging - VFLD
- Vlaams Landbouwinvesteringsfonds - VLIF

Vlaamse openbare instellingen van het type B

- Universitair ziekenhuis Gent
- CV Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening - VMW

Vlaamse openbare instellingen sui generis

- Gemeenschapsonderwijs - GO!
- Vlaams Fonds voor de Letteren - VFL
- Reproductiefonds Vlaamse Musea - RVM
- NV Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek - VITO
- Vlaamse Radio en Televisie - VRT

Eigen Vermogens

- Eigen vermogen Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek - ILVO
- Eigen vermogen Flanders Hydraulics
- Eigen vermogen Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek - INBO
- Ondersteunend centrum van Agentschap voor Natuur en Bos - ANB

Strategische adviesraden :

- Minaraad
- Mobiliteitsraad van Vlaanderen - MORA
- Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen - SERV
- Strategische Adviesraad Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
- Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd Sport en Media (SARC)
- Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen
- Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij - SALV
- Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening - SARO
- Vlaamse Woonraad
- Vlaamse Adviesraad Bestuurszaken - Vlabest
- Vlaamse Onderwijsraad - Vlor
- Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie - VRWI
- Strategische Adviesraad Werk en Sociale Economie.

Bijlage 2: Overzicht van de subsidieregelingen/-besluiten per beleidsdomein (analyse 1)

Beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid	
1	BVR van 3 juli 2009 tot vaststelling van de voorwaarden voor erkenning en subsidiëring van de gelijkebehandelingsbureaus

Beleidsdomein Bestuurszaken	
2	BVR van 15 september 2006 betreffende de steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek
3	BVR van 21 september 2012 tot uitvoering van het decreet van 13 december 2002 tot vaststelling van de regels inzake de werking en de verdeling van het Vlaams Stedenfonds
4	BVR van 16 maart 2007 betreffende de subsidiëring van stadsvernieuwingsprojecten
5	BVR van 15 juli 2002 betreffende de erkenning en subsidiëring van de centra en diensten voor het Vlaamse minderhedenbeleid
6	BVR van 12 november 2010 met betrekking tot de uitvoering van een aantal artikelen van het integratiedecreet
7	BVR van 26 oktober 2012 tot uitvoering van diverse bepalingen van het decreet van 28 april 1998 betreffende het Vlaamse Integratiebeleid
8	BVR van 12 mei 2000 houdende de subsidiëring van de verwerving, de inrichting, de renovatie en de uitbreiding van woonwagenterreinen voor woonwagengewoners
9	BVR van 15 december 2006 betreffende de uitvoering van het Vlaamse Inburgeringsbeleid

Beleidsdomein Financiën en Begroting	
10 - 12	Binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting is er één begrotingsartikel waarop subsidies worden aangerekend, maar het uitvoeringskader voor de drie subsidieregelingen die binnen dat artikel worden onderscheiden werd niet vastgelegd in een besluit.

Beleidsdomein Internationaal Vlaanderen	
13	BVR van 18 februari 2011 over de subsidiëring van stages bij internationale organisaties
14	BVR van 11 februari 2000 tot vaststelling van de criteria, de voorwaarden en de nadere regelen aangaande de terbeschikkingstelling van Vlaamse uitrustingsgoederen ter bevordering van de export
15	BVR van 10 februari 2006 tot vaststelling van de voorwaarden en de regels inzake de toekenning van subsidies voor projecten ter bevordering van de uitvoer door bedrijfsgroeperingen en gemengde kamers
16	BVR van 31 maart 2006 tot toekenning van subsidies voor haalbaarheidsstudies met betrekking tot bouw- en milieuprojecten in het buitenland met Vlaamse betrokkenheid
17	BVR van 19 december 2008 tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapbevorderende diensten
18	BVR van 5 juni 2009 tot vaststelling van de voorwaarden en de regels voor de toekenning van subsidies voor activiteiten ter bevordering van het internationaal ondernemen
19	BVR van 7 december 2012 tot uitvoering van het kaderdecreet van 22 juni 2007

	inzake ontwikkelingssamenwerking
20	BVR van 28 mei 2004 betreffende de erkenning en de financiële ondersteuning van verenigingen in het kader van "Toerisme voor Allen"
21	BVR van 28 mei 2004 betreffende de erkenning en de financiële ondersteuning van ondersteuningspunten in het kader van "Toerisme voor Allen"
22	BVR van 28 mei 2004 betreffende de erkenning en de financiële ondersteuning van verblijven in het kader van "Toerisme voor Allen"
23	BVR van 30 september 2011 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder investeringssubsidies kunnen worden toegekend aan toeristische logiezen
24	BVR van 21 december 2012 betreffende toerismesubsidies

Beleidsdomein Wetenschap en Innovatie	
25	BVR van 12 december 2008 tot regeling van de Steun aan Projecten van Onderzoek en Ontwikkeling van het Bedrijfsleven in Vlaanderen
26	BVR van 20 juli 2006 tot regeling van de Steun aan Projecten van Innovatiestimulering, technologisch advies en collectief onderzoek op vraag van Vlaamse Innovatiesamenwerkingsverbanden
27	BVR van 30 april 2004 houdende de oprichting van een programma ter bevordering van de technologietransfer door instellingen van hoger onderwijs, en uitvoeringsbesluiten
28	BVR van 3 oktober 2003 houdende de instelling van een financieringskanaal voor het strategisch basisonderzoek in Vlaanderen
29	BVR van 18 februari 2005 betreffende projectmatige financiering van toegepast collectief onderzoek voor de land- en tuinbouwsector (B.S. 01.07.2007) en uitvoeringsbesluiten
30	BVR van 15 september 2006 houdende de instelling van een financieringskanaal voor het toegepast biomedisch onderzoek met primair maatschappelijke finaliteit in Vlaanderen
31	BVR van 29 mei 2009 tot regeling van de toekenning van doctoraatsbeurzen voor de uitvoering van projecten van strategisch basisonderzoek
32	BVR van 10 november 2011 betreffende de subsidiëring door het fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen
33	BVR van 26 oktober 2007 betreffende de subsidiëring van onderzoeks- en innovatie-infrastructuur in Vlaanderen
34	BVR van 19 december 2008 tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapsbevorderende diensten en latere wijzigingen
35	BVR van 16 november 2012 tot toekenning van steun aan ondernemingen voor strategische ecologie-investeringen in het Vlaamse Gewest
36	BVR van 16 november 2012 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2010 tot toekenning van steun aan ondernemingen voor ecologie-investeringen in het Vlaamse Gewest
37	BVR van 6 juli 2007 tot uitvoering van het decreet van 7 juli 2006 houdende toekenning van een rentetoeelage voor ondernemingen die lijden onder de verstoorde bereikbaarheid ten gevolge van hinder door openbare werken en latere wijzigingen
38	BVR van 22 februari 2008 tot toekenning van strategische investerings- en opleidingssteun aan ondernemingen in het Vlaamse Gewest en de lijst van de sectoren die in aanmerking komen voor deze steun, en latere wijzigingen

39	BVR van 19 juli 2013 tot toekenning van strategische transfor-matiesteun aan ondernemingen in het Vlaamse Gewest
40	BVR van 9 november 2012 tot toekenning van steun aan de audiovisuele werken van het type lange fictie-, documentaire- of animatiefilm, of van animatiereeksen
41	BVR van 24 april 2009 tot toekenning van steun aan projecten ter bevordering van het ondernemerschap
42	BVR van 25 mei 2012 tot wijziging van artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 april 2009 tot toekenning van steun aan projecten ter bevordering van het ondernemerschap
43	BVR van 24 mei 2013 houdende subsidiëring van bedrijventerreinen
44	BVR van 16 mei 2007 houdende subsidiëring van bedrijventerreinen
45	BVR van 5 september 2003 houdende subsidiëring van bedrijventerreinen, wetenschapsparken en bedrijfsgebouwen
46	BVR van 16 juni 1998 tot regeling van de toekenningsvoorwaarden, de subsidiepercentages en het beheer van bedrijventerreinen en bedrijfsgebouwen
47	BVR van 6 juli 1994 houdende de erkenning, het beheer en de subsidiëring van researchparken en industrie- en innovatiecentra
48	BVR van 19 mei 1993 houdende de erkenning, het beheer en de subsidiëring van bedrijfsterreinen van lokaal of regionaal belang, en met een specifiek statuut, en de industriële centra en gebouwen
49	BVR van 25 september 1985 houdende vaststelling van de forfaitaire wijze van berekening van de algemene kosten van de aanneming van een opdracht, in uitvoering van artikel 3 § 1, 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 september 1984 houdende bepaling van de toekenningsvoorwaarden en de percentages van de subsidies voor de aanleg en de uitrusting van gronden voor industrie, ambachtswezen en diensten of van andere onthaalinfrastructuren voor investeerders
50	BVR van 12 september 1984 houdende bepaling van de toekenningsvoorwaarden en de percentages van de subsidies voor de aanleg en de uitrusting van gronden voor industrie, ambachtswezen en diensten of van andere onthaalinfrastructuren voor in-vesteerdere
51	BVR van 11 mei 2007 houdende subsidiëring van bedrijventercentra en doorgangsgebouwen

Beleidsdomein Onderwijs en Vorming	
52	BVR van 13 juni 2008 houdende vastlegging van een model van overeenkomst tussen de Vlaamse Regering en de expertisenetwerken en regionale platformen in het kader van de lerarenopleidingen in Vlaanderen
53	BVR van 20 april 2012 betreffende de organisatie van pilootprojecten ter voorbereiding op de hervorming van het deeltijds kunstonderwijs
54	BVR van 8 juni 2012 tot regeling van de procedure voor toekenning van projectsubsidies m.b.t. de uitvoering van nascholingsinitiatieven
55	BVR van 9 september 2011 betreffende innovatie in de lerarenopleidingen
56	BVR van 19 september 2011 houdende de subsidiëring van studenttutoring in het onderwijs in Vlaanderen
57	BVR van 4 september 2009 tot wijziging van de regelgeving betreffende de studiebekrachtiging en de organisatie van het opleidingsaanbod in het volwassenenonderwijs
58	BVR van 22 september 2006 betreffende de subsidiëring van

	ouderkoepelverenigingen
59	BVR van 17 maart 2000 houdende de regeling van de procedure en de voorwaarden voor subsidiëring van studenten- en leerlingenkoepelverenigingen
60	BVR van 17 oktober 2008 betreffende het financiële en materiële beheer van de dienst met afzonderlijk beheer van het Fonds Inschrijvingsgelden Centra voor Volwassenenonderwijs
61	BVR van 19 juni 2009 houdende de voorwaarden tot toekenning van de subsidies en houdende de wijze van selectie, de duur en de evaluatie van kortdurende en langdurige time-outprogramma's
62	BVR van 19 oktober 2012 betreffende de bepaling van de beleidsprioriteiten en de regeling van de procedure voor de toekenning van subsidies in het kader van het decreet van 30 november 2007 betreffende het flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau

Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	
63	BVR van 8 juni 1999 houdende de procedureregels inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden
64	BVR van 18 maart 2011 tot regeling van de alternatieve investeringsubsidies, verstrekt door het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden aangelegenheden
65	BVR van 10 september 2010 tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische normen voor het algemeen welzijnswerk
66	BVR van 18 juni 2010 tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand
67	BVR van 4 maart 2011 tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor de sector van de voorzieningen voor gezinnen met kinderen
68	BVR van 8 juni 1999 tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor voorzieningen voor ouderen en voorzieningen in de thuiszorg
69	BVR van 19 juni 2009 tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor de voorzieningen voor personen met een handicap
70	BVR van 10 september 2010 tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor de preventieve en ambulante gezondheidszorg
71	BVR van 16 juli 2010 tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor de verzorgingsvoorzieningen
72	BVR van 12 oktober 2001 ter uitvoering van het decreet van 19 december 1997 betreffende het algemeen welzijnswerk
73	BVR van 24 juli 1997 tot regeling van de erkenning en de subsidiëring van de centra voor integrale gezinszorg
74	BVR van 17 juli 2000 tot uitvoering van het decreet van 26 juni 1991 houdende erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk
75	BVR van 15 mei 2009 betreffende de armoedebestrijding
76	BVR van 26 februari 2010 tot regeling van de erkenning en de subsidiëring van organisaties voor autonoom vrijwilligerswerk
77	BVR van 7 oktober 2011 tot wijziging van het BVR van 25 maart 1997 tot

	uitvoering van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning van de instellingen voor schuldbemiddeling in de Vlaamse Gemeenschap
78	BVR van 19 december 1997 tot ondersteuning van regionaal overleg en regionale samenwerking in de welzijnssector, gewijzigd bij BVR van 12 november 2003
79	BVR van 21 december 2012 tot toekenning van een tijdelijke subsidie van de Vlaamse Gemeenschap voor de uitbouw van een hulplijn/aanspreekpunt en een aansluitend en rechtstreeks toegankelijk en vindplaatsgericht aanbod van informatie, advies, ondersteuning en begeleiding, evenals de uitbreiding van het aanbod aan preventieve gezinsondersteuning
80	BVR van 26 april 2013 tot toekenning van een subsidie van de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 2013 voor het bieden van integrale gezinszorg in de regio's Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen
81	BVR van 7 december 2012 tot toekenning van een subsidie van de Vlaamse Gemeenschap aan het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk voor de opstart en implementatie van een elektronisch cliëntdossiersysteem
82	BVR van 13 juli 1994 inzake de erkenningsvoorwaarden en subsidiënormen voor de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand
83	BVR van 1 maart 2002 betreffende de erkenning en de subsidiëring van de centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning
84	BVR van 17 mei 2002 betreffende erkenning en subsidiëring van de vertrouwenscentra kindermishandeling
85	BVR van 1 maart 2002 tot bepaling van de voorwaarden en de procedureregels inzake erkenning en subsidiëring van de consultatiebureaus voor het jonge kind
86	BVR houdende de toekenning van een subsidie voor de realisatie van de opdrachten uit het convenant tussen de Vlaamse Gemeenschap en de diensten voor gezinsondersteunende pleegzorg
87	BVR houdende de toekenning van een subsidie voor de realisatie van de opdrachten uit het convenant tussen de Vlaamse Gemeenschap en de expertisecentra kraamzorg
88	BVR van 12 december 2008 betreffende de toekenning van een subsidie-enveloppe en kwaliteitslabel aan de opvoedingswinkels
89	BVR van 12 oktober 2012 betreffende de voorbereiding en de nazorg bij interlandelijke adoptie
90	BVR van 22 maart 2013 betreffende het inzagerecht en de bemiddeling bij interlandelijke adoptie
91	BVR van 14 december 2001 betreffende de vergoeding van installatiekosten aan onthaalouders
92	BVR van 13 januari 2006 betreffende de boekhouding en het financieel verslag voor de voorzieningen in bepaalde sectoren van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
93	BVR van 12 december 2008 betreffende de toekenning van een eenmalige forfaitaire subsidie voor informatisering aan initiatieven voor preventieve gezinsondersteuning en de toekenning van een forfaitaire subsidie voor brandveiligheid aan kinderopvanginitiatieven
94	BVR van 30 april 2009 houdende regeling van inkomensgerelateerde opvang bij zelfstandige opvangvoorzieningen
95	BVR van 13 februari 2009 houdende de voorwaarden inzake financiële ondersteuning van zelfstandige opvangvoorzieningen
96	BVR van 15 mei 2009 houdende de beveiliging van de toegang bij

	kinderopvangvoorzieningen
97	BVR van 16 oktober 2009 tot toekenning van een financiële tegemoetkoming aan onthaalouders en kinderopvangvoorzieningen voor een basisopleiding levensreddend handelen bij kinderen
98	BVR van 21 december 2012 houdende de toekenning van een eenmalige subsidie voor automatisering en informatisering aan kinderopvangvoorzieningen
99	MB van 1 april 2003 tot vastlegging van de modaliteiten betreffende de betaling van de sociale zekerheidsbijdragen ten behoeve van diensten voor opvanggezinnen en aangesloten opvanggezinnen
100	MB van 1 april 2003 houdende de vaststelling van het bedrag, toegekend aan de diensten voor onthaalouders in het kader van de verzekering voor arbeidsongevallen voor aangesloten onthaalouders
101	MB van 20 april 2007 houdende de voorwaarden voor het herstel van capaciteit bij een dienst voor onthaalouders in 2008
102	MB van 12 februari 2007 tot toekenning van een financiële tegemoetkoming aan kinderopvangvoorzieningen om een basisopleiding levensreddend handelen te volgen
103	MB van 9 mei 2007 houdende de voorwaarden tot toestemming en een bijbehorende financiële ondersteuning voor het realiseren van een verruimd aanbod in de vorm van flexibele en/of occasionele opvang in kinderdagverblijven en initiatieven voor buitenschoolse opvang die door Kind en Gezin worden erkend
104	MB van 16 mei 2007 betreffende de bepaling van de forfaitaire subsidiebedragen voor het basisaanbod van kinderdagverblijven en diensten voor onthaalouders
105	MB besluit van 17 maart 2008 tot bepaling van de financiële bijdrage van de gezinnen voor de opvang van kinderen in kinderdagverblijven en diensten voor onthaalouders
106	MB van 10 september 2008 betreffende de vergoeding voor aangesloten onthaalouders en diensten voor onthaalouders
107	MB van 21 april 2009 houdende de voorwaarden tot toekenning van een extra financiële ondersteuning voor de inclusieve opvang van kinderen met een specifieke zorgbehoefte aan organiserende besturen en voorzieningen
108	MB van 23 januari 2012 betreffende de toekenning van de overheidsopdracht voor diensten van debiteurenbeheer voor de inkomensgerelateerde kinderopvang uitgeschreven door het IVA Kind en Gezin
109	BVR van 10 juli 2001 houdende de toekenning van subsidies aan de initiatiefnemers die personeelsleden te werk stellen in een gewezen DAC-statuut
110	BVR van 3 april 2009 houdende de toewijzing van debiteurenbeheer in het kader van inkomensgerelateerde opvang bij zelfstandige opvangvoorzieningen
111	MB van 17 mei 2006 houdende de uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 januari 2006 betreffende de boekhouding en het financieel verslag van de voorzieningen in bepaalde sectoren van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, in de kinderdagverblijven, de diensten voor onthaalouders, de initiatieven voor buitenschoolse opvang en de centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning
112	MB van 12 juni 2008 tot bepaling van de tewerkstellingsprogramma's die specifiek gericht zijn op werken in de kinderopvang en waarvoor een premie voor gesubsidieerde contractuelen verkregen wordt
113	BVR van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor onthaalouders

114	BVR van 9 mei 2008 houdende de voorwaarden voor toestemming voor en subsidiëring van lokale diensten buurtgerichte kinderopvang
115	BVR van 29 juni 2007 tot bepaling van het kader en van de financiële ondersteuning van proefprojecten 'centrum voor Kinderopvang'
116	MB van 12 juni 2001 houdende vaststelling van de procedure tot het verlenen, het verlengen, het weigeren of het intrekken van een principiële akkoord, een erkenning en subsidiëring van initiatieven voor buitenschoolse opvang
117	BVR van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van initiatieven voor buitenschoolse opvang
118	MB van 9 juli 2001 houdende de voorwaarden voor het organiseren van en de bepalingen over de toestemming voor en de subsidiëring van buitenschoolse opvang in aparte lokalen in kinderdagverblijven
119	BVR van 2 april 2010 houdende subsidiëring van initiatieven voor buitenschoolse opvang en van buitenschoolse opvang in aparte lokalen in het kader van het generatiepact
120	MB van 9 juli 2001 houdende de voorwaarden inzake subsidiëring van initiatieven voor buitenschoolse opvang
121	BVR van 30 april 2009 houdende de voorwaarden voor de erkenning en subsidiëring als gemandateerde voorziening, coördinatiepunt en flexibele opvangpool van doelgroepwerknemers
122	BVR van 22 februari 2013 betreffende rechtstreeks toegankelijke hulp voor personen met een handicap.
123	BVR van 7 september 2012 houdende vaststelling van maatregelen ter ondersteuning van kwetsbare jongvolwassen personen met een handicap.
124	MB van 10 juli 2012 houdende de voorwaarden van de geformaliseerde samenwerkingsverbanden van multidisciplinaire teams die erkend en gesubsidieerd worden door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.
125	MB van 1 maart 2012 houdende vaststelling van de ondersteuningsvelden.
126	BVR van 20 januari 2012 houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een vergoeding aan de multidisciplinaire teams van het Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap in het kader van het project 'Simulatie Diagnose- en Indicatiestelling' dat wordt opgezet in de provinciale afdeling West-Vlaanderen.
127	MB van 21 december 2011 houdende vaststelling van de subsidies voor contactorganisaties die optreden in het kader van zorgregie.
128	MB van 5 december 2011 houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijke-assistentiebudget aan de derde prioritaire groep van 2011.
129	BVR van 30 september 2011 betreffende de erkenning en subsidiëring van diensten Ondersteuningsplan en een mentororganisatie voor het voortraject van personen met een handicap.
130	MB van 13 mei 2011 houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijke-assistentiebudget aan de tweede prioritaire groep in 2011.
131	MB van 28 februari 2011 houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijke-assistentiebudget aan de eerste prioritaire groep in 2011.
132	BVR van 4 februari 2011 betreffende de algemene erkenningsvoorwaarden en kwaliteitszorg van voorzieningen voor opvang, behandeling en begeleiding van personen met een handicap.

133	BVR van 17 december 2010 tot wijziging van diverse bepalingen van het BVR van 13 juli 2001 tot vaststelling van de criteria, voorwaarden en refertebedragen van de tussenkomsten in de individuele materiële bijstand voor de sociale integratie van personen met een handicap.
134	MB van 3 december 2010 houdende de programmatie van de pleegzorg en de geïntegreerde woonprojecten voor personen met een handicap.
135	BVR van 17 september 2010 betreffende de subsidiëring van crisisjeugdhulpverlening en rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp verleend door voorzieningen voor personen met een handicap.
136	MB van 11 juni 2010 houdende het zorgzwaarte-instrument ter inschaling van de ondersteuningsnood van personen met een handicap van de diensten Inclusieve Ondersteuning.
137	BVR van 21 mei 2010 betreffende de vergunning, erkenning en subsidiëring van een pilootproject diensten Inclusieve Ondersteuning door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.
138	MB van 11 december 2009 houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijke-assistentiebudget en beperking van de budgethoogte gedurende het eerste jaar van effectieve aanwending van het persoonlijke assistentiebudget.
139	BVR van 19 juni 2009 tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor de voorzieningen voor personen met een handicap.
140	MB van 5 juni 2009 houdende kwaliteitseisen voor budgethoudersverenigingen.
141	BVR van 24 april 2009 tot vaststelling van de voorwaarden voor de experimentele subsidiëring van een aanvullend geïndividualiseerd hulpaanbod in de intersectorale aanpak van knelpunt dossiers.
142	BVR van 24 april 2009 tot verlenging van het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Waalse Gewest betreffende de integratie van personen met een handicap.
143	BVR van 27 maart 2009 houdende de wijze van subsidiëring door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap van de opvang van personen met een handicap in een noodsituatie.
144	MB van 1 december 2008 houdende de programmatie van de pleegzorg en de dienstverlening in de ambulante sector van de gehandicaptenzorg.
145	BVR van 7 november 2008 betreffende het opzetten van een experiment voor de toekenning van een persoonsgebonden budget aan bepaalde personen met een handicap.
146	MB van 8 september 2008 houdende beperking van de budgethoogte gedurende het eerste jaar van effectieve aanwending van het persoonlijke-assistentiebudget in het kader van het uitbreidingsbeleid 2008.
147	MB van 17 juli 2008 houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijke-assistentiebudget.
148	BVR van 10 juli 2008 houdende de wijze van vereffening van een vrij besteedbaar bedrag en de toekenning ervan aan de minderjarigen aan wie residentiële jeugdhulpverlening geboden wordt, ter uitvoering van een beschikking van de jeugdrechtbank of van een advies van het bureau voor bijzondere jeugdbijstand, in voorzieningen die erkend en gesubsidieerd zijn door het Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap.
149	BVR van 19 juli 2007 betreffende de vergoeding van de multidisciplinaire teams en van gemachtigde experts.

150	BVR van 19 juli 2007 tot vaststelling van de bepalingen en voorwaarden van erkenning en subsidiëring van organisaties inzake vrijetijdsbesteding voor personen met een handicap.
151	MB van 26 juni 2007 houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijke-assistentiebudget.
152	BVR van 17 november 2006 betreffende de goedkeuring en subsidiëring van geïntegreerde woonprojecten voor personen met een handicap.
153	MB van 21 juni 2006 tot vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijke assistentiebudget.
154	BVR van 17 maart 2006 betreffende de regie van de zorg en bijstand tot sociale integratie van personen met een handicap en betreffende de erkenning en subsidiëring van een Vlaams Platform van verenigingen van personen met een handicap.
155	BVR van 9 december 2005 betreffende de modulering en de netwerken rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening en crisishulpverlening in het raam van de integrale jeugdhulp.
156	BVR van 17 december 2004 houdende maatregelen tot beheersing van de uitgaven inzake de sociale integratie van personen met een handicap.
157	BVR van 11 juni 2004 tot afbakening van het toepassingsgebied van de integrale jeugdhulp en van de regio's integrale jeugdhulp en tot regeing van de beleidsafstemming integrale jeugdhulp.
158	BVR van 28 mei 2004 houdende de toekenning van subsidies, afkomstig van de aan de Vlaamse Gemeenschap toebedeelde winst van de Nationale Loterij, aan het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap.
159	BVR van 13 december 2002 tot verlenging van het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Waalse Gewest betreffende de integratie van personen met een handicap.
160	BVR van 13 december 2002 betreffende de erkenning en subsidiëring van een steunpunt voor kennisbeheer en netwerkvorming met betrekking tot de hulp- en dienstverlening aan specifieke subdoelgroepen van personen met een handicap.
161	BVR van 13 december 2002 betreffende de integrale jeugdhulp.
162	BVR van 19 juli 2002 houdende maatregelen om tegemoet te komen aan de noodzaak tot leniging van dringende behoeften van personen met een handicap.
163	MB van 20 maart 2002 tot vaststelling van de werkwijze van het toezichtscomité inzake individuele materiële bijstand ten gunste van personen met een handicap, en tot benoeming van de leden van dit toezichtscomité.
164	BVR van 23 november 2001 tot invoering van de euro in de regelgeving betreffende de sociale integratie van personen met een handicap.
165	BVR van 13 juli 2001 tot vaststelling van de criteria, voorwaarden en refertebedragen van de tussenkomsten in de individuele materiële bijstand voor de sociale integratie van personen met een handicap.
166	BVR van 13 juli 2001 betreffende de erkenning en subsidiëring van diensten voor begeleid wonen voor personen met een handicap.
167	BVR van 13 juli 2001 houdende heroverweging van de budgettaire middelen door de organisatie van de ambulante begeleiding door bepaalde voorzieningen inzake sociale integratie van personen met een handicap en houdende de aanpassing van de werkingskosten van de semi-internaten voor schoolgaanden.
168	BVR van 10 juli 2001 houdende subsidieregeling van het loon en van de sociale lasten van personen tewerkgesteld in de gehandicaptensector en wier

	tewerkstellingskosten voorheen in het stelsel van het derde arbeidscircuit door de overheid gedragen werden.
169	BVR van 10 juli 2001 tot subsidiëring van management en vorming ten bate van voorzieningen gesubsidieerd door het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap.
170	BVR van 19 januari 2001 houdende vaststelling van de criteria van toekenning van onderhoudstoelagen aan centra of diensten voor revalidatie.
171	BVR van 15 december 2000 houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijke-assistentiebudget aan personen met een handicap.
172	BVR van 15 december 2000 houdende vrijstelling voor bepaalde categorieën gehandicapte personen van de vervulling van verblijfsduurvoorwaarden om de bijstand te genieten van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.
173	BVR van 17 juli 2000 tot vaststelling van de voorwaarden voor de goedkeuring en de subsidiëring van projecten in het kader van de professionele integratie van personen met een handicap.
174	BVR van 5 juni 2009 betreffende de subsidiëring en erkenning van partnerorganisaties en organisaties met terreinwerking via een beheersovereenkomst
175	Besluit van het afdelingshoofd houdende de toekenning van subsidies aan voorzieningen in de gezondheidszorg van 31 januari 2011
176	BVR van 10 juli 2001 houdende de toekenning van een subsidie aan initiatieven in de gezondheidszorg
177	KB nr. 25 van 24 maart 1982 tot opzetting van een programma ter bevordering van de werkgelegenheid in de niet-commerciële sector
178	BVR van 24 juli 2009 houdende de subsidiëring van de animatiewerking in de woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf
179	MB van 9 december 2009 houdende de bewijsvoering met betrekking tot de subsidiëeringsvoorwaarden in het kader van de animatiewerking en de effectieve tewerkstelling van de personeelsleden die tewerkgesteld zijn met een gewezen DAC-statuut
180	MB van 9 december 2009 tot bepaling van de kwalificaties van de personen die in aanmerking komen voor de tewerkstelling als animator
181	BVR van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers
182	BVR van 1 september 2006 houdende de voorwaarden van de vaststelling, uitbetaling en terugvordering van de subsidies
183	BVR van 3 mei 1995 betreffende de Centra voor menselijke erfelijkheid
184	BVR van 30 januari 2009 betreffende Logo's
185	BVR van 5 februari 2010 houdende de uitvoering van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering
186	BVR van 3 mei 1995 houdende erkenning en subsidiëring van palliatieve netwerken
187	BVR van 19 december 2008 betreffende de samenwerkingsinitiatieven eerstelijnsgezondheidszorg
188	MB van 23 december 2009 tot vaststelling van de subsidiëeringswijze van de centra voor kortverblijf

Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Het ontbreekt aan een eenduidig en transparant overzicht van besluiten die het uitvoeringskader vastleggen voor werkings-, investerings- en projectsubsidies binnen het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Ook het antwoord op schriftelijke vraag nr. 742 brengt geen duidelijkheid. In haar gecoördineerd antwoord verwijst Vlaams minister voor Cultuur Joke Schauvliege naar webpagina's met een oplistings van decreten. Daar vinden we een oplistings van regelgevende initiatieven, maar het geeft geen antwoord op de vraag naar de besluiten die het uitvoeringskader vormen voor de werkings-, investerings- en projectsubsidies binnen het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media.

Beleidsdomein Werk en Sociale Economie

189	BVR van 8 december 1998 tot uitvoering van het decreet inzake sociale werkplaatsen
190	BVR van 8 september 2000 houdende een impuls- en ondersteuningsprogramma van de meerwaardeneconomie
191	BVR van 15 juli 2005 betreffende de erkenning en financiering van de invoegbedrijven
192	BVR van 19 december 1996 houdende subsidieregeling van het loon en van de sociale lasten van de werknemers in de beschutte werkplaatsen die erkend zijn door het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie
193	BVR van 5 oktober 2007 houdende de lokale diensteneconomie
194	BVR van 30 september 2011 tot vaststelling van de investeringssubsidies voor de beschutte werkplaatsen
195	BVR van 26 oktober 2012 tot bepaling van de regierol van gemeenten op het vlak van sociale economie, vermeld in artikel 15 van het decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen
196	BVR van 7 juni 2013 tot vaststelling van de criteria, de voorwaarden en de nadere regels voor het verlenen van subsidies ter ondersteuning en uitvoering van het loopbaan- en diversiteitsbeleid
197	BVR van 27 oktober 1993 tot veralgemening van het stelsel van gesubsidieerde contractuelen
198	BVR van 27 oktober 1993 houdende uitvoering van het koninklijk besluit nr. 474 van 28 oktober 1986 tot opzetting van een stelsel van door de staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen
199	BVR van 10 juli 2008 betreffende werkervaring
200	BVR van 12 juli 2013 betreffende de erkenning en de subsidiëring van de centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen
201	BVR van 14 september 2012 houdende de toegewezen trajecten, innovatie, projecten en het toezicht van het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming SYNTRA Vlaanderen
202	BVR van 15 februari 2008 tot vaststelling van de regels voor de erkenning en financiering door de VDAB van de gespecialiseerde trajectbepaling- en -begeleidingsdienst, de gespecialiseerde arbeidsonderzoeksdiensten en de gespecialiseerde opleidings-, begeleidings- en bemiddelingsdiensten

Beleidsdomein Landbouw en Visserij

203	BVR van 7 juli 1998 houdende vaststelling van de regelen tot de werking en het
-----	--

	beheer van het financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquicultuursector
204	BVR van 7 juli 1998 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en aquicultuursector
205	BVR van 24 november 1993 betreffende de omkadering van de zeevisserij en de aquicultuur
206	BVR van 24 november 2000 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw
207	BVR van 20 april 2001 houdende de erkenning en subsidiëring van centra voor bedrijfsbegeleiding in de biologische landbouw
208	BVR van 14 mei 2004 betreffende de toekenning van facultatieve subsidies aan Praktijkcentra actief in de voorlichting en ontwikkeling van Land- en Tuinbouw
209	BVR van 4 juni 2004 betreffende de toekenning van subsidies voor naschoolse opleidingsinitiatieven in de landbouwsector
210	BVR van 11 juni 2004 houdende het toekennen van een gewestbijdrage aan grijswaterleveranciers voor de uitbouw van grijswatercircuits ter bescherming van kwetsbare watervoerende lagen
211	BVR van 14 juli 2004 betreffende het erkennen van centra en subsidiëren van sensibiliseringsacties ter bevordering van een duurzame landbouw
212	BVR van 14 oktober 2005 betreffende de toekenning van subsidies voor de zorg en activering van zorgvragers op land- of tuinbouwbedrijven met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling
213	BVR van 17 november 2006 tot instelling van een bedrijfsadviessysteem voor land- en tuinbouwers
214	BVR van 19 juli 2007 betreffende steun aan investeringen in de agrovoedingssector
215	BVR van 27 april 2007 betreffende steun aan investeringen in de omkaderingssector van land – en tuinbouw
216	BVR van 21 december 2007 tot het verlenen van subsidies voor de uitvoering van agromilieumaatregelen met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling
217	BVR van 10 oktober 2008 betreffende het erkennen van centra voor landbouweducatie en het subsidiëren van landbouweducatieve activiteiten
218	BVR van 12 december 2008 betreffende de biologische productie en de etikettering van biologische producten
219	BVR van 19 maart 2010 betreffende de organisatie van de fokkerij van voor de landbouw nuttige huisdieren (citeeropschrift: het Fokkerijbesluit)
220	BVR van 22 juli 2011 betreffende het verlenen van subsidies voor boslandbouwsystemen met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de programmeringsperiode 2007-2013
221	BVR van 9 september 2011 tot het verlenen van steun met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor deelname aan Europees erkende voedselkwaliteitsregelingen en voor bijhorende afzetbevorderingsacties

Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie

222	BVR van 16 december 1992 tot vaststelling van de erkenningsvoorwaarden en de criteria die gelden voor de toekenning van een subsidie aan erkende verenigingen die actief zijn op het gebied van de bosbouw, de jacht of het faunabeheer
223	BVR van 20 januari 1993 tot vaststelling van regelen betreffende de aanwijzing of erkenning en het beheer van de bosreservaten

224	BVR van 24 maart 1993 tot vaststelling van de modaliteiten voor de subsidiëring van de aankoop van apparatuur voor geluidsmetingen door provincie- en gemeentebesturen
225	BVR van 1 december 1998 houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder afzonderlijke jachtterreinen vrijwillig tot grotere beheereenheden kunnen worden samengevoegd en van de criteria waaronder beheereenheden kunnen worden erkend
226	BVR van 8 december 1998 tot vaststellen van de regelen voor de voorlopige en definitieve erkenning van regionale landschappen
227	BVR van 18 januari 2002 houdende het toekennen van een gewestbijdrage aan polders, wateringen, verenigingen van polders of verenigingen van wateringen voor het uitvoeren van bepaalde waterhuishoudkundige werken en tot vastlegging van de subsidiëring van deze werken
228	BVR van 1 februari 2002 met betrekking tot de subsidiëring van de aanleg van openbare rioleringen, andere dan prioritaire rioleringen, de bouw van kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties met inbegrip van de aanleg van individuele waterzuiveringsinstallaties door de gemeentebedrijven, intercommunales of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden of de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening
229	BVR van 27 juni 2003 tot vaststelling van de voorwaarden voor de erkenning van natuurreservaten en van terrein behorende natuurverenigingen en houdende de toekenning van subsidies
230	BVR van 27 juni 2003 betreffende de erkenning en de subsidiëring van bosgroepen en de wijze waarop de leden van het ANB kunnen meewerken in erkende bosgroepen
231	BVR van 27 juni 2003 betreffende de subsidiëring van beheerders van openbare en privé-bossen
232	BVR van 10 oktober 2003 tot vaststelling van de bijzondere regelen inzake de erkenning en de subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen
233	BVR van 10 oktober 2003 tot vaststelling van de bijzondere regelen inzake de subsidiëring van projecten inzake duurzaam milieu- en natuurbeleid
234	BVR van 24 oktober 2003 houdende toekenning van een subsidie aan uiteenlopende actoren voor het natuur-, bos- en groenbeheer via groene, duurzame jobs toegankelijk voor doelgroep werknemers
235	BVR van 21 november 2003 houdende de maatregelen ter uitvoering van het gebiedsgericht natuurbeleid
236	BVR van 23 januari 2004 betreffende de subsidiëring van bepaalde werken, leveringen en diensten die in het Vlaams Gewest door op initiatief van lagere besturen of ermee gelijkgestelde rechtspersonen worden uitgevoerd
237	BVR van 14 mei 2004 houdende de definitieve regularisatie en toekenning van een subsidie aan bepaalde initiatieven binnen polders, wateringen, milieu- en natuurverenigingen die personeelsleden tewerkstellen in een gewezen DAC-statuut
238	BVR van 11 juni 2004 houdende het toekennen van een gewestbijdrage aan grijswaterleveranciers voor de uitbouw van grijswatercircuits ter bescherming van kwetsbare watervoerende lagen
239	BVR van 20 mei 2005 tot vaststelling van de bijzondere regelen inzake de erkenning en de subsidiëring van kringloopcentra
240	BVR van 15 september 2006 betreffende de steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek
241	BVR van 15 december 2006 betreffende de ophaling en de verwerking van dierlijk afval

242	BVR van 6 juni 2008 betreffende het sluiten van beheersovereenkomsten en het toekennen van vergoedingen ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling
243	BVR van 14 november 2008 betreffende de subsidiëring van de bebossing van landbouwgronden ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20/09/2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (ELFPO)
244	BVR van 6 februari 2009 tot toekenning van premies voor de aankoop en installatie van emissieverminderende voorzieningen in voertuigen met een dieselmotor
245	BVR van 19 november 2010 houdende algemene bepalingen over het energiebeleid
246	Beschikking van 2 mei 2011 van het Comité van Ministers van de Benelux Economische Unie met betrekking tot instelling van een Bijzondere Commissie voor het grensoverschrijdend park 'De Zoom-Kalmhoutse Heide'
247	BVR tot wijziging van het BVR van 6 februari 2009 tot toekenning van premies voor de aankoop en installatie van emissieverminderende voorzieningen in voertuigen met een dieselmotor (30/04/2010)
248	BVR van 17 maart 1998 houdende subsidiëring van de landinrichtingswerken
249	BVR van 8 mei 2009 betreffende de erosiebestrijding
250	BVR tot wijziging van het BVR van 6 februari 2009 tot toekenning van premies voor de aankoop en installatie van emissieverminderende voorzieningen in voertuigen met een dieselmotor (30/04/2010)
251	BVR tot wijziging van diverse bepalingen van het BVR van 24 maart 1193 tot vaststelling van de modaliteiten voor de subsidiëring van de aankoop van apparatuur voor geluidsmetingen door provincie- en gemeentebesturen (20/07.12)
252	BVR van 23 januari 2004 betreffende de subsidiëring van bepaalde werken, leveringen en diensten die in het Vlaams Gewest door op initiatief van lagere besturen of ermee gelijkgestelde rechtspersonen worden uitgevoerd
253	BVR van 15 december 2006 betreffende de ophaling en de verwerking van dierlijk afval, gewijzigd bij het BVR van 13 februari 2009
254	BVR van 20 mei 2005 tot vaststelling van de bijzondere regelen inzake de erkenning en de subsidiëring van kringloopcentra
255	BVR van 23 januari 2004 betreffende de subsidiëring van bepaalde werken, leveringen en diensten die in het Vlaamse Gewest door op initiatief van lagere besturen of ermee gelijkgestelde rechtspersonen worden uitgevoerd
256	BVR van 19 november 2010 houdende algemene bepalingen over het energiebeleid (citeeropschrift "het energiebesluit van 19 november 2010").
257	BVR van 6 juni 2008
258	BVR van 18 januari 2002 houdende het toekennen van een gewestbijdrage aan polders, wateringen, verenigingen van polders of verenigingen van wateringen voor het uitvoeren van bepaalde waterhuishoudkundige werken en tot vastlegging van de subsidiëring van deze werken
259	BVR van 1 februari 2002 met betrekking tot de subsidiëring van de aanleg van openbare rioleringen, andere dan prioritair rioleringen, de bouw van kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties met inbegrip van de aanleg van individuele waterzuiveringsinstallaties door de gemeentebedrijven, intercommunales of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden of de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (gewijzigd bij BVR van 29 april 2005, 10 maart 2006, 9 mei 2008 en 21 januari 2011).

260	BVR van 11 juni 2004 houdende het toekennen van een gewestbijdrage aan grijswaterleveranciers voor de uitbouw van grijswatercircuits ter bescherming van kwetsbare watervoerende lagen (B.S.02/09/2004). BVR d.d. 05/03/2010 tot wijziging van het BVR van 11 juni 2004 houdende het toekennen van een gewestbijdrage aan grijswatercircuits ter bescherming van de kwetsbare watervoerende lagen (B.S.08/04/2010)
261	BVR van 1 februari 2002 met betrekking tot de subsidiëring van de aanleg van openbare rioleringen, andere dan prioritaire rioleringen, de bouw van kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties met inbegrip van de aanleg van individuele waterzuiveringsinstallaties door de gemeenten, gemeentebedrijven, intercommunales of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden of de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (gewijzigd bij BVR van 29 april 2005, 10 maart 2006, 9 mei 2008 en 21 januari 2011).
262	BVR van 30 maart 1996 houdende vaststelling van de voorwaarden onder dewelke, alsook van de verhouding in dewelke het Vlaamse Gewest bijdraagt in de kosten verbonden aan de aanleg en de verbetering door de gemeenten van openbare riolen, andere dan prioritaire rioleringen, evenals houdende vaststelling van nadere regels met betrekking tot de procedure tot vaststelling van subsidiëringsprogramma's (gewijzigd bij BVR van 23 maart 1999)
263	BVR van 1 februari 2002 met betrekking tot de subsidiëring van de aanleg van openbare rioleringen, andere dan prioritaire rioleringen, de bouw van kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties met inbegrip van de aanleg van individuele waterzuiveringsinstallaties door de gemeenten, gemeentebedrijven, intercommunales of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden of de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (gewijzigd bij BVR van 29 april 2005, 10 maart 2006, 9 mei 2008 en 21 januari 2011).
264	BVR van 14 mei 2004 houdende de definitieve regularisatie en toekenning van een subsidie aan bepaalde initiatieven binnen polders, wateringen, milie- en natuurverenigingen die personeelsleden tewerkstellen in een gewezen DAC-statuut, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse regering van 8 april 2005, 7 maart 2008 en 19 oktober 2012.

Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken	
265	MB van 21 december 2001 betreffende de mobiliteitsconvenants waarin de modelteksten van de verschillende modules werden vastgelegd
266	BVR van 25 januari 2013 tot bepaling van de nadere regels betreffende de organisatorische omkadering, de financiering en de samenwerking voor het mobiliteitsbeleid
267	BVR van 28 mei 2004 tot vaststelling van de algemene regels inzake de erkenning en basissubsidiëring van mobiliteitsverenigingen en koepels van verenigingen en de subsidiëring van mobiliteitsprojecten
268	BVR van 24 november 2011 betreffende het Pendelfonds
269	BVR van 7 december 2012 tot uitvoering van het kaderdecreet van 22 juni 2007 inzake ontwikkelingssamenwerking
270	MB van 21 juni 2013
271	MB van 4 juli 2002
272	MB van 6 mei 2013 houdende toekenning van een subsidie aan het van Coördinatiepunt Duurzaam Kustbeheer

Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	
273	BVR van 15 september 2006 betreffende de steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek
274	BVR van 6 juli 2002 houdende de erkennings- en subsidievoorwaarden voor de ondersteuningsstructuur voor de initiatieven ter bevordering van de positie van de kandidaat-huurders en huurders op de private huurmarkt en in de sociale huisvesting
275	BVR van 20 juli 2012 houdende bepaling van de erkennings- en subsidievoorwaarden van sociale verhuurkantoren
276	BVR van 16 december 2005 houdende de toekenning van een niet-gereguleerde subsidie aan bepaalde initiatieven binnen het woonbeleid die personeelsleden tewerkstellen in een gewezen DAC-statuut
277	Besluit van de Vlaamse Executieve van 11 december 1991 tot instelling van individuele huursubsidies en een installatiepremie bij het betrekken van een gezonde of aangepaste huurwoning
278	Besluit van de Vlaamse Executieve van 4 april 1990 tot aanmoediging van de bouw van sociale huurwoningen
279	Besluit van de Vlaamse Executieve van 19 mei 1987 tot instelling van een huurcompensatie
280	BVR van 23 juli 1992 tot uitvoering van artikel 49 van het decreet van 25 juni 1992 houdende diverse bepalingen tot begeleiding van de begroting 1992
281	BVR van 2 februari 2007 tot instelling van een tegemoetkoming in de huurprijs voor woonbehoeftige huurders
282	BVR van 4 mei 2012 tot instelling van een tegemoetkoming voor kandidaat-huurders
283	BVR van 6 juli 2012 houdende de erkennings- en subsidievoorwaarden voor de ondersteuningsstructuur voor de initiatieven ter bevordering van de positie van de kandidaat-huurders en huurders op de private huurmarkt en in de sociale huisvesting
284	BVR van 21 december 2012 houdende de financiering van verrichtingen in het kader van sociale woonprojecten en de daaraan verbonden werkingskosten
285	BVR van 21 december 1988 houdende uitvoering van de artikelen 57 tot 60 van de Huisvestingscode, inzake leningen aan mijnwerkers
286	BVR van 18 juli 2008 houdende de procedure voor de planning, de vaststelling en de goedkeuring van de uitvoeringsprogramma's in het kader van de planmatige realisatie van sociale woonprojecten
287	BVR van 29 juni 2007 houdende de voorwaarden betreffende sociale leningen met Gewestwaarborg voor het bouwen, kopen, verbouwen of behouden van woningen
288	BVR van 9 december 2005 betreffende de aanwending van kapitalen van het Fonds B2 door het Vlaams Woningfonds van de Grote Gezinnen, ter uitvoering van de Vlaamse Wooncode
289	BVR van 2 maart 2007 tot instelling van een tegemoetkoming in de kosten bij de renovatie van een woning
290	BVR van 18 december 1992 houdende instelling van een aanpassingspremie en een verbeteringspremie voor woningen
291	BVR van 10 juli 2009 houdende nadere regelen betreffende het leegstandsregister en houdende wijziging van het BVR van 2 april 1996 betreffende de heffing ter bestrijding van leegstand en verkrotting van gebouwen en/of woningen
292	BVR van 21 september 2007 houdende subsidiëring van projecten ter ondersteuning van het lokaal woonbeleid

293	BVR van 21 december 2012 tot bepaling van de voorwaarden waaronder de subsidies, vermeld in artikel 38, § 1, eerste lid, 1°, en tweede lid, van de Vlaamse Wooncode, ter beschikking gesteld worden van de VMSW
294	BVR van 2 maart 2012 tot bepaling van de nadere regeling met betrekking tot het Rollend Grondfonds
295	BVR van 11 mei 1999 houdende de voorwaarden voor het toestaan van leningen aan particulieren door de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen ter uitvoering van de Vlaamse Wooncode
296	BVR van 13 juni 2008 betreffende de verzekering gewaarborgd wonen
297	BVR van 14 juli 2004 tot het vaststellen van een onderhoudspremie voor monumenten en stads- en dorpsgezichten
298	BVR van 14 december 2001 houdende vaststelling van het premiestelsel voor restauratiewerkzaamheden aan beschermde monumenten
299	BVR tot instelling van een premiestelsel voor beschermde landschappen
300	BVR van 4 juni 2004 tot uitvoering van het decreet van 29 maart 2002 tot bescherming van varend erfgoed
301	BVR van 26 april 1995 tot vaststelling van een premie voor erken aan beschermde archeologische goederen
302	BVR van 8 december 1998 tot vaststelling van de regelen voor de voorlopige en definitieve erkenning van regionale landschappen

Bijlage 3: Overzicht van de subsidies per beleidsdomein (analyse 2) – in duizend euro

Beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid

BEGROTINGSKREDIET	BUDGET (IN 1.000 EUR)
Departement DAR - duurzame ontwikkeling	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– in het kader van een Vlaams duurzaam ontwikkelingsbeleid	160
– ondersteuning van de structurele onderbouwing van duurzaam bouwen en wonen in Vlaanderen	156
– cofinanciering steunpunt duurzame ontwikkeling (pro memorie)	0
Departement DAR - coördinatie Brussel	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– aan initiatieven in het kader van de versterking van de Vlaamse inbreng in Brussel en van de versterking van de band tussen Brussel en de rest van Vlaanderen	1.707
– voor de organisatie van de 11 juli viering	89
– voor de ondersteuning van brede school in Brussel (pro memorie)	0
– aan TV-Brussel vzw	1.597
– aan Brio	15
– aan Onthaal en Promotie Brussel vzw	158
– aan Huis van het Nederlands Brussel vzw	390
– aan Brussel deze week vzw	2.825
– aan FM Brussel vzw	1.698
– aan Quartier Latin vzw of zijn rechtsopvolger	1.720
– aan het Vlaams Overlegplatform Hoger Onderwijs Brussel	548
– aan Brukselbinnenstebuiten vzw	101
– aan Studio Globo vzw	71
– aan het Huis voor Gezondheid	463
Departement DAR - coördinatie Vlaamse Rand	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– voor allerhande initiatieven die het Vlaams karakter en/of de integratie bevorderen van anderstaligen	455
– aan vzw RTVB	360
– aan vzw Museum Felix De Boeck	250
<i>Investeringsbijdragen aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– aan vzw Museum Felix De Boeck voor uitbouw Felixsite	218
Departement DAR - gelijke kansen	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– met betrekking tot emancipatie en gelijkekansenbeleid	320
– met betrekking tot de uitvoering van het plan/decreet gelijke kansen en gelijke behandeling	108
– voor toegankelijkheid	87
– aan de vzw Rosa	452
– aan de vzw Nederlandstalige Vrouwenraad	459
– aan de vzw Gynaica	30
– aan de vzw Vrouwen Overleg Komitee (VOK)	49
– aan de vzw Cavaria	365

– aan de vzw Steunpunt Allochtone Meisjes en Vrouwen of zijn rechtsoptvolger	142
– aan de vzw The Belgian Pride	25
– aan de vzw Enter	373
– aan de provinciale adviesbureaus toegankelijkheid	210
– aan de vzw Intro	83
– aan de vzw Gelijke rechten voor iedere persoon met een handicap	358
– in het kader van mobiliteit van personen met een handicap in Vlaanderen (pro memorie)	0
Departement DAR - kanselarij, communicatie en Vlaamse Infolijn	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– aan beleidsdomeinoverstijgende projecten en evenementen die de uitstraling van Vlaanderen bevorderen	1.107
– aan de vzw Vlaanderen-Europa	764
– ter ondersteuning van de maatschappelijke, culturele en sociale ontwikkeling van de voerstreek	98
– aan de vzw Kamelego	84
– aan de vzw Kazerne Dossin. Memoriaal, museum en documentatiecentrum over Holocaust en mensenrechten	470

Beleidsdomein Bestuurszaken

BEGROTINGSKREDIET	BUDGET (IN 1.000 EUR)
Agentschap voor Binnenlands Bestuur - lokale en regionale besturen	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– voor participaties in projecten en voor ondersteuning van initiatieven ter verbetering van het binnenlands bestuur	140
– voor de vorming van managementopleiding van lokale mandatarissen en topambtenaren (pro memorie)	0
Agentschap voor Binnenlands Bestuur - stedenbeleid	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– voor originele en innoverende projecten in steden	220
– aan het Kenniscentrum Vlaamse Steden	126
– ondersteuning van initiatieven in het kader van het stedenbeleid	200
Agentschap voor Binnenlands Bestuur - inburgering	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– initiatieven ter versterking van het inburgeringsbeleid	1.654
– voor inburgeringsbeleid gefinancierd met de netto-opbrengst van de winst van de Nationale Loterij (pro memorie)	0
<i>Overige uitkeringen aan gezinnen als verbruikers - geldelijke uitkeringen</i>	
– voor aanmoediging, organisatie en ontwikkeling van activiteiten voor de integratie van etnisch-culturele minderheden	17.981
– in het kader van het inburgeringsbeleid (decreet Vlaams inburgeringsbeleid)	32.331
– voor projecten in het kader van het beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden (pro memorie)	0

Beleidsdomein Financiën en Begroting

Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.

Beleidsdomein Internationaal Vlaanderen

BEGROTINGSKREDIET	BUDGET (IN 1.000 EUR)
Departement IV - algemeen Buitenlands Beleid	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– het Vlaams Huis in New York	0
<i>Overige uitkeringen aan gezinnen als verbruikers – geldelijke uitkeringen</i>	
– subsidies aan personen voor stages bij internationale organisaties	300
<i>Inkomensoverdrachten aan het buitenland – aan lidstaten van de EU (niet-overheden)</i>	
– Vlaamse organisaties ter ondersteuning van projecten mede gefinancierd door de Anna Lindh stichting voor de dialoog tussen culturen en bijdrage tot werkingsmiddelen van de Anna Lindh stichting voor de dialoog tussen culturen (pro memorie)	0
<i>Inkomensoverdracht aan het buitenland – aan internationale instellingen andere dan de EU-instellingen</i>	
– het Flanders Center (Osaka - Japan) (pro memorie)	0
– de stichting van openbaar nut (SON) Vlamingen in de Wereld	231
– internationale organisaties en aan binnenlandse promotoren ter uitvoering van het multilateraal beleid	1.803
– bijdrage van de Vlaamse Gemeenschap aan internationale instellingen en verenigingen (pro memorie)	0
– bijdrage van Vlaanderen aan Europese groeperingen voor territoriale samenwerking en andere initiatieven in het kader van grensoverschrijdende samenwerking (pro memorie)	0
<i>Inkomensoverdracht aan het buitenland – aan landen andere dan de lidstaten van de EU (niet-overheden)</i>	
– het Flanders Center (Osaka - Japan)	550
Departement IV - toerisme	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen (decreet van 30 mei 1985)	2.400
– vzw Tafelen in Vlaanderen	30
– vzw Centrum Ronde van Vlaanderen	10
– projectgerelateerde subsidies ter bevordering van de toeristische ontwikkeling en promotie van de Ronde van Vlaanderen	2
– ondersteuning van het Kunststedenactieplan	694
– ondersteuning van evenementen met toeristisch belang en/of internationale uitstraling	164
– impulsprogramma Vlaamse kust (pro memorie)	375
– projectgerelateerde subsidies in het kader van de herdenking van de Eerste Wereldoorlog	207
<i>Inkomensoverdrachten aan het buitenland – aan landen andere dan de lidstaten van de EU (niet-overheden)</i>	

– ondersteuning van projecten voor de bevordering van het toerisme in het zuiden	136
<i>Investeringsbijdragen aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– de financiering van aankopen voor werken die bijdragen tot de ontwikkeling van de toeristische uitrusting van de vzw K.M.D.A.	269
– de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen voor de renovatie van de Koningin Elisabethzaal	0
– projectgerelateerde investeringssubsidies ter bevordering van de toeristische ontwikkeling en promotie van de Ronde van Vlaanderen (pro memorie)	23
– impulsprogramma Vlaamse kust (pro memorie)	453
Departement IV - internationale samenwerking	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– subsidies voor realisatie van projecten, programma's en investeringen in het kader van sensibilisatie en educatie inzake ontwikkelingssamenwerking	1.417
– het Vlaams intersectoraal akkoord social profit	866
– subsidie aan de vzw VVOB	344

Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie

BEGROTINGSKREDIET	BUDGET (IN 1.000 EUR)
Departement EWI - algemeen	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– bevordering van de Vlaamse informatiemaatschappij in het kader van de Lissabonstrategie (pro memorie)	100
– expertisecentrum onderzoek en ontwikkelingsmonitoring	1.990
– de conceptie, voorbereiding en uitvoering van acties met betrekking tot wetenschap en innovatie	2.788
– internationale wetenschappelijke en innovatiesamenwerking	1.435
<i>Inkomensoverdracht aan het buitenland – aan internationale instellingen andere dan de EU-instellingen</i>	
– deelname aan het Europese Vision Era-Net (pro memorie)	0
– internationale wetenschappelijke en innovatiesamenwerking	79
– Nederlandse Taalunie voor de financiering van Vlaams/Nederlandse initiatieven op het vlak van taal- en spraaktechnologie (pro memorie)	0
Departement EWI - beleidsondersteuning en academisch beleid	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– Instituut voor Plantenbiotechnologie voor Ontwikkelingslanden (IPBO) (pro memorie)	0
– Internationaal Centrum voor Reproductieve Gezondheid (ICRH) (pro memorie)	0
– Projectmatig Wetenschappelijk Onderzoek (PWO) (pro memorie)	0
– Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde in Antwerpen (KMDA)	900
– het verrichten van het wetenschappelijk onderzoek door de instellingen van postinitieel onderwijs en hogere instituten voor schone kunsten	235
– bijzondere onderzoeksfondsen voor de financiering van een tenure track-stelsel aan de universiteiten (pro memorie)	0
<i>Inkomensoverdracht aan het buitenland – aan internationale instellingen andere dan de EU-instellingen</i>	

– United Nations University (UNU) in het kader van het programma regionale integratiestudies (pro memorie)	0
– UNESCO voor de ondersteuning van het Vlaams UNESCO-Trustfonds Wetenschappen	1.535
Departement EWI - valorisatie en industrieel beleid	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– vzw IMEC	48.208
– Interdisciplinair Instituut voor Breedbandtechnologie vzw (IBBT)	26.247
– IMEC vzw en VIB i.k.v. NERF activiteiten	1.753
<i>Inkomensoverdracht aan het buitenland – aan internationale instellingen andere dan de EU-instellingen</i>	
– Nederlandse Taalunie voor de financiering van Vlaams/Nederlandse initiatieven op het vlak van taal- en spraaktechnologie (pro memorie)	0
Departement EWI - sensibilisatie en samenleving	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– bekendmaking van het wetenschapsbeleid en het wetenschappelijk onderzoek	1.673
– Flanders Technology International vzw (F.T.I.)	3.981
– vzw Flanders DC	2.543
– Society Roger Van Overstraeten	310
<i>Investeringsbijdragen aan privébedrijven</i>	
– projecten ter begeleiding en financiering van flexibele mechanismen (pro memorie)	0
– Vlaamse Volkssterrenwachten (pro memorie)	0
Agentschap Ondernemen - algemeen	
<i>Rentesubsidies aan andere bedrijven</i>	
– tegemoetkomingen in de rentes op leningen toegestaan overeenkomstig de wet van 23 augustus 1948 - artikel 1 - littera C (pro memorie)	0
– in het kader van de buitenlandse handel (pro memorie)	0
<i>Overige exploitatiesubsidies aan andere producenten dan overheidsbedrijven</i>	
– inrichters lokale aanspreekpunten (pro memorie)	0
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– vzw Vlaamse Jonge Ondernemingen	1.100
– ondersteuning van streekcharterprojecten (pro memorie)	0
– vzw Vlaams Centrum voor Kwaliteitszorg	334
– Stichting Onderwijs en Ondernemen	315
– subsidie aan de vzw Zenitor	200
Agentschap Ondernemen - economisch ondersteuningsbeleid	
<i>Investeringsbijdragen aan privébedrijven</i>	
– voor de aanleg van bedrijventerreinen en voor de heringebruikname van industriële sites (pro memorie)	0
<i>Overige exploitatiesubsidies aan andere producenten dan overheidsbedrijven</i>	
– inrichters lokale aanspreekpunten van het Agentschap Ondernemen (pro memorie)	0

Beleidsdomein Onderwijs en Vorming

BEGROTINGSKREDIET	BUDGET (IN 1.000 EUR)
--------------------------	----------------------------------

Departement OV - algemeen	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– nascholing overheid (pro memorie)	0
– inzake onderwijs en vorming (pro memorie)	0
– projecten onderwijs (pro memorie)	0
– Koning Boudewijnstichting voor burgerschapsvorming (pro memorie)	0
– versterken Brusselbeleid (pro memorie)	0
– Vlaamse Rand (pro memorie)	0
– vzw Bednet voor project afstandsonderwijs aan zieke kinderen (pro memorie)	0
– gelijke kansenbeleid (pro memorie)	0
– vzw Cavaria - impulsen voor een holebibeleid in het onderwijs (pro memorie)	0
– aan de vzw Dieslektikus voor de werking van ADIBib Vlaanderen (pro memorie)	0
– allerhande subsidies nieuwe onderwijsmedia (pro memorie)	0
– Europese en internationale samenwerking (pro memorie)	0
– vzw EPOS (pro memorie)	0
– Erasmus Belgica (pro memorie)	0
– onderwijs - werk (pro memorie)	0
– voorbereiding van een geïntegreerd onderwijs- en vormingsbeleid (pro memorie)	0
– vzw RTC - netwerk jaaractieplan (pro memorie)	0
– subsidie aan vzw Het Beroepenhuis (pro memorie)	0
– time-out projecten (pro memorie)	0
– rationeel energiegebruik in scholen (pro memorie)	0
– taalprojecten (pro memorie)	0
– brede school (pro memorie)	0
– UNICEF België voor het uitvoeren van onderwijsprojecten in ontwikkelingslanden (pro memorie)	0
– Steunpunt voor recht en onderwijs (pro memorie)	0
– vzw Voorrangbeleid Brussel (pro memorie)	0
<i>Overige uitkeringen aan gezinnen als verbruikers - geldelijke uitkeringen</i>	
– Europese en internationale samenwerking (pro memorie)	0
Departement OV - basisonderwijs	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– tweedelijnsondersteuning kleuterparticipatie aan de vzw SNPB (Samenwerkingsverband Netgebonden Pedagogische Begeleidingsdiensten) (pro memorie)	0
Departement OV - secundair onderwijs	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– kostenbeheersing secundair onderwijs (pro memorie)	0
– regionale technologische centra (pro memorie)	0
– supplementaire middelen voor scholen in het gewoon en het buitengewoon secundair onderwijs met opleidingen die leiden tot de invulling van een knelpuntberoep in het kader van kostenbeheersing (pro memorie)	0
– uitrusting nijverheidsscholen - gewoon secundair onderwijs (pro memorie)	0
– nijverheidsscholen - buitengewoon secundair onderwijs (pro memorie)	0
Departement OV - hoger onderwijs	

<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– financiering van expertisenetwerken en regionale platformen in het kader van het decreet betreffende de lerarenopleidingen in Vlaanderen (pro memorie)	0
– specifieke projecten in het kader van de lerarenopleiding (pro memorie)	0
– steunpunt voor leren en werken met functiebeperkingen in het hoger onderwijs (pro memorie)	0
– ondersteuning van de voorbereiding van doctoraatsbeurzen in de kunsten (pro memorie)	0
– ter ondersteuning van allerhande samenwerkingsprojecten in het hoger onderwijs (pro memorie)	0
– versterken van de internationalisering van het Vlaams hoger onderwijs (pro memorie)	0
<i>Investeringsbijdragen aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– eenmalig - aan het Europacollege (pro memorie)	0
Departement OV - systeemondersteuning	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– ter bevordering van het beleidsvoerend vermogen (pro memorie)	0
– aan de Stichting Vlaamse Schoolsport voor de organisatie van de schoolsport (pro memorie)	0
– ouderkoepelverenigingen (pro memorie)	0
– Stichting Vlaamse Schoolsport - subsidiëring werking (pro memorie)	0
– Stichting Vlaamse Schoolsport - subsidiëring personeel (pro memorie)	0
– aan de vzw Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs voor de verbetering van de arbeidsomstandigheden van het MVD- en het onderhoudspersoneel (pro memorie)	0
– financiële controle van het gesubsidieerd onderwijs (pro memorie)	0
Departement OV - specifieke werking onderwijs	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen¹⁵</i>	
– financiering van expertisenetwerken en regionale platformen in het kader van het decreet betreffende de lerarenopleidingen in Vlaanderen	2.877
– specifieke projecten in het kader van de lerarenopleiding	841
– steunpunt voor leren en werken met functiebeperkingen in het hoger onderwijs	254
– ondersteuning van de voorbereiding van doctoraatsbeurzen in de kunsten (pro memorie)	0
– ter ondersteuning van allerhande samenwerkingsprojecten in het hoger onderwijs	157
– Nederlands-Vlaams Accreditatieorganisatie (NVAO)	2.537
– nascholing overheid	1.266
– ter bevordering van het beleidsvoerend vermogen	103
– inzake onderwijs en vorming	180
– projecten onderwijs	562
– Koning Boudewijnstichting voor burgerschapsvorming	142
– versterken Brusselbeleid	1.512
– Vlaamse Rand	1.197

¹⁵ De vzw EPON ontvangt 1.431.000 euro uit de begroting van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming. De vzw EPON is echter een eenheid van de publieke sector (S.1312) en dus wordt betreffende inkomensoverdracht niet opgenomen in de analyse.

– vzw Bednet voor project afstandsonderwijs aan zieke kinderen	237
– gelijke kansenbeleid	452
– vzw Cavaria - impulsen voor een holebibeleid in het onderwijs	66
– kostenbeheersing secundair onderwijs	150
– aan de vzw Dieslektikus voor de werking van ADIBib Vlaanderen	233
– allerlei subsidies nieuwe onderwijsmedia	1.303
– Europese en internationale samenwerking	187
– vzw EPOS	2.260
– Erasmus Belgica	80
– versterken van de internationalisering van het Vlaams hoger onderwijs	347
– onderwijs - werk	113
– voorbereiding van een geïntegreerd onderwijs- en vormingsbeleid	460
– vzw RTC - Netwerk Jaaractieplan	652
– subsidie aan vzw Het Beroepenhuis	100
– regionale technologische centra	3.251
– supplementaire middelen voor scholen in het gewoon en het buitengewoon secundair onderwijs met opleidingen die leiden tot de invulling van een knelpuntberoep in het kader van kostenbeheersing (pro memorie)	0
– uitrusting nijverheidsscholen - gewoon secundair onderwijs (pro memorie)	0
– nijverheidsscholen - buitengewoon secundair onderwijs (pro memorie)	0
– time-out projecten	957
– aan de Stichting Vlaamse Schoolsport voor de organisatie van schoolsport	4.883
– tweedelijns ondersteuning kleuterparticipatie aan de vzw SNPB (Samenwerkingsverband Netgebonden Pedagogische Begeleidingsdiensten)	1.448
– ouderkoepelverenigingen	1.207
– aan de vzw Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs voor de verbetering van de arbeidsomstandigheden van het MVD- en het onderhoudspersoneel	2.097
Agentschap voor Onderwijsdiensten - algemeen	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– onderwijs aan zieke kinderen - instellingen met onderwijsbehoeften (pro memorie)	0
– opleiding startbaners anti-sociaal gedrag en verkeersveiligheid (pro memorie)	0
– projecten gefinancierd met de netto-opbrengst van de winst van de Nationale Loterij (pro memorie)	0
Agentschap voor Onderwijsdiensten - basisonderwijs	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– onthaalonderwijs anderstalige nieuwkomers (basisonderwijs) (pro memorie)	0
Agentschap voor Onderwijsdiensten - secundair onderwijs	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– in kader van leren en werken (pro memorie)	0
– aan leerlingenkoepelverenigingen - secundair onderwijs (pro memorie)	0
Agentschap voor Onderwijsdiensten - systeemondersteuning	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– met betrekking tot de financiële controle van het gesubsidieerd onderwijs (pro memorie)	0
Agentschap voor Onderwijsdiensten - werking onderwijs	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	

– onthaalonderwijs anderstalige nieuwkomers (basisonderwijs)	331
– in kader van leren en werken	10.550
Agentschap voor Onderwijsdiensten - specifieke werking onderwijs	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– onderwijs aan zieke kinderen - instellingen met onderwijsbehoeften	899
– opleiding startbaners anti-sociaal gedrag en verkeersveiligheid	130
– projecten gefinancierd met de netto-opbrengst van de winst van de Nationale Loterij	83
– aan leerlingkoepelverenigingen - secundair onderwijs	372
– met betrekking tot de financiële controle van het gesubsidieerd onderwijs	1.249
Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen - algemeen	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– vzw's Huizen van het Nederlands	4.784
Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen – hoger onderwijs	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– studentenkoepelverenigingen - hoger onderwijs (pro memorie)	0
– hogere instituten schone kunsten en andere instellingen voor schone kunsten (pro memorie)	0
– sectoraal vormingsfonds hoger onderwijs (pro memorie)	0
Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen - volwassenenonderwijs	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– vzw's Huizen van het Nederlands (pro memorie)	0
– uitvoering van projecten door de centra voor volwassenenonderwijs (pro memorie)	0
– consortia voor volwassenenonderwijs (pro memorie)	0
– Vlaams Ondersteuningscentrum voor Volwassenenonderwijs (pro memorie)	0
– vzw SNPB (pro memorie)	0
– vzw De Link (pro memorie)	0
– universitaire talencentra in het kader van het Vlaamse inburgeringsbeleid (pro memorie)	0
Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen - leerlingondersteuning	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– Gezinsbond voor zijn studiefonds, met waarborg van de door de Gemeenschap aangegane leningen (pro memorie)	0
<i>Overige sociale uitkeringen - geldelijke uitkeringen</i>	
– studiefinanciering voor het basis-, secundair en hoger onderwijs (pro memorie)	0
– recuperatiefonds studietoelagen (fonds) (pro memorie)	0
Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen - specifieke werking onderwijs	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– studentenkoepelverenigingen - hoger onderwijs	201
– hogere instituten schone kunsten en andere instellingen voor schone kunsten	3.469
– uitvoering van projecten door de Centra voor Volwassenenonderwijs	249
– consortia voor volwassenenonderwijs	3.154
– Vlaams ondersteuningscentrum voor volwassenenonderwijs	953
– vzw SNPB	645

– vzw De Link	372
– universitaire talencentra in het kader van het Vlaamse inburgeringsbeleid	107
– sectoraal vormingsfonds hoger onderwijs	899
– Gezinsbond voor zijn studiefonds, met waarborg van de door de Gemeenschap aangegane leningen	19
<i>Overige sociale uitkeringen - geldelijke uitkeringen</i>	
– studiefinanciering voor het basis-, secundair en hoger onderwijs	144.589
– recuperatiefonds studietoelagen (fonds)	0
Agentschap voor Onderwijscommunicatie - systeemondersteuning	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– aan derden om culturele projecten in onderwijs mogelijk te maken (pro memorie)	0
Agentschap voor Onderwijscommunicatie - specifieke werking onderwijs	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– aan derden om culturele projecten in onderwijs mogelijk te maken	150

Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEGROTINGSKREDIET	BUDGET (IN 1.000 EUR)
Departement WVG - algemeen	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– subsidies in het kader van armoedebestrijding	2.005
– vzw Kenniscentrum Sociaal Europa ter ondersteuning aan een stimulerende en sensibiliserende actie naar de Europese werkelijkheid	39
– Vlaamse Ouderenraad (decreet 30 april 2004)	477
– armoedebestrijding en samenlevingsopbouw	13.670
– Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten voor hun initiatieven in het kader van het Vlaams Centrum Schuldbemiddeling (pro memorie)	0
– Karel de Grote-Hogeschool voor het initiatief Bind-Kracht	68
– Vlaams Centrum Schuldenlast	374
– aan het Centrum voor Relatievorming en Zwangerschapsproblemen (VRZ)	226
– georganiseerd vrijwilligerswerk in het kader van de welzijns- en de gezondheidssector	1.470
– Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw	111
– algemeen en forensisch welzijnswerk	82.022
– integrale gezinszorg	7.583
– projecten voor opvang en begeleiding van verkeersslachtoffers	740
– initiatieven inzake opvoedingsondersteuning (decreet 13 juli 2007)	96
– Trefpunt Zelfhulp	256
– Pluralistisch Overleg Welzijnswerk	181
– Vereniging van Instellingen voor Welzijnswerk	181
– welzijnsbeleid	192
– algemeen welzijnsbeleid gefinancierd met de netto-opbrengst van de winst van de Nationale Loterij	23
– Rondpunt	265
– projecten wonen-welzijn	582
– subsidie aan vzw Koningin Fabiola Home	447
– Vlaams Intersectoraal Akkoord Social Profit (pro memorie)	825

– vzw Spaarfonds in het kader van het Vlaams Intersectoraal Akkoord Social Profit (pro memorie)	0
– integrale jeugdhulpverlening (decreten van 7 mei 2004)	200
<i>Investeringsbijdragen aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– welzijnsbeleid (pro memorie)	0
Zorg en Gezondheid - Gezondheidsbeleid en het zorgbeleid voor gezinnen en ouderen	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– epidemiologisch onderzoek en indicatorenverzameling	1.025
– lasten uit het verleden in het kader van het Speciaal Onderstandsfonds	263
– voorzieningen in de gezondheidszorg in uitvoering van het sociaal akkoord	4.266
– het zorg- en gezondheidsbeleid, gefinancierd met de netto-opbrengst van de winst van de Nationale Loterij	121
– demonstratieprojecten Vlaanderen Medisch Centrum (pro memorie)	0
– eerstelijnsgezondheidszorg	4.946
– andere initiatieven in de residentiële en gespecialiseerde zorg	247
– erkende Centra voor Menselijke Erfelijkheid	2.212
– voorzieningen in de gezondheidszorg in uitvoering van het sociaal akkoord	2.198
– ziektepreventie - infectieziekten en vaccinaties	1.210
– preventie van tabaks- en middelengebruik (fonds) (pro memorie)	0
– ondersteuning van projecten in de ouderenzorg (pro memorie)	0
<i>Overige sociale uitkeringen – geldelijke uitkeringen</i>	
– het zorg- en gezondheidsbeleid, gefinancierd met de netto-opbrengst van de winst van de Nationale Loterij (pro memorie)	0
– zorgvernieuwingsprojecten in het kader van punt 6 van het protocol nr. 2 van 1 januari 2003 en punt 3 (12 RVT-equivalenten palliatieve dagopvang Vlaams Gemeenschap) van hoofdstuk 3 van het protocol nr. 3 van 13 juni 2005 (fonds)	0
– netwerken voor de zorg voor dementerende personen en hun omgeving	1.173
– animatiewerking in de erkende woonzorgcentra en centra voor kortverblijf in aansluiting op de regularisatie van de DAC-statuten	42.928
– dagverzorgingscentra, centra voor kortverblijf en bijhorende projecten	8.928
<i>Overige uitkeringen aan gezinnen als verbruikers – geldelijke uitkeringen</i>	
– academische prijzen van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde	5
<i>Investeringsbijdragen aan privébedrijven</i>	
– tegemoetkoming in de einde-opstalvergoeding bij onroerende leasingovereenkomst van private serviceflat/bevak	103

Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media

BEGROTINGSKREDIET	BUDGET (IN 1.000 EUR)
Departement CJSM - algemeen	
<i>Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen</i>	
– internationale ondersteuning pop en rock	130
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– vzw IAK voor de opdracht mediadesk (pro memorie)	0
– opstart project Waalse Krook	42
– diversiteitsbeleid (pro memorie)	0
– expertisecentrum voor Islamitische culturen in Vlaanderen	180
– Vlaams-Marokkaans Culturenhuis	507

– uitvoering van artikel 62 bis financieringswet voor algemeen cultuurbeleid	127
– Vlaamse vrijetijdspas	538
– bevorderen participatie cultuur	181
– internationale en interregionale culturele samenwerking	946
– Vlaams Nederlands Huis	540
– samenwerking met de Franse Gemeenschap (pro memorie)	0
– tewerkstellingsmaatregelen voor de sociaal-culturele sector in uitvoering van het VIA-akkoord (pro memorie)	0
– aanvullende tewerkstelling in de culturele en sociaal-culturele sector (pro memorie)	0
– participatiebeleid (decreet van 18.01.2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport)	3.107
– fonds voor sociaal-cultureel werk voor de uitvoering van de maatregel verhoging eindejaarspremie in het kader van de Vlaamse intersectorale akkoorden	21.262
– fonds voor sociaal-cultureel werk voor de uitvoering van de maatregel kwaliteit in het kader van de Vlaamse intersectorale akkoorden (pro memorie)	331
– fonds voor sociaal-cultureel werk voor de uitvoering van de Vlaamse intersectorale akkoorden voor de werknemers gesco en sociale maribel (pro memorie)	0
– wetenschappelijk onderzoekssteunpunt voor cultuur, jeugd en sport (pro memorie)	72
<i>Overige uitkeringen aan gezinnen als producenten</i>	
– toekenning van prijzen van de Vlaamse Gemeenschap	145
<i>Inkomensoverdracht aan lidstaten van de EU (niet-overheden)</i>	
– stichting ‘De Brakke Grond’	1.486
– stichting ‘De Brakke Grond’ voor klein onderhoud	44
<i>Inkomensoverdracht aan het buitenland – aan internationale instellingen andere dan de EU-instellingen</i>	
– deelname aan het Europees Audiovisueel Observatorium	19
– deelname aan Eurimages	366
<i>Investeringsbijdragen aan privébedrijven</i>	
– nieuwbouw (fase 4.2) van het internationaal kunstencentrum De Singel - Antwerpen (pro memorie)	0
Departement CJSM - sport	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– allerlei initiatieven in verband met topsport	1.745
– organisatie van Flanders Classics	170
– allerlei initiatieven in verband met topsport en communicatie (pro memorie)	0
– aan The HollandBelgium BID als bijdrage voor de financiering van de kandidatuurstelling van het WK 2018/2022 (pro memorie)	0
– aan de Koninklijke Belgische Voetbalbond als bijdrage voor de financiering van de kandidatuurstelling van het WK 2018-2022 (pro memorie)	0
– medisch en ethisch verantwoord sporten	700
– sociale maatregelen toegankelijkheid sport	440
– proeftuinen participatiebeleid sport	945
– aanvullende tewerkstelling proeftuinen participatiebeleid sport	1.233
– sociale en experimentele projecten en uitzonderlijke initiatieven binnen het	2.168

	sportbeleid	
	– ten behoeve van de campagne Ventourist - Ventouusiast	53
	– voor aanvullende tewerkstelling in de sector sport	3.819
	– als tegemoetkoming voor flankerende maatregelen in het kader van financiering voetbalstadions	175
<i>Investeringsbijdragen aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>		
	– sportinfrastructuur van de particuliere sector	1.792
	– sportinfrastructuur van de particuliere sector	300
Departement CJSM - media		
<i>Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen</i>		
	– subsidie aan de Vlaamse dagbladers voor het leesbevorderingsproject Kranten In de Klas (KIK)	1.400
	– projecten die bijdragen tot de vrijwaring, bevordering en ondersteuning van een pluriforme en gediversifieerde Vlaamse geschreven pers sector	1.000
	– ondersteuning initiatieven toegankelijkheid televisieprogramma's conform art. 151 van het mediadecreet	474
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>		
	– subsidies voor projecten mediawijsheid	600
	– allerhande subsidies in het kader van cofinanciering media	50
	– ondersteuning van allerhande media-initiatieven in het binnenland	350
	– levensbeschouwelijke verenigingen en een organisatie die de belangen van gezinnen behartigt voor het verzorgen van radio- en televisieprogramma's bij de VRT	1.457
	– subsidies ter ondersteuning van innovatieve media-initiatieven	554
	– in het kader van het Mediafonds	4.004
	– Vlaamse Vereniging van Beroepsjournalisten	248
	– vzw Fonds Pascal Decroos voor bijzondere journalistiek	300
	– ondersteuning regionale televisie-initiatieven	2.076
Sociaal-Cultureel Werk - Sociaal-Cultureel Werk voor Volwassenen		
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>		
	– Vlaams Huis voor Amateurkunsten in Brussel (decreet van 22 december 2000 betreffende de amateurkunsten)	650
	– organisaties voor amateurkunsten (decreet van 22 december 2000 betreffende de amateurkunsten)	7.194
	– uitvoering van artikel 62 bis financieringswet voor de kwaliteitsbevordering binnen de amateurkunsten (pro memorie)	0
	– federatie van erkende organisaties voor volksontwikkelingswerk (decreet van 4 april 2003 houdende het sociaal-cultureel volwassenenwerk)	292
	– verenigingen voor sociaal-cultureel volwassenenwerk (decreet 4 april 2003)	24.557
	– bewegingen voor sociaal-cultureel volwassenenwerk (decreet 4 april 2003)	3.852
	– aan instellingen voor sociaal-cultureel volwassenenwerk (decreet 4 april 2003)	19.498
	– steunpunt voor sociaal-cultureel volwassenenwerk (decreet 4 april 2003)	1.392
	– uitvoering van artikel 62 bis financieringswet voor sociaal-cultureel werk (pro memorie)	0
	– Vlaamse gebarentaal (decreet van 5 mei 2006 houdende de erkenning van de gebarentaal)	121
	– participatiebeleid (decreet van 18.01.08 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur,	4.106

jeugdwerk en sport)	
– aanvullende tewerkstelling in het kader van het participatiebeleid (decreet van 18 januari 2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport) (pro memorie)	0
– uitvoering van artikel 62 bis financieringswet voor het participatiebeleid	1.156
– circusbeleid (decreet van 21 november 2008 betreffende de ondersteuning van de circuskunsten in Vlaanderen)	1.577
– Vlaams Centrum voor Circuskunsten (decreet van 21 november 2008 betreffende de ondersteuning van circuskunsten in Vlaanderen)	681
– Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra (decreet van 29.11.2002 houdende ondersteuning van de federatie van erkende organisaties voor volksontwikkelingswerk en houdende ondersteuning van de Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra)	95
– verhoging arbeidsdeelname bijzondere doelgroepen	926
– vzw Locus (decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid)	1.457
– vzw Bibnet	2.880
– vzw Kwasimodo (pro memorie)	0
– diverse organisaties met betrekking tot openbaar bibliotheekwerk en gemeentelijk cultuurbeleid (decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid)	2.146
– Vlaams intersectoraal akkoord social profit (decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector)	14.275
Sociaal-Cultureel Werk - jeugd	
<i>Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen</i>	
– ondersteuning van jongerenjournals	150
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen¹⁶</i>	
– Europees muziekfestival voor de jeugd te Neerpelt	52
– Europees Jeugdorkest	8
– aanmoediging, organisatie en ontwikkeling van activiteiten inzake kinderrechten (pro memorie)	0
– Buitenspeeldag (pro memorie)	0
– subsidiëring van vzw Platform Allochtone Jeugdwerkingen	50
– intercommunautaire jeugdsamenwerkingen	0
– expertisenetwerken cultuureducatie	40
– landelijk georganiseerde jeugdverenigingen (decreet 18.07.2008)	22.530
– experimentele en vernieuwende initiatieven voor de jeugd (decreet 18.07.2008)	173
– internationale jeugduitwisselingsprojecten (decreet 18.07.2008)	235
– jeugdculturele initiatieven en cultuureducatieve verenigingen (decreet 18.07.2008)	1.666
– participatie en informatie (decreet 18.07.2008)	3.586
– vzw Jeugdraad voor de Vlaamse Gemeenschap (decreet 18.07.2008)	636
– Vlaams Informatiepunt (decreet 18.07.2008)	608
– vzw Kenniscentrum Kinderrechten (decreet 18.07.2008)	205
– jeugdraden voor inspanningen van het gemeentebestuur ten voordele van de	0

¹⁶ De vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme ontvangt 1.997.000 euro uit de begroting van het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media. De vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme is echter een eenheid van de publieke sector (S.1312) en dus wordt betreffende inkomensoverdracht niet opgenomen in de analyse.

jeugd tot 25 jaar (decreet 18.07.2008)	
– vzw Vereniging van Vlaamse Jeugdconsulenten en Jeugddiensten (decreet 18.07.2008)	342
– vzw JINT - coördinatieorgaan voor internationale jongerenwerking (decreet 18.07.2008)	876
– hotels en jeugdverblijfcentra (decreet van 3 maart 2004)	2.482
– vzw Vlaamse Jeugdherbergcentrale (decreet van 3 maart 2004)	524
– vzw Centrum voor Jeugdtoerisme (decreet van 3 maart 2004)	606
– proeftuinen participatiebeleid jeugd (decreet van 18 januari 2008)	606
– subsidiëring grootschalige jeugdevenementen (decreet van 18 januari 2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport)	104
– subsidiëring van projecten ter bevordering van de participatie van kansengroepen in het jeugdwerk (decreet van 18 januari 2008) (pro memorie)	0
– Vlaams intersectoraal akkoord social profit (decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector)	8.308
<i>Investeringsbijdragen aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– jeugd-, sport- en andere verenigingslokalen (pro memorie)	0
– verenigingslokalen (pro memorie)	0
Kunsten en Erfgoed	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– veranderingstraject instellingen van de Vlaamse Gemeenschap (pro memorie)	0
– projecten cultureel erfgoed (cultureel-erfgoeddecreet van 23 mei 2008) en cofinanciering voor Europese projecten	1.201
– uitvoering van artikel 62 bis financieringswet voor erfgoed	7
– musea (cultureel-erfgoeddecreet van 23 mei 2008)	7.479
– culturele archiefinstellingen (archieffdecreet van 19 juli 2002 en cultureel-erfgoeddecreet van 23 mei 2008)	6.416
– landelijke organisaties voor volkscultuur en expertisecentra (cultureel-erfgoeddecreet van 23 mei 2008)	2.930
– samenwerkingsverbanden voor internationale profilering van kunstcollecties (cultureel-erfgoeddecreet van 23 mei 2008)	460
– erkende musea ingedeeld bij het lokale niveau en lokale periodieke publicaties volkscultuur en geschiedenis (cultureel-erfgoeddecreet van 23 mei 2008)	46
– vzw Faro, steunpunt voor cultureel erfgoed (cultureel-erfgoeddecreet van 23 mei 2008)	1.771
– vzw Vlaamse Erfgoedbibliotheek (cultureel-erfgoeddecreet van 23 mei 2008)	292
– organisatie van de Erfgoeddag	46
– Kazerne Dossin. Memoriaal, museum en documentatiecentrum over Holocaust en mensenrechten	459
– vzw Voor Vrede, Vrijheid en Verdraagzaamheid (memoriaaldecreet van 15 juli 2011)	386
– Studiecentrum Vlaamse Muziek vzw	90
– aanvullende tewerkstelling in de culturele en sociaal-culturele sector (decreet houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector)	4.942
– subsidies voor internationaal kunstenbeleid	166
– aanvullende pensioenregeling kunstenaars (pro memorie)	0

– meerjarige ondersteuning van het geheel van de werking van kunstenuorganisaties (kunstendecreet 02.02.2004)	85.183
– ondersteuning van het geheel van de werking van kunsteneducatieve organisaties (kunstendecreet 02.04.2004)	3.131
– meerjarige ondersteuning van het geheel van de werking van sociaal-artistieke organisaties (kunstendecreet 02.04.2004)	2.794
– meerjarige ondersteuning van het geheel van de werking van periodieke publicaties (kunstendecreet 02.04.2004) (cultureel-erfgoeddecreet van 23 mei 2008)	573
– meerjarige ondersteuning van het geheel van de werking van steunpunten (kunstendecreet 02.04.2004)	2.729
– het kunstenloket	564
– verbeteren arbeidsomstandigheden kunstenaars-werknemers	481
– spreiding van kunstwerken	534
– vzw Theater Stap	305
– diverse Brusselse podia	2.519
– vzw Voorplan (pro memorie)	0
– overdrachten aan de vzw Concertgebouw Brugge	447
– Stichting Lezen Vlaanderen	1.271
– vzw Stichting Ons Erfdeel	714
– vzw Centrum voor de Bibliografie van de Neerlandistiek	130
– Centrum voor de Vlaamse Strip	19
– Poëziecentrum	300
– Vlaamse Wand en literaire activiteiten (pro memorie)	0
– creatieopdrachten aan kunstenaars (kunstendecreet 02.04.2004)	32
– projecten van kunstenuorganisaties (kunstendecreet 02.04.2004)	186
– projecten van kunsteneducatieve organisaties (kunstendecreet 02.04.2004)	9
– projecten van sociaal-artistieke organisaties (kunstendecreet 02.04.2004)	32
– niet-periodieke publicaties (kunstendecreet 02.04.2004) (cultureel-erfgoeddecreet van 23 mei 2008)	4
– diverse internationale initiatieven van het kunstendecreet (kunstendecreet 02.04.2004)	37
– opnameprojecten (kunstendecreet 02.04.2004)	9
– projectsubsidies voor rechtspersonen (kunstendecreet 02.04.2004)	3.180
– uitvoering van artikel 62 bis financieringswet voor de kunsten (pro memorie)	0
– meerjarige ondersteuning van het geheel van de werking van kunstinstellingen (kunstendecreet 02.04.2004)	23.099
– opzetten en organiseren van tentoonstellingen en van opvoedkundige activiteiten alsook van alle initiatieven ter bevordering van de professionele kunsten en de musea (fonds) (pro memorie)	0
<i>Overige uitkeringen aan gezinnen als producenten</i>	
– aanvullende pensioenregeling kunstenaars (pro memorie)	0
– eregeld kunstenaars (pro memorie)	0
– projecten en ontwikkelingsgerichte beurzen van kunstenaars (kunstendecreet 02.04.2004)	137
– projectsubsidies en beurzen voor natuurlijke personen (kunstendecreet 02.04.2004)	1.562
– ondersteuning van initiatieven ten gunste van professionele kunsten, de kunstenaars en erfgoed (fonds)	0

<i>Inkomensoverdracht aan internationale instellingen andere dan de EU-instellingen</i>	
– bijdrage aan de Nederlandse Taalunie	3.513

Beleidsdomein Werk en Sociale Economie

BEGROTINGSKREDIET	BUDGET (IN 1.000 EUR)
Departement WSE - werk	
<i>Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen</i>	
– uitvoering van de sectorconvenants in het kader van het Vlaams werkgelegenheidsakkoord (pro memorie)	0
– uitvoering van de sectorconvenants in het kader van het Vlaams werkgelegenheidsakkoord	7.693
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– in het kader van het tewerkstellingsbeleid	329
– voor ERSV's ter coördinatie van het socio-economisch streekontwikkelingsbeleid en ter financiering van de projectontwikkelaars EAD	4.409
– ter bevordering van het levenslang leren	0
– voor bevordering van evenredige arbeidsdeelname en diversiteit	10.117
– betaling Vlaamse cofinanciering in het kader van het ESF doelstelling 2 programma 2007-2013 uit te keren via het EVA ESF Agentschap Vlaanderen vzw	19.356
– aan het ESF Agentschap voor de betaling van subsidies voor permanente vorming en opleiding binnen de bedrijven (pro memorie)	0
Departement WSE - sociale economie	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– in het kader van het maatschappelijk verantwoord ondernemen (pro memorie)	0
<i>Inkomensoverdracht aan internationale instellingen andere dan de EU-instellingen</i>	
– internationale ontwikkelingssamenwerking	35
Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie - werk	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– initiatieven in het kader van het tewerkstellingsbeleid	193
– intellectuele, morele en sociale vorming en sociale promotie - voor sociale promotie aan werknemers	134
– gesubsidieerde contractuelen tewerkgesteld bij vzw's	57.503
– Vlaamse werkervaringsmaatregelen met ten dele cofinanciering vanuit de Europese Unie (ESF)	48.102
<i>Overige sociale uitkeringen - geldelijke uitkeringen</i>	
– sociale promotie aan jonge zelfstandigen en helpers	5
– derde arbeidscircuit	18.812
– uitgaven in het kader van het Vlaams intersectoraal akkoord voor de social profitsector (VIA) - zorg-, opleidings- en loopbaankrediet en steun aan werknemers van ondernemingen in moeilijkheden	7.631
– stimuleren van de arbeidsherverdeling en de arbeidsduurvermindering in de openbare sector	12.294
– stimuleren van de arbeidsherverdeling en de arbeidsduurvermindering in de privésector	15.536

– uitgaven in het kader van het Vlaams intersectoraal akkoord voor de social profitsector (VIA) - landingsbanen	22.607
Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie - sociale economie	
<i>Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen</i>	
– invoeg- en ondersteuningsmaatregelen sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen	6.874
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– sociale werkplaatsen inbegrepen kredieten voor uitvoering van de Vlaamse intersectorale akkoorden (VIA) voor de social profit	64.907
– sociale werkplaatsen - uitvoering van het Vlaams intersectoraal akkoord (VIA) voor de social profit 2000-2005 en het Vlaams intersectoraal akkoord (VIA) voor de social profit 2008-2011 (pro memorie)	0
– beschutte werkplaatsen	244.671
– beschutte werkplaatsen (pro memorie)	0
– lokale diensteneconomie en ondersteuningsmaatregelen i.k.v. de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen bij vzw's	13.670
– bedrijfs-, product- en procesinnovatie voor initiatieven sociale economie	4.795
– voor de betaling van Vlaamse cofinanciering in het kader van het ESF doelstelling 2 programma 2007-2013 uit te keren via het EVA ESF Agentschap Vlaanderen vzw (pro memorie)	0
– ondersteuningsmaatregelen voor vzw's voor het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen	1.835
– initiatieven sociale economie (fonds)	0
– arbeidszorg	2.715
<i>Investeringsbijdragen aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– bouw en uitrusting van beschutte en sociale werkplaatsen	1.946
– nationale loterijmiddelen voor investeringsuitgaven bouw en uitrusting van beschutte werkplaatsen	417

Beleidsdomein Landbouw en Visserij

BEGROTINGSKREDIET	BUDGET (IN 1.000 EUR)
Departement LV - landbouw-, visserij- en plattelandsbeleid	
<i>Overige exploitatiesubsidies aan andere producenten dan overheidsbedrijven</i>	
– praktijkcentra land- en tuinbouw, aan landbouwkamers, waarschuwingdiensten en subsidies in het belang van land- en tuinbouw (pro memorie)	0
– veeteeltverenigingen in de fokkerijsectoren rundvee, varkens, paarden en ezels, kleine herkauwers, pluimvee en konijnen, genetische diversiteit, aan de Vlaamse Confederatie van het Paard en aan het Vlaams Fokkerijcentrum (pro memorie)	0
– zorgboerderijen en maatregelen in het kader van het PDPO (gedeeltelijk met EU-cofinanciering)	2.319
– landbouwvormingsactiviteiten (gedeeltelijk met EU-cofinanciering)	2.922
– stimulering biologische landbouw (gedeeltelijk met EU-financiering)	907
– praktijkcentra land- en tuinbouw, aan landbouwkamers, landbouwcomices, tuinbouwverenigingen, waarschuwingdiensten en subsidies in het belang van land- en tuinbouw	2.453

– veeteeltverenigingen in de fokkerijsectoren rundvee, varkens, paarden en ezels, kleine herkauwers, pluimvee en konijnen, genetische diversiteit, aan de Vlaamse Confederatie van het Paard en aan het Vlaams Fokkerijcentrum	1.733
– zeevisserij	114
– landbouwvormingsbeleid (gedeeltelijk met EU-cofinanciering) (fonds)	0
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– land- en tuinbouwbeleid (gedeeltelijk met EU-cofinanciering) inclusief voor cofinanciering van landbouwgerelateerde IWT-projecten	572
– vzw Boeren op een Kruispunt	300
– Bioforum Vlaanderen vzw	675
– landbouweducatie	176
– Interfacultair Centrum voor Agrarische Geschiedenis (pro memorie)	0
<i>Overige sociale uitkeringen - geldelijke uitkeringen</i>	
– sociale promotie zoals bepaald in hoofdstuk VIII van het BVR van 04/06/2004 + (EU-cofinanciering)	180
<i>Inkomensoverdrachten aan internationale instellingen andere dan de EU-instellingen</i>	
– internationale organisaties	32
<i>Inkomensoverdrachten aan landen andere dan de lidstaten van de EU (niet-overheden)</i>	
– samenwerkingsakkoorden en ontwikkelingssamenwerking (pro memorie)	0
Agentschap voor Landbouw en Visserij - uitvoering landbouw- en plattelandsbeleid	
<i>Overige exploitatiesubsidies aan andere producenten dan overheidsbedrijven</i>	
– bedrijfsadviessystemen voor land- en tuinbouwers (EU-cofinanciering)	600
– diensten voor bedrijfsverzorging	248
<i>Overige kapitaaloverdrachten aan privébedrijven</i>	
– milieuvriendelijke landbouwproductiemethoden (gedeeltelijk met EU-cofinanciering)	540
– toepassen van milieuvriendelijke landbouwproductiemethoden, bedrijfsbegeleiding (EU-cofinanciering)	3.165

Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie

BEGROTINGSKREDIET	BUDGET (IN 1.000 EUR)
Departement LNE - algemeen	
<i>Overige exploitatiesubsidies aan andere producenten dan overheidsbedrijven</i>	
– beheersovereenkomsten in het kader van EU-verordeningen nrs. 2078/92, 1257/1999 en 1698/2005(pro memorie)	0
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– uitreiking van de jaarlijkse prijs 'Rudi Verheyen' voor een bijzondere verdienste inzake de doorwerking van de exacte en/of humane wetenschappen in het milieu- en natuurbeleid	8
– vzw Milieuboot	378
– milieu- en natuurverenigingen in het kader van de regularisatie van de DAC-statuten en de uitvoering van het Vlaams interprofessioneel akkoord 2006-2010	2.909
– vzw Koninklijk Instituut voor het Duurzame Beheer van de Natuurlijke Rijkdommen en de Bevordering van Schone Technologie (KINT) (pro memorie)	0
– privaatrechtelijke rechtspersonen en natuurlijke personen voor de uitvoering	350

van landinrichtingsplannen (decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de VLM)	
<i>Investeringsbijdragen aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– netto-opbrengst van de winst van de Nationale Loterij voor de aankoop en beheer/inrichting van natuurgebieden (pro memorie)	0
Agentschap voor Natuur en Bos - natuur, bos en groen	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– maatschappijen en verenigingen i.v.m. bevordering bosbouw, groenvoorziening, jacht, visserij en vinkenkweek; platform natuurgebruik & natuureducatie in buitengebied enz.	925
– netto-opbrengst van de winst van de Nationale Loterij voor dierenwelzijn	46
– netto-opbrengst van de winst van de Nationale Loterij voor ondersteuning van bosgroepen en projecten beheerseenheden en de promotie van de vinkenkweek	46
<i>Investeringsbijdragen aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– netto-opbrengst van de winst van de Nationale Loterij voor de aankoop en beheer/inrichting van natuurgebieden	312
<i>Overige kapitaaloverdrachten aan gezinnen</i>	
– privé-boseigenaars voor de uitvoering van boswerkzaamheden in bos en groendomeinen en andere initiatieven in uitvoering van het Bosdecreet	377
Vlaams Energieagentschap - energie	
<i>Overige exploitatiesubsidies aan andere producenten dan overheidsbedrijven</i>	
– groene warmte	2.240
– premies ter verbetering van de energieprestaties van een woning	42.482
– bestrijding van de energiearmoede (inclusief uitvoering sociale dakisolatieprojecten)	4.500
– energiescans	2.568
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– vzw Cogen Vlaanderen voor de ondersteuning van warmtekrachtkoppeling	134
– vzw Ode Vlaanderen voor de ondersteuning van duurzame energiebronnen	90
– initiatieven die het internationale, federale en regionale energiebeleid ondersteunen (inclusief uitgaven met EU-cofinanciering)	516
<i>Investeringsbijdragen aan privébedrijven</i>	
– REG-demonstratieprojecten, ontwikkeling nieuwe materialen, procédés of producten incl. commercialisering ervan (art. 6 en 7 KB 10.02.1983)	83
<i>Investeringsbijdragen aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– aan sociale verhuurkantoren ter verbetering van de energieprestaties van woningen	1.000

Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

BEGROTINGSKREDIET	BUDGET (IN 1.000 EUR)
Departement MOW - algemeen	
<i>Inkomensoverdracht aan landen andere dan de lidstaten van de EU (niet-overheden)</i>	
– ontwikkelings samenwerking	451
Departement MOW - technisch ondersteunende diensten en luchthavens	
<i>Overige exploitatiesubsidies aan andere producenten dan overheidsbedrijven</i>	
– de exploitatie van de luchthaven Kortrijk – Wevelgem	797

Departement MOW - algemene infrastructuur en verkeersbeleid	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– mobiliteitsprojecten en basissubsidies voor erkende mobiliteitsverenigingen en koepels van verenigingen in het kader van het decreet van 13 februari 2004	1.111
– vzw Komimo voor de organisatie van algemene acties en initiatieven ter bevordering van alternatieve verplaatsingswijzen (pro memorie)	0
– in het kader van mobiliteit van personen met een handicap in Vlaanderen	1.721
– de Vlaamse Stichting Verkeerskunde	5.341
– in het kader van het verkeersveiligheidsplan of in functie van duurzame mobiliteit	2.013
– de vzw Max Mobiel	519
– ondersteuning project deelfietsen	100
– vzw Centrum voor Positieve Aanwending/Taxistop	42
Departement MOW – haven- en waterbeleid en maritieme toegang	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– de vzw Promotie Binnenvaart Vlaanderen	245
– instellingen, organisaties en verenigingen actief op het vlak van de havens	102
Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust - maritieme dienstverlening en kust	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– instellingen, organisaties en verenigingen actief op het vlak van nautische aangelegenheden (pro memorie)	0

Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

BEGROTINGSKREDIET	BUDGET (IN 1.000 EUR)
Departement RWO - ruimtelijke ordening	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– aan organisaties die bijdragen tot de doorwerking van de opties van het ruimtelijk beleid	19
– aan de Vlaamse Vereniging voor Ruimte en Planning	104
Departement RWO - woonbeleid	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– voor personeels- en werkingskosten aan de samenwerkings- en overlegstructuur van de huurdiensten (pro memorie)	0
– in het kader van de gewestelijke sociale correctie (pro memorie)	0
– voor uitgaven met betrekking tot rationeel energiegebruik (pro memorie)	0
– met betrekking tot proefprojecten energiezuinig bouwen (pro memorie)	0
– voor uitgaven met betrekking tot rationeel energiegebruik en groene warmte (pro memorie)	0
Departement RWO - onroerende erfgoed	
<i>Overige uitkeringen aan gezinnen als gebruikers - geldelijke uitkeringen</i>	
– voor de toekenning van een jaarlijkse monumentenprijs (pro memorie)	0
<i>Inkomensoverdrachten aan internationale instellingen andere dan de EU-instellingen</i>	
–	0
Ruimtelijke Ordening - ruimtelijke ordening	
<i>Investeringsbijdragen aan privébedrijven</i>	
– sanering bedrijventerrein Balmatt (pro memorie)	0
Ruimtelijke Ordening - onroerend erfgoed	

<i>Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen</i>	
– uitvoering artikel 10 decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium (pro memorie)	0
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– voor instandhouding, herstelling en onderhoud van het IJzermonument en het omringende domein in Diksmuide (decreet van 15.07.2011) (pro memorie)	0
– aan Regionale Landschappen vzw (pro memorie)	0
– aan de vzw Erfgoed Vlaanderen (decreet van 06.07.1994) (pro memorie)	0
– aan vrijwilligersverenigingen voor educatieve en sensibiliseringsprojecten in de sector monumenten en landschappen (pro memorie)	0
– Monumentenwacht Vlaanderen (pro memorie)	0
– aan de vzw Forum voor Erfgoedverenigingen (pro memorie)	0
– voor de regularisatie van de gewezen DAC'ers tewerkgesteld bij vzw's en andere instellingen (pro memorie)	0
– Het Orgel In Vlaanderen vzw (pro memorie)	0
– voor de uitvoering van de beheersovereenkomsten klein historisch erfgoed (pro memorie)	0
<i>Investeringsbijdragen aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– aandeel van het Vlaams Gewest in de kosten van de werkzaamheden aan de beschermde dierentuin in Antwerpen, ondernomen door de vzw KMDA (decreet van 30.5.85) (pro memorie)	0
– bijdragen van het Vlaams Gewest in de kosten voor langdurige en grote renovatiewerken (art. 11, § 11 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten) (pro memorie)	0
Agentschap Wonen-Vlaanderen - woonbeleid	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– voor wonen gefinancierd met de netto-opbrengst van de winst van de Nationale Loterij (pro memorie)	0
– uitgaven ter uitvoering van het fonds voor de huisvesting met inbegrip van ADL-projecten, van subsidies voor bijdrage tot verbetering van de sociale huisvesting en de internationale samenwerking, van zendingsreizen van de Vl. Min. (fonds)	0
– voor het verstrekken van taalcursussen en voor de organisatie van specifieke taalbeleidsacties in het kader van het sociaal huurstelsel	218
– aan huurdersorganisaties (art. 56 decreet 15.07.1997)	1.727
– voor personeels- en werkingskosten aan sociale verhuurkantoren	9.678
– voor de ondersteuning van aanvullende tewerkstelling in de sector wonen	433
– voor personeels- en werkingskosten aan de samenwerkings- en overlegstructuur van de huurdiensten	400
– in het kader van de gewestelijke sociale correctie	13.997
– voor uitgaven met betrekking tot rationeel energiegebruik (pro memorie)	0
– met betrekking tot proefprojecten energiezuinig bouwen (pro memorie)	0
– voor uitgaven met betrekking tot rationeel energiegebruik en groene warmte (pro memorie)	0
<i>Overige sociale uitkeringen - geldelijke uitkeringen</i>	
– verhuis-, huur- en installatiesubsidies aan krotverlaters en bejaarden, de individuele huursubsidies en de installatiepremies, alsook tegemoetkomingen in de huurprijs	2.123
– huurvermindering	20

– huurcompensatie aan openbare besturen en instellingen, het Vlaams Woningfonds van de grote gezinnen en aan de erkende sociale huisvestingsmaatschappijen ten behoeve van de minderbegoede gezinnen	330
– huurcompensatie aan gemeentebesturen, OCMW's, het Vlaams Woningfonds en erkende sociale huisvestingsmaatschappijen ten behoeve van de minderbegoede gezinnen in het kader van de alternatieve financiering voor de sociale huisvesting	2.963
– huursubsidies en installatiepremie m.b.t. huurwoningen op de private huurmarkt	22.325
– BVR tot instelling van een tegemoetkoming voor kandidaat-huurders	6.439
<i>Investeringsbijdragen aan gezinnen</i>	
– betaling van het aandeel in de financiële lasten van gezinnen naar aanleiding van het bouwen, het kopen, het aanpassen of het saneren van een woning (pro memorie)	0
– tegemoetkoming voor renovatie van een woning	116.360
– premies met toepassing van de reglementering inzake de verbetering en de aanpassing van een woning	10.415
Agentschap Onroerend Erfgoed - onroerende erfgoed	
<i>Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen</i>	
– uitvoering artikel 10 decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium (pro memorie)	0
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– voor instandhouding, herstelling en onderhoud van het IJzermonument en het omringende domein in Diksmuide (decreet van 23.12.1986)	160
– projectsubsidie Regionaal Landschap Kempen en Maasland bijdrage voorbereidingstraject erkenning als UNESCO-werelderfgoed van de Hoge Kempen en de aangrenzende mijnsites	31
– aan Regionale Landschappen vzw	160
– aan de vzw Erfgoed Vlaanderen (decreet van 06.07.1994)	296
– Monumentenwacht Vlaanderen	1.212
– aan de vzw Forum voor Erfgoedverenigingen	61
– voor de regularisatie van de gewezen DAC'ers tewerkgesteld bij vzw's en andere instellingen	430
– Het Orgel In Vlaanderen vzw	15
– Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur (CRKC)	250
– subsidie aan de nieuwe erfgoedvereniging	1.855
<i>Overige uitkeringen aan gezinnen als verbruikers - geldelijke uitkeringen</i>	
– voor de toekenning van een jaarlijkse monumentenprijs	25
<i>Inkomensoverdrachten aan internationale instellingen andere dan de EU-instellingen</i>	
–	12
<i>Investeringsbijdragen aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– aandeel van het Vlaams Gewest in de kosten van de werkzaamheden aan de beschermde dierentuin in Antwerpen, ondernomen door de vzw KMDA (decreet van 30.05.85)	1.205
– aandeel van het Vlaams Gewest in de kosten voor langdurige en grote renovatiewerken (art. 11, § 11 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten)	464
<i>Overige kapitaaloverdrachten aan gezinnen</i>	
– aandeel van het Vlaams Gewest in de toekenning van een onderhouds- of	1.155

landschapspremie beheerswerkzaamheden voor beschermde landschappen - privésector (decreet van 16 april 1996)	
– aandeel van het Vlaams Gewest voor de opmaak van beheersplannen voor beschermde landschappen - privésector	49
– aandeel van het Vlaams Gewest in de toekenning van een premie beschermde archeologische goederen - privésector (BVR 26 april 1995)	300
– aandeel van het Vlaams Gewest in de toekenning van een restauratiepremie - privésector (BVR 14 december 2001)	11.742
– aandeel van het Vlaams Gewest in de onderhoudspremie voor beschermde monumenten - privésector (BVR 14 juli 2004)	4.230
– aandeel van de Vlaamse Gemeenschap in de toekenning van een restauratiepremie aan beschermd varend erfgoed - privésector (decreet van 29.03.2002)	100

Bijlage 4: Overzicht van de subsidies verstrekt door de intern verzelfstandigde agentschappen (IVA's) met rechtspersoonlijkheid, de extern verzelfstandigde agentschappen (EVA's) van privaot en publiek recht, de Instellingen van Openbaar Nut (categorie A), de strategische onderzoekscentra en de niet-gespecificeerde entiteiten (analyse 2) – in duizend euro

Intern Verzelfstandigde Agentschappen (IVA) met rechtspersoonlijkheid

BEGROTINGSKREDIET	BUDGET (IN 1.000 EUR)
Vlaams Toekomstfonds	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
Toerisme Vlaanderen	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– gereguleerde werkingssubsidies uit dotatie	1.411
– werkingssubsidies uit dotatie werkgelegenheid in de toeristische sector	4.700
– subsidie aan vzw Toeristische Attracties	68
– subsidie aan vzw Tafelen in Vlaanderen	162
– subsidie aan vzw Centrum Ronde van Vlaanderen	162
– subsidie masteropleiding toerisme	60
– subsidie aan vzw Grote Routepaden	63
– subsidie aan vzw Tourist Info for Young People	72
<i>Inkomensoverdrachten aan lidstaten van de EU (niet-overheden)</i>	
–	180
<i>Investeringsbijdragen aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– KMDA-investeringen	775
– overige toelagen	26.649
Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)	
<i>Investeringsbijdragen aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– alternatieve financiering: ouderenvoorzieningen	50.000
– alternatieve financiering: verzorgingsvoorzieningen	34.849
– alternatieve financiering: gehandicapteninstellingen	6.400
– sector ouderenvoorzieningen en welzijnsvoorzieningen	0
– sector verzorgingsvoorzieningen	0
– toelagen aan derden en als tegemoetkoming van het VIPA in de alternatieve financiering (system Lenssens)	4.000
– niet-terugvorderbare tegemoetkoming aan derden voor de aankoop, de bouw en verbouwingswerkzaamheden alsook voor de kosten van de uitrusting en apparatuur van de gezondheidscentra, centra voor medisch schooltoezicht en de Consultatiebureaus voor respiratoire aandoeningen	0
– niet-terugvorderbare tegemoetkoming aan derden voor de aankoop, de bouw en verbouwingswerkzaamheden alsook voor de kosten van de uitrusting en apparatuur van de wijkgezondheidscentra en aanloopadressen beschut wonen	0
– niet-terugvorderbare tegemoetkoming aan derden voor de aankoop, de bouw en verbouwingswerkzaamheden alsook voor de kosten van de uitrusting en apparatuur van de centra algemeen welzijnswerk	0
– niet-terugvorderbare tegemoetkoming aan derden voor de aankoop, de bouw en verbouwingswerkzaamheden alsook voor de kosten van de uitrusting en apparatuur van de instellingen voor bijzondere jeugdbijstand	0

– niet-terugvorderbare tegemoetkoming aan derden voor de aankoop, de bouw en verbouwingswerkzaamheden alsook voor de kosten van de uitrusting en apparatuur van de instellingen voor gehandicapten	0
– niet-terugvorderbare tegemoetkoming aan derden voor de aankoop, de bouw en verbouwingswerkzaamheden alsook voor de kosten van de uitrusting en apparatuur van de kinderdagverblijven	0
– betaalkrediet klassieke financiering	75.540
Vlaams Zorgfonds	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– werkingssubsidies aan de zorgkassen (art. 17 1ste lid, 3° Decreet 30/03/1999)	8.379
– werkingssubsidies aan de zorgkassen: vergoeding indicatiestellers	5.561
– werkingssubsidies aan de zorgkassen: vergoeding aangetekende zendingen	150
– specifieke werkingssubsidie aan de vzw Vlaamse Zorgkas	777
– subsidie aan zorgkassen: opstart digitaal zorgverzekering	400
<i>Overige sociale uitkeringen - geldelijke uitkeringen</i>	
– subsidie tenlastenemingen aan zorgkassen (art. 17, 1 ^{ste} lid, 1° en 2° Decr. 30/3/99)	317.672
– uitgaven in het kader van het decreet Vlaamse Sociale Bescherming	0
<i>Overige uitkeringen aan gezinnen als verbruikers - geldelijke uitkeringen</i>	
– terugstorting bijdragen aan zorgkassen i.h.k. regeling foute dubbels	90
– terugbetaling van onterecht betaalde ledenbijdragen/boetes (schrapp)	0
<i>Investeringsbijdragen aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– investeringssubsidie aan de vzw Vlaamse Zorgkas	0
Fonds Jongerenwelzijn (FJW)	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– subsidiëring van de erkende voorzieningen, pleegzorg, gelijkgestelde voorzieningen, projectmatige initiatieven en wetenschappelijk onderzoek	334.375
<i>Overige uitkeringen aan gezinnen als verbruikers - geldelijke uitkeringen</i>	
– uitgaven voor de storting op de spaarrekening van minderjarigen geplaatst in pleeggezinnen	3.080
Kind en Gezin (K&G)	
<i>Overige sociale uitkeringen - uitkeringen in natura</i>	
– inloopteams	2.131
– consultatiebureaus	14.765
– leveringen aan voorzieningen preventieve zorg en voor huisbezoeken	465
– infovergaderingen 'kind op komst'	40
– prenatale steunpunten	117
– expertisecentra kraamzorg	634
– kinderdagverblijven: enveloppensubsidiëring	223.910
– diensten voor onthaalouders: enveloppensubsidiëring	123.684
– diensten voor onthaalouders: sociaal statuut - werkgeversbijdrage	11.018
– initiatieven buitenschoolse opvang	14.336
– toelage vormingsinitiatieven kinderopvang	357
– projecten kinderopvang	1.936
– projecten DAC	3.542
– financiële ondersteuning zelfstandige voorzieningen	97.042
– verzekeringen	26
– startpremie	350

– specifieke zorgbehoefte	1.853
– lokale diensten	6.673
– gemandateerde voorzieningen	1.684
– vertrouwenscentra kindermishandeling	5.291
– adoptie	2.000
– centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning	50.100
– centra voor integrale gezinszorg	0
– diensten voor gezinsondersteunende pleegzorg	1.161
– projecten PGO en adoptie	440
– opvoedingsondersteuning - algemeen	27
– opvoedingswinkels	409
– directe sociale bijdragen aan gezinnen	31
Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)	
<i>Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen</i>	
– kosten ten behoeve van het integratieproces	0
– diverse gereguleerde en niet-gereguleerde toelagen	0
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– kosten ten behoeve van het integratieproces	0
– opleiding	0
– bijstand aan individuen	435
– ambulante sector	2.699
– diverse gereguleerde en niet-gereguleerde toelagen	3.934
<i>Overige sociale uitkeringen - geldelijke uitkeringen</i>	
– kosten ten behoeve van het integratieproces	0
– opleiding	674
– bijstand aan individuen	109.597
– diverse gereguleerde en niet-gereguleerde toelagen	6.600
– oninvorderbare ten onrechte uitbetaalde tegemoetkomingen	585
– tenlasteneming van kosten die normaal door de begunstigde moeten worden gedragen	1
<i>Overige sociale uitkeringen - uitkeringen in natura</i>	
– kosten ten behoeve van het integratieproces	11.014
– revalidatie	3.363
– opleiding	0
– bijstand aan individuen	0
– residentiële sector	1.052.758
– ambulante sector	106.541
– diverse gereguleerde en niet-gereguleerde toelagen	1.742
– oninvorderbare ten onrechte uitbetaalde tegemoetkomingen	1
– tenlasteneming van kosten die normaal door de begunstigde moeten worden gedragen	0
<i>Investeringsbijdragen aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– ten behoeve van personen met een handicap	7.682
Agentschap ter Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openlucht recreatie (BLOSO)	
<i>Overige exploitatiesubsidies aan overheidsbedrijven</i>	
– basissubsidies Vlaamse sportfederaties (decreet 13/7/2001)	20.455
– subsidies koepelorganisatie (VSF) (decreet 13/7/2001)	228
– subsidies organisaties sportieve vrijetijdsbesteding (decreet 13/7/2001)	576

– aanvullende subsidies Vlaamse sportfederaties prioriteitenbeleid Vlaamse Regering (decreet 13/7/2001)	200
– aanvullende subsidies Vlaamse sportfederaties jeugdsport (decreet 13/7/2001)	1.743
– aanvullende subsidies Vlaamse sportfederaties sportkampen (decreet 13/7/2001)	652
– aanvullende subsidies Vlaamse unisportfederaties voor Topsportscholen (decreet 13/7/2001)	2.421
– aanvullende subsidies Vlaamse unisportfederaties voor voorbereiding en deelname aan internationale wedstrijden (decreet 13/7/2001)	5.680
– aanvullende subsidies Vlaamse unisportfederaties (EK, WK, WB in Vlaanderen) (decreet 13/7/2001)	216
– aanvullende subsidies Vlaamse unisportfederaties voor voorbereiding en deelname van Vlaamse atleten aan Olympische Spelen, Wereldspelen, Paralympics en EYOD (decreet 13/7/2001)	975
– werkingssubsidies Stichting Vlaamse Schoolsport	300
– werkingssubsidies Sportimonium	38
– subsidies Vlaams instituut sportbeheer en recreatiebeleid (decreet 9/3/2007)	189
– subsidies aan een onderwijsinstelling (decreet 9/3/2007)	28
– subsidies Vlaams Bureau sportbegeleiding (decreet 9/3/2007)	29
– decreet sport in het hoger onderwijs	939
– ABCD project	740
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– werkingkosten Follo's	129
Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)	
<i>Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen</i>	
–	400
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– bijdrage aan vzw Sociale Dienst	70
<i>Overige uitkeringen aan gezinnen als verbruikers - geldelijke uitkeringen</i>	
–	58
Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)	
<i>Overige exploitatiesubsidies aan andere producenten dan overheidsbedrijven</i>	
– werkingbijdragen inzameling en afzet	1.399
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– vzw Sociale Dienst	25

Extern Verzelfstandigd Agentschappen (EVA) van privaot recht

Van alle extern verzelfstandigde agentschappen (EVA's) van privaot recht is enkel de begroting van de Herculesstichting opgenomen in de tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2012.

Door het ontbreken van gegevens in de tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2012 wordt voor de Rand vzw, het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) en het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) gekeken naar de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2013.

De ontvangsten en uitgaven van Muntpunt, Jobpunt Vlaanderen, Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV), NV Limburgse Investeringsmaatschappij (LRM), Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM), Vlaams Energiebedrijf NV (VEB), ESF – Agentschap Vlaanderen en Vlaamse Havens NV zijn niet opgenomen in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

de Rand	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
–	173
Fonds Wetenschappelijk Onderzoek Vlaanderen (FWO)	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
Herculesstichting	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM)	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	

Extern Verzelfstandigd Agentschappen (EVA) van publiek recht

Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV)	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (F.I.T.)	
<i>Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen</i>	
– dotatie voor financiële stimuli	5.924
– dotatie voor haalbaarheidsstudies	1.220
– dotatie voor ter beschikking stellen van uitrustingsgoederen	3.990
– sponsoring promotie-initiatieven	20
– dotatie voor bedrijfspgroeperingen in kamers van koophandel	1.309
– dotatie voor KMO-portefeuille pijler 'internationaal ondernemen'	450
Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT)	
<i>Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen</i>	
–	128.278
<i>Overige uitkeringen aan gezinnen als verbruikers - geldelijke uitkeringen</i>	
–	29.723
<i>Inkomensoverdrachten aan lidstaten van de EU (niet-overheden)</i>	
–	1.425
<i>Inkomensoverdrachten aan landen andere dan de lidstaten van de EU (niet-overheden)</i>	
–	120
Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION)	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Geel (OPZ Geel)	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Rekem (OPZ Rekem)	

Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
Vlaamse Regulator voor de Media (VRM)	
<i>Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen</i>	
–	10
<i>Overige uitkeringen aan gezinnen als producenten</i>	
–	2
Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding	
<i>Prijssubsidies aan andere producenten dan overheidsbedrijven</i>	
–	850
<i>Overige exploitatiesubsidies aan andere producenten dan overheidsbedrijven</i>	
–	36.125
<i>Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen</i>	
–	94.241
<i>Overige sociale uitkeringen - geldelijke uitkeringen</i>	
–	68.633
Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen	
<i>Overige uitkeringen aan gezinnen als verbruikers - geldelijke uitkeringen</i>	
–	249
Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG)	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
Vlaamse Landmaatschappij (VLM)	
<i>Overige exploitatiesubsidies aan andere producenten dan overheidsbedrijven</i>	
–	1
<i>Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen</i>	
–	4.718
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking (VCM)	101
– vzw Paardenloket	350
– plattelandsbeleid	140
– Vlaams Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO) As 3 en As 4	2.525
– subsidies 361B4147 MINI PDPO	0
– Europese projecten	85
<i>Inkomensoverdrachten aan landen andere dan de lidstaten van de EU (niet-overheden)</i>	
–	120
nv De Scheepvaart	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
Waterwegen en Zeekanaal (W&Z)	
<i>Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen</i>	
–	1.000
<i>Overige uitkeringen aan gezinnen als verbruikers - geldelijke uitkeringen</i>	
–	350
<i>Investeringsbijdragen aan privébedrijven</i>	
–	100
Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn (VVM-De Lijn)	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van	

toepassing zijn.
Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW)
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.

Instellingen van Openbaar Nut (categorie A)

De ESR-codes, die van toepassing zijn in het kader van onderhavige analyse, kunnen niet eenduidig uit de begroting van het Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven (FFEU) worden gefilterd. De uitgaven van het FFEU onder de vorm van subsidies maken dan ook geen deel uit van onderhavige analyse.

Vlaams Fonds voor de Lastendelging (VFLD)	
<i>Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen</i>	
–	26.270
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
–	450
<i>Overige uitkeringen aan gezinnen als verbruikers - geldelijke uitkeringen</i>	
– intercommunale maatschappij de Opera voor Vlaanderen (OVV) in vereffening	550
<i>Overige uitkeringen aan gezinnen als producenten</i>	
–	13.697
Fonds voor Flankerend Economisch Beleid	
<i>Overige exploitatiesubsidies aan andere producenten dan overheidsbedrijven</i>	
– initiatieven ter bevordering van het ondernemerschap in het onderwijs	692
– subsidies Design	188
<i>Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen</i>	
– project ondernemingsvriendelijke gemeente	1.260
– Business Angel Networks (BAN's)	326
– Budget voor Economisch Advies (BEA) - KMO-portefeuile	37.004
– Vlaamse cofinanciering voor EFRO-projecten	22.569
– subsidies aan verenigingen en instellingen met betrekking tot de Vlaamse cofinanciering van projecten in het kader van het Europees programma Interreg III - overdracht buitenlands beleid	0
– Vlaamse cofinanciering voor EFRO-projecten: uitdagingen op de arbeidsmarkt	140
– afbetaling Vlaamse cofinanciering EFRO Urban II project autonoom gemeentebedrijf Antwerpen	0
– subsidie aan de vzw Vlaams Kenniscentrum Water (VLAKWA)	425
– subsidie aan het (Microsoft Innovation Center Vlaanderen) MIC	425
– Vlaamse cofinanciering voor het project High Vlo City	1.005
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– subsidies ter ondersteuning van ondernemingsplanwedstrijden	10
– peterschapsprojecten	1.647
– initiatieven ter bevordering van het ondernemerschap	6.882
<i>Investeringsbijdragen aan privébedrijven</i>	
– rentetoelagen als gevolg van hinder door openbare werken	2.178
– investeringssteun aan ondernemingen in toepassing van het decreet betreffende het economisch ondersteuningsbeleid	97.882

– ecologiesteun voor roetfilters + euro V motoren	0
– investeringssteun in toepassing van de wet van 1970 en het decreet van 1993	142
– investeringssteun in toepassing van de wet van 1978 en het decreet van 1993	0
– investeringssteun binnenvaart	0
– investeringssteun aan KMO's in toepassing van het decreet betreffende het economisch ondersteuningsbeleid	11.382
– verliesfinanciering waarborgregeling	0
Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant (Vlabinvest)	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
Vlaams Landbouwinvesteringsfonds	
<i>Rentesubsidies aan andere bedrijven</i>	
–	35.000
<i>Overige exploitatiesubsidies aan andere producenten dan overheidsbedrijven</i>	
– startsteun erkende groeperingen	45
<i>Investeringsbijdragen aan privébedrijven</i>	
– kapitaalpremies	27.092
– investeringssteun aan agrovoedingsbedrijven	3.000
– investeringssteun aan de omkadering van de land- en tuinbouw - aan proeftuinen en -centra	786
Grindfonds	
<i>Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen</i>	
– subsidies voor wetenschappelijk onderzoek in het kader van de ontwikkeling van grindsubstituten	270
<i>Overige sociale uitkeringen - geldelijke uitkeringen</i>	
– uitvoering van het sociaal begeleidingsplan van het Sociaal Comité	1.260
<i>Investeringsbijdragen aan privébedrijven</i>	
– herstructureringskosten van de grindwinningszones	1.139
Financieringsinstrument voor investeringen in de Vlaamse Visserij en Aquacultuursector	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– subsidies visserijprojecten	400
<i>Investeringsbijdragen aan privébedrijven</i>	
– investeringssteun en andere tegemoetkomingen	2.130
Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI)	
<i>Investeringsbijdragen aan privébedrijven</i>	
– betaling van medecontractanten in het kader van aankoop, geschiktmaking, renovatie en groot onderhoud van gebouwen en terreinen met culturele bestemming	9.807
Vlaams Brusselfonds	
<i>Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen</i>	
– tegemoetkomingen aan bedrijven	337
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– tegemoetkomingen aan vzw's	408
<i>Investeringsbijdragen aan privébedrijven</i>	
–	12.671
<i>Investeringsbijdragen aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
–	1.968
Rubiconfonds	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van	

toepassing zijn.	
Garantiefonds Sociale Huisvesting	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
Topstukkenfonds	
<i>Investeringsbijdragen aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– subsidies voor restauraties van topstukken	541
Pendelfonds	
<i>Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen</i>	
–	1.324
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
–	1.130

Strategische onderzoekscentra

Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB)	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	

Niet-gespecificeerde entiteiten

Vlaams-Europees Verbindingsagentschap (VLEVA)	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ)	
<i>Inkomensoverdrachten aan internationale instellingen andere dan de EU-instellingen</i>	
–	17.000
Universitair Ziekenhuis Gent (UZ Gent)	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
Vlaamse Opera	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
Vlaamse Radio- en Televisieomroep (VRT)	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
–	599
Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL)	
<i>Overige uitkeringen aan gezinnen als verbruikers - geldelijke uitkeringen</i>	
–	2.702
Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF)	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
– Filmfonds: Creatie: Fictie (subsidies aan filmprojecten)	6.420
– Filmfonds: Creatie: Docu (subsidies aan filmprojecten)	1.400
– Filmfonds: Creatie: Animatie (subsidies aan filmprojecten)	1.400
– Filmfonds: Creatie: Filmlab (subsidies aan filmprojecten)	400
– Filmfonds: Creatie: Culturele bijdrage (subsidies aan tv-reeksen)	2.520

– Filmfonds: Vorming & onderzoek Atelier Fictie (subsidies aan filmprojecten)	150
– Filmfonds: Vorming & onderzoek Atelier Docu (subsidies aan filmprojecten)	112
– Filmfonds: Vorming & onderzoek Atelier Animatie (subsidies aan filmprojecten + stages)	150
– Filmfonds: Vorming & onderzoek Atelier Scenario (subsidies)	50
– Filmfonds: Vorming & onderzoek Vormingsinitiatieven (subsidies)	30
– Mediafonds: Fictie (subsidies aan tv-reeksen)	2.450
– Mediafonds: Animatie (subsidies aan tv-reeksen)	750
– Mediafonds: Docu (subsidies aan tv-reeksen)	600
<i>Overige uitkeringen aan gezinnen als producenten</i>	
– Filmfonds: Vorming en Onderzoek Toekenning Beurzen	70
deSingel	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen (MuHKA)	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
Eigen Vermogen Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (EV-ILVO)	
<i>Inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen</i>	
–	488
Eigen Vermogen Flanders Hydraulics (EV-Flanders Hydraulics)	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
Eigen Vermogen Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (EV-INBO)	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
Eigen Vermogen Ondersteunend Centrum van het Agentschap voor Natuur en Bos (EV-OC-ANB)	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
Vlaams Infocentrum voor Land- en Tuinbouw (VILT)	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
De Watergroep (vóór 1 januari 2013: Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening)	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	
Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM)¹⁷	
GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap (GO!)	
Deze begroting bevat geen begrotingskredieten die in het kader van voorliggende analyse van toepassing zijn.	

¹⁷ De Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) wordt in de lijst met eenheden van de publieke sector gecatalogeerd onder de 'andere instellingen n.e.g.'. Die groep wordt niet opgenomen in deze analyse.

Bijlage 5: Overzicht van de subsidies per beleidsdomein (analyse 3) – in euro

Beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid			
Bevoegdheid Communicatie (Kris Peeters)			
Benaming subsidie + startjaar	Type	jaarbudget 2012	uitbetaald in 2012
Vlaanderen-Europa vzw	werkingssubsidie	764.000	763.921
ondersteuning van de maatschappelijke, culturele en sociale ontwikkeling van de Voerstreek	werkingssubsidie	98.000	81.211
Kamelego vzw	werkingssubsidie	84.000	82.740
Kazerne Dossin vzw	werkingssubsidie	470.000	590.000
Steunpunt Bestuurlijke Organisatie	werkingssubsidie	100.000	100.000
beleidsdomeinoverstijgende projecten en evenementen die de uitstraling van Vlaanderen bevorderen	projectsubsidie	1.107.000	1.149.320
Bevoegdheid Duurzame Ontwikkeling (Kris Peeters)			
in het kader van een Vlaams Duurzaam Ontwikkelingsbeleid	projectsubsidie	160.000	122.325
ondersteuning van de structurele onderbouwing van duurzaam bouwen en wonen in Vlaanderen	projectsubsidie	156.000	96.000
cofinanciering Steunpunt Duurzame Ontwikkeling	projectsubsidie	0	44.100
cofinanciering Steunpunt Duurzame Ontwikkeling	projectsubsidie	147.000	102.900
ondersteuning van de structurele onderbouwing van duurzaam bouwen en wonen in Vlaanderen	projectsubsidie	245.000	250.000
Bevoegdheid Coördinatie Brussel (Pascal Smet)			
TV-Brussel vzw	werkingssubsidie	1.597.000	1.597.000
BRIO - saldo subsidie 2011	werkingssubsidie	0	14.600
Onthaal en Promotie Brussel vzw - saldo subsidie 2011	werkingssubsidie	0	133.886
Huis van het Nederlands Brussel vzw	werkingssubsidie	390.000	388.600
Brussel Deze Week vzw	werkingssubsidie	2.825.000	2.819.900
FM Brussel vzw	werkingssubsidie	1.698.000	1.694.600
Br(ik vzw	werkingssubsidie	2.268.000	1.720.000
VLOPHOB vzw - saldo subsidie 2011	werkingssubsidie	0	529.701
Brukselbinnenstebuiten vzw	werkingssubsidie	101.000	100.600
Studio Globo vzw	werkingssubsidie	71.000	70.800
Huis voor Gezondheid vzw	werkingssubsidie	463.000	463.000
Muntpunt vzw	werkingssubsidie	2.596.000	2.323.500
BRIO - subsidie 2012	werkingssubsidie	154.000	138.800
Vlaamse Gemeenschapscommissie -	investeringsubsidie	3.116.000	4.055.201

voor gemeenschapsinfrastructuur *			
initiatieven in het kader van de versterking van de Vlaamse inbreng in Brussel en van de versterking van de band tussen Brussel en de rest van Vlaanderen	projectsubsidie	2.023.330	1.846.909
Ancienne Belgique - 11 juliviering	projectsubsidie	445.000	435.137
Fonds Inschrijvingsgelden voor Volwassenenonderwijs	projectsubsidie	633.000	633.000
Vlaamse Gemeenschapscommissie - Brede school *	projectsubsidie	750.000	306.400
Bevoegdheid Gelijke Kansen (Pascal Smet)			
uitvoering van het plan/decreet Gelijke Kansen en Gelijke Behandeling	werkingssubsidie	77.000	77.463
vzw ROSA	werkingssubsidie	452.000	451.700
vzw Nederlandstalige Vrouwenraad	werkingssubsidie	459.000	461.100
vzw Gynaica	werkingssubsidie	30.000	30.438
vzw Vrouwen Overleg Komitee (VOK)	werkingssubsidie	49.000	49.000
vzw Cavaria	werkingssubsidie	365.000	365.400
vzw Steunpunt Allochtone Meisjes en Vrouwen	werkingssubsidie	142.000	142.000
vzw The Belgian Pride	werkingssubsidie	25.000	22.500
Provinciale Gelijkekansenwerkingen Gender/Holebi	werkingssubsidie	110.000	55.000
vzw Enter	werkingssubsidie	364.000	373.200
Provinciale Adviesbureaus Toegankelijkheid	werkingssubsidie	210.000	210.000
vzw Intro	werkingssubsidie	92.000	82.800
Provinciale Gelijkekansenwerking	werkingssubsidie	224.000	278.375
vzw Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een Handicap	werkingssubsidie	358.000	358.000
Gelijkebehandelingsbureaus - Meldpunten Discriminatie (decreet 10/07/2008)	werkingssubsidie	492.000	465.422
Steunpunt Gelijke Kansenbeleid (p.m.)	werkingssubsidie	0	44.700
Steunpunt Gelijke Kansenbeleid	werkingssubsidie	236.000	165.200
Emancipatie en Gelijkekansenbeleid	projectsubsidie	348.800	324.798
Toegankelijkheid	projectsubsidie	87.000	71.003
Bevoegdheid Vlaamse Rand (Geert Bourgeois)			
vzw RTVB (Ring-TV)	werkingssubsidie	360.000	360.000
vzw de Rand	werkingssubsidie	4.712.000	4.703.900
vzw Museum Felix De Boeck	werkingssubsidie	250.000	250.000
vzw Museum Felix De Boeck	investeringsubsidie	218.000	130.800
vzw de Rand	investeringsubsidie	0	199.949
allerhande initiatieven die het Vlaams Karakter en/of de integratie	projectsubsidie	284.800	274.001

bevorderen van anderstaligen			
allerhande initiatieven die het Vlaams karakter en/of integratie bevorderen van anderstaligen	projectsubsidie	86.000	98.000
vzw BRIO	projectsubsidie	59.570	47.000

* betreft niet de structurele dotatie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie, maar wel specifieke subsidies

Beleidsdomein Bestuurszaken			
Bevoegdheid Binnenlands Bestuur (Geert Bourgeois)			
Benaming subsidie + startjaar	Type	jaarbudget 2012	uitbetaald in 2012
KULeuven - subsidie voor 2012 aan het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen	werkingssubsidie	219.000	154.100
UGent - 13de Congres Lokale en Provinciale Politiek op 20 maart 2012	projectsubsidie	5.000	5.000
VVSG - subsidie Trefdag voor de lokale besturen	projectsubsidie	29.500	29.500
ECG - subsidie 'Congres van de Vlaamse Gemeentesecretarissen' op 18 oktober 2012	projectsubsidie	2.500	2.500
VVSG - subsidie introductiesessies lokale mandatarissen	projectsubsidie	75.000	0
KULeuven - subsidie opleidingstraject 'Lokale Besturen op Koers voor 2018'	projectsubsidie	5.000	0
KULeuven - subsidie 'Studiedagen samen bouwen aan een sterk bestuur: personeelsbeleid als strategische keuze voor de volgende bestuursperiode' op 22 en 31 mei 2012	projectsubsidie	5.000	5.000
KULeuven - co-financiering SBOV 2012	werkingssubsidie	223.000	156.100
Opdrachthoudende Vereniging voor Crematoriumbeheer (arr. Leuven) - Holsbeek: bouwproject crematorium Hofheide - Perceel 5: liften	investeringssubsidie	45.270	0
Opdrachthoudende Vereniging voor Crematoriumbeheer (arr. Leuven) - Holsbeek: bouw crematorium - perceel 6: afwerking	investeringssubsidie	116.140	44.330
Opdrachthoudende Vereniging voor Crematoriumbeheer (arr. Leuven) - Holsbeek: bouw crematorium - perceel 8 - buitenaanleg	investeringssubsidie	220.930	0
Opdrachthoudende Vereniging voor Crematoriumbeheer (arr. Leuven) -	investeringssubsidie	123.260	0

Holsbeek: bouw crematorium - perceel 7 - meubilair-inrichting			
Oprachthoudende Vereniging voor Crematoriumbeheer (arr. Leuven) - Holsbeek: bouwproject crematorium Hofheide - Perceel 4: Technische installatie (crematieovens)	investeringssubsidie	231.540	3.930
Intergemeentelijke Vereniging voor Crematoriumbeheer (arr. Halle-Vilvoorde) - Zemst: crematorium Havicrem - oven en filterinstallatie	investeringssubsidie	513.600	0
Oprachthoudende Vereniging voor Crematoriumbeheer (arr. Leuven) - Holsbeek: bouw crematorium - perceel 6: afwerking	investeringssubsidie	10.490	0
Intergemeentelijke Vereniging voor Crematoriumbeheer (Zuid-West-Vlaanderen) - Kortrijk - bouw crematorium - onthaalgebouw en afwerking	investeringssubsidie	25.760	0
Oprachthoudende Vereniging voor Crematoriumbeheer (arr. Leuven) - IGS Hofheide - Zemst: crematorium Havicrem - Lot 1: wind- en waterdichte ruwbouw	investeringssubsidie	880.000	0
Kerkfabriek - Bachte-Maria-Lerne: kerk O.L.Vrouw en Sint-Jan - aanbesteding - perceel: buitenrestaurant	investeringssubsidie	14.740	14.740
Kerkfabriek - Bachte-Maria-Lerne: kerk O.L.Vrouw en Sint-Jan - aanbesteding - perceel: buitenrestaurant	investeringssubsidie	48.340	48.340
Kerkfabriek - Diksmuide: kerk H. kruisverheffing te Lampernisse - aanbesteding - perceel: metselwerken en dakwerken (fase 1)	investeringssubsidie	14.150	14.150
Kerkfabriek - Diksmuide: kerk H. kruisverheffing te Lampernisse - aanbesteding - perceel: metselwerken en dakwerken (fase 1)	investeringssubsidie	7.640	7.640
Kerkfabriek - Beernem: kerk H. Maria Gods - renovatie betonnen buitentrap van de toren	investeringssubsidie	1.470	1.470
Kerkfabriek - Beernem: kerk H. Maria Gods - renovatie betonnen buitentrap van de toren	investeringssubsidie	8.790	8.790
Kerkfabriek - Bachte-Maria-Lerne: kerk O.L.Vrouw en Sint-Jan - perceel: binnenrestaurant	investeringssubsidie	560	560

Kerkfabriek - Bachte-Maria-Leerne: kerk OLVrouw en Sint-Jan - perceel: binnenrestauratie	investeringssubsidie	16.830	16.830
Kerkfabriek - Assent: kerk OLVrouw Assent - herstel buitendak, dak en omgeving	investeringssubsidie	175.620	0
Kerkfabriek - Heverlee: Sint-Lambertuskerk - lot 1 - restauratie houtstructuur dak & gewelven, dakbedekking & regenwaterafvoeren	investeringssubsidie	314.060	0
Kerkfabriek - Boom: kerk Heilig Hart Aanbesteding - perceel: vernieuwen van de elektrische installatie	investeringssubsidie	8.330	0
Kerkfabriek - Middelkerke: Sint-Laurentiuskerk te Westende - restauratiewerken - perceel daken en gevels	investeringssubsidie	7.560	0
Kerkfabriek - Neigem: kerk Sint-Margriet - renovatie en stabiliteitswerken	investeringssubsidie	94.760	0
Kerkfabriek - Rummen: kerk Sint-Ambrosius - renovatiewerken daken en gevels	investeringssubsidie	2.090	2.090
Kerkfabriek - Wervik: kerk Sint-Jozef - dak- en herstellingswerken	investeringssubsidie	640	640
Kerkfabriek - Koolskamp: Sint-Martinuskerk en grafkapel - buiten- en binnenrestauratie - perceel 2: elektriciteit	investeringssubsidie	18.600	18.600
Kerkfabriek - Middelkerke: kerk Sint-Willibrordus - aanbesteding - perceel: renovatie verwarmingsinstallatie	investeringssubsidie	5.100	50
Kerkfabriek - Gijzegem: kerk Sint-Martinus - vernieuwen van de verwarmingsinstallaties	investeringssubsidie	1.510	0
Christusgemeente bestuursraad VPKB Antwerpen-Oost - renovatie badkamer pastorie	investeringssubsidie	4.140	3.560
Kerkfabriek - Tielt: kerk Sint-Pieter - restauratie orgel - perceel: eigenlijke restauratie	investeringssubsidie	49.800	0
Kerkfabriek - Widooie: kerk Sint-Pancratius - perceel: elektrische installatie	investeringssubsidie	390	0
Kerkfabriek - Oostrozebeke: kerk Sint-Jozef - perceel: renovatie elektrische installatie	investeringssubsidie	7.590	0
Stad Aalst - Aalst - kerk OLVrouw	investeringssubsidie	37.610	0

Bijstand - dringende herstellingswerken			
Kerkfabriek - Belzele: H. Hartkerk - algemene herstellingswerken - perceel 2: binnenrestauratie	investeringssubsidie	67.570	0
Kerkfabriek - Brugge: restauratiewerken aan de pastorie Sint-Anna - perceel 2: verwarming, sanitair en ventilatie	investeringssubsidie	460	0
Kerkfabriek - Brugge: restauratiewerken aan de pastorie Sint-Anna - perceel 1: algemene werken	investeringssubsidie	14.840	0
Kerkfabriek - Brugge: kerk Sint-Paulus - restauratie fase 2 - buitenschil en toren	investeringssubsidie	277.350	0
Kerkfabriek - Koniksem: kerk Sint-Servatius - perceel: elektrische installatie	investeringssubsidie	590	0
Kerkfabriek - Torhout: kerk Sint-Henricus - herstellingswerken - perceel 3: schilderwerken	investeringssubsidie	18.190	8.830
Kerkfabriek - Erpekom: kerk Sint-Hubertus - herstellings- en renovatiewerken	investeringssubsidie	24.930	0
Kerkfabriek - Dudzele: kerk Sint-Pietersbanden - perceel 7: voorbereiding schilderwerken	investeringssubsidie	560	560
Kerkfabriek - Langdorp-Gijmel: kerk OLV van Fatima - renovatie perceel 1 - ruwbouwwerken en afwerking exterieur	investeringssubsidie	3.050	0
Kerkfabriek - Genk: Oekraïns-Orthodoxe kerk H. Michaël Archistrateeg - perceel 1: ruwbouwwerken	investeringssubsidie	900	0
Kerkfabriek - Sint-Amandsberg: kerk H. Kruis - vernieuwen dakbedekking en diverse aanpassingen	investeringssubsidie	91.190	0
Kerkfabriek - Klerken: Sint-Laurentius - herstellingswerken - fase 1: binnenpleisterwerken en schilderwerk	investeringssubsidie	72.760	0
Kerkfabriek - Alken: kerk Sint-Joris - aanbesteding - perceel: renovatie stookplaats - omschakeling gas	investeringssubsidie	150	150
Kerkfabriek - Geluwe: kerk Sint-Dionysius - perceel: vernieuwen van de verlichting en aanpassen van de	investeringssubsidie	26.670	0

elektrische installatie			
Kerkefabriek - Wolfsdonk: kerk Sint-Antonius - perceel: renovatiewerken	investeringsubsidie	3.000	3.000
Kerkefabriek - Nieuwkapelle: kerk Sint-Petrus - fase 1: algemene herstellingswerken	investeringsubsidie	97.750	95.350
Kerkefabriek - De Panne: kerk OLV - perceel: vernieuwen van de verwarmingsinstallatie	investeringsubsidie	93.020	0
Kerkefabriek - Dworp: kerk Sint-Gurik - fase 4: restauratie voorgevel en toren	investeringsubsidie	16.170	9.660
Gemeente Heist-op-den-Berg - Heist-Goor: Sint-Alfonskerk - restauratie daken, gevels en ramen	investeringsubsidie	14.420	0
Kerkefabriek - Kinrooi - Kerk Sint-Martinus - 3de fase: interieurperceel 1: bouwkundige werken	investeringsubsidie	141.080	0
Kerkefabriek - Houthalen-Helchteren: Sint-Martinuskerk - aanpassing verwarmingsinstallatie	investeringsubsidie	38.890	0
Gemeente Kasterlee - Lichtaart: Kerk OLV te Lichtaart - Leveren en plaatsen van een warme luchtgenerator	investeringsubsidie	12.840	0
Kerkefabriek - Onkerzele: Kerk Sint-Martinus - fase 1: restauratie daken en gevels	investeringsubsidie	151.100	0
Kerkefabriek - Molenbeersel: kerk Sint-Leonardus - perceel 4: schilderwerken	investeringsubsidie	46.940	0
Kerkefabriek - Molenbeersel: kerk Sint-Leonardus - perceel 3: schrijnwerk	investeringsubsidie	18.760	0
Kerkefabriek - Kozen: kerk Sint-Laurentius - perceel: vernieuwen van de elektrische installatie	investeringsubsidie	200	0
Kerkefabriek - Oostende: kerk Sint-Jan Baptist - fase 2: glas in loodramen en platte daken	investeringsubsidie	145.940	0
Kerkefabriek - Genk: kerk Sint-Martinus - fase 2: verbouwen crypte	investeringsubsidie	184.960	0
Kerkefabriek - Keiem: Sint-Niklaaskerk - herstellingswerken - fase 2: restauratie brandglasramen	investeringsubsidie	79.330	0
Kerkefabriek - Molenbeersel: kerk Sint Leonardus - perceel 2: glas-in-loodramen	investeringsubsidie	55.980	0
Kerkefabriek - Genk: kerk OLVrouw van de Rozenkrans Termien -	investeringsubsidie	80.780	0

renovatie van de zijgevels			
Kerkfabriek - Zevergem: kerk OLVrouw - perceel: ^vernieuwen van de verwarmingsinstallatie	investeringssubsidie	16.930	0
Kerkfabriek - Oostende: kerk Sint Jozef - herstellingswerken zuidoost en hekken	investeringssubsidie	5.850	5.850
Gemeente Stabroek - Stabroek: kerk Sint-Catharina - lot 1: renovatie dak	investeringssubsidie	214.990	0
Kerkfabriek - Kinrooi: Sint-Martinuskerk - 3de fase: perceel 3 - elektrische installatie	investeringssubsidie	24.090	0
Kerkfabriek - Stokrooie: kerk Sint-Amandus - interieurwerken - perceel 3: binnenrestauratie	investeringssubsidie	52.960	0
Kerkfabriek - Kinrooi: kerk Sint-Martinus - 3de fase: perceel 2 - centrale verwarming	investeringssubsidie	39.240	0
Kerkfabriek - Antwerpen: kerk Heilig Hart - plaatsen van ladderhaken fase 3 en 4	investeringssubsidie	6.620	0
Kerkfabriek - Koniksem: kerk Sint-Servatius - restauratiewerken perceel 1: buitenrestauratie	investeringssubsidie	1.120	1.120
Kerkfabriek - Zelk: kerk Sint-Pancratius - voegwerken en buitengevels	investeringssubsidie	630	0
Kerkfabriek - Hombeek: kerk Sint Martinus - restauratie van de glasramen	investeringssubsidie	96.250	0
Kerkfabriek - Linkhout: kerk Sint-Trudo - perceel: renovatie elektriciteit	investeringssubsidie	1.140	0
Kerkfabriek - kerk OLVrouw Nieuwmoer - renovatie dak	investeringssubsidie	58.540	0
Kerkfabriek - Mechelen: pastorie Sint-Catharina - dakvernieuwing en inrichting archief	investeringssubsidie	1.160	1.160
Stad Mortsel - Mortsel: pastorie Sint-Benedictus - restauratie gevels en daken	investeringssubsidie	116.390	0
Kerkfabriek - Henis: kerk Sint-Hubertus - aanbesteding - perceel 6: binnenschilderwerken	investeringssubsidie	1.080	1.080
Kerkfabriek - Okselaar: kerk H. hart en Sint-Antonius van Padua - renovatiewerken dak	investeringssubsidie	19.820	0
Gemeente Kampenhout - Relst: kerk Sint-Jozef - herstel glas in loodramen	investeringssubsidie	850	850

Kerkfabriek - Kerkeneind: Kerk OL Vrouw-Centrum - perceel: herstellingswerken - bliksemafleiding	investeringssubsidie	710	0
Kerkfabriek - Rapertingen: kerk Sint-Jozef - fase 2: restauratie interieur	investeringssubsidie	7.550	0
Kerkfabriek - Kanne: Sint-Hubertuskerk - dringende instandhoudingswerken	investeringssubsidie	13.030	0
Kerkfabriek - Antwerpen: pastorie Sint-Laurentius - perceel vernieuwen van de elektrische installatie	investeringssubsidie	350	0
Kerkfabriek - Beerst - kerk Sint-Wandregesilus - herstellingswerken fase 1: brandglasramen en reorganisatie van de sacristie	investeringssubsidie	2.410	2.410
Kerkfabriek - Ninove: kerk Sint-Margriet - renovatie en stabiliteitswerken	investeringssubsidie	2.490	0
Kerkfabriek - Erpekom: kerk Sint-Hubertus - herstelling en renovatiewerken	investeringssubsidie	3.410	0
Kerkfabriek - Buvingen-Muizen: kerk Sint-Trudo - herstellingswerken	investeringssubsidie	35.940	0
Kerkfabriek - Beernem: kerk H Maria Moeder Gods - renovatie glas-in-lood zijgevels	investeringssubsidie	36.290	0
Gemeente Nevele - Pesele: kerk Sint-Laurentius - restauratiewerken	investeringssubsidie	157.220	0
Gemeente Baarle-Hertog - Baarle-Hertog: kerk Sint-Rumoldus - behandeling tegen opstijgend vocht	investeringssubsidie	15.800	0
Kerkfabriek - Denderhoutem: Sint Amanduskerk - herstel daken, goten en gevel	investeringssubsidie	51.990	0
Kerkfabriek - Zandvliet: kerk Sint-Gertrudis - buitenrestauratie en elektriciteit	investeringssubsidie	102.320	0
Kerkfabriek - Kleine-Spouwen: Sint Aldegondiskerk- herstellingswerken	investeringssubsidie	114.310	0
Kerkfabriek - Zonnebeke: pastorie OL Vrouwparochie - verbouwen en uitbreiden pastorie - perceel 1: bouwkundige werken	investeringssubsidie	121.080	0
Kerkfabriek - Zandvliet: kerk Sint-Gertrudis - renovatie glasramen	investeringssubsidie	48.260	0
Kerkfabriek - Elewijt: Sint-Hubertuskerk - binnenrestauratie	investeringssubsidie	218.650	0
Kerkfabriek - Emblem: kerk Sint-	investeringssubsidie	5.050	5.050

Gummarus - fase 1: aanbesteding - perceel: vernieuwen dak			
Kerkfabriek - Pittem: Kerk OLVrouw Hemelvaart - renovatie dakrand zuid van de zuidbreuk	investeringssubsidie	36.590	0
Kerkfabriek - Wimmertingen: kerk Sint-Niklaas - perceel 2 - houtbescherming en schilderwerken	investeringssubsidie	8.630	0
Kerkfabriek - Brugge: kerk Sint-Paulus - restauratie fase 3 - renovatie klokken en uurwerk	investeringssubsidie	18.770	0
Kerkfabriek - Gamel-Langdorp: kerk OLV van Fatima - restauratiewerken perceel 2 - schilderwerken	investeringssubsidie	39.480	0
Gemeente Rijkevorsel - Rijkevorsel: kerk SintWillibrordus - perceel 3: binnenrestauratie	investeringssubsidie	32.740	0
Kerkfabriek - Schilde: Sint-Catharinakerk - renovatie kroonlijsten en dakkapellen	investeringssubsidie	25.860	0
Kerkfabriek - Hoevenen: kerk OLVrouw - renovatiewerken dakwerken	investeringssubsidie	31.850	0
Kerkfabriek - Hoevenen: kerk OLVrouw - aanpassing buitenschrijnwerk	investeringssubsidie	20.290	0
Gemeente Meeuwen-Gruitrode - Meeuwen: pastorie - uitslijpen, reinigen, opvoegen en waterafstotend behandelen van het gevelmetselwerk	investeringssubsidie	12.840	0
Gemeente Meeuwen-Gruitrode - Meeuwen: pastorie - renovatie dak	investeringssubsidie	15.240	0
Kerkfabriek - Attenhoven: Sint-Pietersbanden - elektronische moederuurwerk en restauratie wijzerplaten	investeringssubsidie	12.540	0
Kerkfabriek - Hasselt: OLVrouwkerk van Banneux - perceel 2: afscherming glasramen	investeringssubsidie	10.920	0
Gemeente Heuvelland - Dranouter: Sint Jan de Doperkerk - restauratie daken herstellingswerken	investeringssubsidie	185.770	0
Gemeente Heist-op-den-Berg - Heist-op-den-Berg: kerk Sint-Salvator - binnenrestauratie	investeringssubsidie	127.630	0
Kerkfabriek - Nederbrakel: kerk Sint-Pietersbanden - herstelling dak	investeringssubsidie	87.390	0
Kerkfabriek - Poelkapelle: OLVrouwkerk Poelkapelle -	investeringssubsidie	135.590	0

renovatie fase 2: dak- en zinkwerken			
Kerkfabriek - Winterslag: kerk Heilig Hart - interieurrenovatie - perceel 1: gewelf- en dakherstelling	investeringssubsidie	377.930	0
Kerkfabriek - Vladslo: kerk Sint Martinus - restaureren brandglasramen en dakwerken	investeringssubsidie	212.510	0
Kerkfabriek - Sledderlo: Sint-Jozefkerk - renovatie dak en kerktoren	investeringssubsidie	97.730	0
Kerkfabriek - Zondereigen: kerk - restauratie brandglasramen	investeringssubsidie	11.210	0
Kerkfabriek - Waregem: kerk Heilige Amandus en Blasius - perceel: vernieuwen en aanpassing van de verwarmingsinstallatie	investeringssubsidie	3.960	3.960
Kerkfabriek - Epegem: Sint-Clemenskerk - binnenrestauratie	investeringssubsidie	210.670	0
Gemeente Wingene - Wingene: kerk Sint-Amandus - perceel 2: fase 1 - beiaard en gelui	investeringssubsidie	9.630	9.630
Stad Roeselare - Roeselare: kerk H Kruisverheffing - perceel vernieuwen verwarmingsinstallaties - HVAC	investeringssubsidie	4.910	4.910
Stad Aalst - Erembodegem: kerk OLVrouw Hemelvaart - herstel daken	investeringssubsidie	108.180	0
Kerkfabriek - Wijchmaal: kerk St Trudo - herstelling daken	investeringssubsidie	13.350	0
Kerkfabriek - Moorslede: kerk Sint-Martinus - interieurwerken	investeringssubsidie	54.640	0
Kerkfabriek - Elst: kerk Sint-Apollonia - Fase 1: restauratie toren en westgevel	investeringssubsidie	87.520	0
Gemeente De Haan - De Haan: Sint-Monicakerk - restauratie fase 1 - lot 2: dakwerken	investeringssubsidie	128.220	0
Kerkfabriek - Kruiseke: H Hartkerk - vervangen metalen ramen	investeringssubsidie	40.480	0
Kerkfabriek - Hasselt - OLVrouw van Banneux - perceel 1: betonrot herstellen	investeringssubsidie	81.330	0
Kerkfabriek - Oostveld: kerk Sint-Petrus - binnenschilderwerken	investeringssubsidie	19.850	0
Kerkfabriek - Genk: Oekraïns-Orthodoxe kerk H Michael Archistrateeg - perceel 3: schilderwerken	investeringssubsidie	7.910	0
Gemeente De Haan - De Haan: Sint-	investeringssubsidie	6.060	0

Monicakerk - restauratie fase 2 - lot 3: glas-in-lood-ramen			
Kerkfabriek - Wildert: kerk Sint-Jan - fase 5: schilderwerken	investeringssubsidie	14.960	0
Kerkfabriek - Kerkhoven: kerk Sint-Jan Baptist - fase 1 - buitenrestauratie	investeringssubsidie	241.170	0
Kerkfabriek - Zerkegem: Sint-Vedastuskerk - renovatie fase 2 - lot 1: gevels beuken, binnenwerken sacristie, omgevingswerkzaamheden	investeringssubsidie	206.810	0
Kerkfabriek - Paal: kerk Sint-Jan-De-Doper - renovatie en herinrichting interieur - technieken: HVAC en sanitair	investeringssubsidie	51.980	0
Gemeente Brasschaat - Brasschaat: kerk van Bethanie - renovatie dakbedekking	investeringssubsidie	25.210	0
Kerkfabriek - Kerkhoven: kerk Sint-Jan Baptist - fase 2 - binnenrestauratie	investeringssubsidie	135.870	0
Stad Veurne - Avekapelle: Sint-Michielskerk - restauratie metselwerk en glas-in-lood	investeringssubsidie	38.040	0
Kerkfabriek - Hoboken: kerk H Familie - dakrenovatie fase 1: lage daken	investeringssubsidie	23.770	0
Kerkfabriek - Paal: kerk Sint-Jan-De-Doper - renovatie en herinrichting interieur - technieken: elektriciteit, verlichting en geluid	investeringssubsidie	34.970	0
Kerkfabriek - Brugge: pastorie Sint-Anna - restauratiewerken - perceel 3: elektrische installatie	investeringssubsidie	9.560	0
Kerkfabriek - Essen: Kerk OLVrouw Geboorte - Perceel: Vernieuwingen verwarmingsinstallatie en bouwkundige werken	investeringssubsidie	1.190	1.190
Gemeente Borsbeek - Borsbeek: pastorie - renovatie dak	investeringssubsidie	30.310	0
Kerkfabriek - Beerst: kerk Sint Wandregesilus - vernieuwen van de verwarmingsinstallatie	investeringssubsidie	750	750
Kerkfabriek - Belzele: kerk Heilig Hart - algemene herstellingswerken - perceel 1: buitenrestauratie	investeringssubsidie	5.280	5.280
Kerkfabriek - Schoten: kerk OLVrouw Koningin van alle Heiligen - perceel 1: dakwerken; waterschade voorkomen	investeringssubsidie	8.460	0

Kerkfabriek - Gent: kerk Sint-Macarius - vernieuwen elektrische installatie	investeringssubsidie	47.340	0
Kerkfabriek - Lampernisse: kerk H Kruisverheffing - fase 1: metselwerken en dakwerken	investeringssubsidie	14.150	14.150
Kerkfabriek - Liezele: OLV-Ten-Hemelopneming - perceel 1: restauratie gevels en glasramen	investeringssubsidie	172.970	0
Kerkfabriek - Schoten: kerk OLVrouw Koingin van alle Heiligen - perceel 2: beveiliging en aanpassing elektrische installatie	investeringssubsidie	7.030	0
Kerkfabriek - Middelkerke: Sint Willibrorduskerk - renovatiewerken fase 2	investeringssubsidie	194.200	0
Kerkfabriek - Smetlede: Sint-Pharaïldiskerk - fase 1: buitenrestauratie	investeringssubsidie	171	0
Kerkfabriek - Smetlede: Sint-Pharaïldiskerk - fase 1: buitenrestauratie	investeringssubsidie	140.099	0
Kerkfabriek - Eisden: Sint-Willibrorduskerk - renovatie interieur lot 1 - herstel ramen	investeringssubsidie	1.210	1.210
Kerkfabriek - Attenhoven: kerk Sint-Pietersbanden - gevelrenovatie voorgevel en toren	investeringssubsidie	24.080	0
Vrijzinnig Centrum - Bredene - bouw vrijzinnig centrum 'De Fakkel' - perceel HVAC en sanitaire installaties	investeringssubsidie	1.340	1.340
Vrijzinnig Centrum - Waregem - verbouwen van pand tot vrijzinnig ontmoetingscentrum 'Poincare' - perceel 1 - afbouw	investeringssubsidie	100.970	0
Bevoegdheid Inburgering (Geert Bourgeois)			
Stad Mortsel - subsidie managers van diversiteit 2008 voor project 'Onderwijs en zigeuner kinderen, een motiverende aanpak' - saldo	projectsubsidie	5.347	0
Vlaamse Nieuwsmedia - subsidie aan de Vlaamse Dagbladpers voor het project 'Taalmaatjes met de krant - krantenactie voor Samen Inburgeren'	projectsubsidie	17.500	14.000
CVO Kortrijk-Menen-Tielt - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project	projectsubsidie	7.000	5.600

'Zap met je klas'			
vzw SPW De Saenhoeve - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Dramatiseren met miniatuurspeelgoed'	projectsubsidie	15.000	12.000
Provinciaal Integratiecentrum Limburg - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Zap met je klas'	projectsubsidie	7.500	6.000
vzw Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Zap met je klas'	projectsubsidie	7.500	6.000
Sociaal Huis welwel - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Oefen hier je Nederlands (1 jaar)'	projectsubsidie	13.000	10.400
Gemeente Willebroek (Dienst Samenlevingsopbouw) - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Oefen hier je Nederlands (2 jaar)'	projectsubsidie	12.700	6.350
Jeugd & Vrede vzw - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Duik in het Nederlands (2 jaar)'	projectsubsidie	25.000	12.500
Stad Sint-Niklaas - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Oefen hier je Nederlands (1 jaar)'	projectsubsidie	12.350	9.880
vzw kameleon - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Taalstimulering in de sportclubs (1 jaar)'	projectsubsidie	5.000	4.000
EduKrea vzw - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Educatieve Rap'	projectsubsidie	37.510	18.755
MetamorPHose vzw - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Nederlands oefenen voor jong tot oud in en rond een groene ecologische ontmoetingsschool(eet)tuin'	projectsubsidie	17.500	8.750
UNIZO regio Vlaams-Brabant en Brussel vzw - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Nederlands oefenen in de Vlaamse rand'	projectsubsidie	131.359	65.679

Jeugdhuis Chicago (deelwerking van D'Broej vzw) - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Duik in het Nederlands (1 jaar)'	projectsubsidie	12.628	10.102
Kopspel vzw - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Expressief Nederlands'	projectsubsidie	35.000	17.500
vzw Bru-taal - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'SchoolNEDwerk'	projectsubsidie	92.367	46.184
vzw SIVI - 't Vindcentje - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Oefen hier je Nederlands (2 jaar)'	projectsubsidie	19.433	9.717
Welzijnsschakels vzw - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Driewerf Taalschakels'	projectsubsidie	24.983	19.987
Riso Vlaams-Brabant vzw - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'TAALKEUKEN: met een lekker maal, ontdekken we samen taal!'	projectsubsidie	11.200	5.600
Buurtsport Brussel vzw - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Duik in het Nederlands (2 jaar)'	projectsubsidie	25.000	12.500
Gemeente Ternat - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Babbel mee'	projectsubsidie	10.000	8.000
Gemeente Liedekerke - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project '(VRIJE) TIJD VOOR TAAL - oefenkansen voor anderstalige inwoners, van jong tot oud'	projectsubsidie	24.977	12.489
PSYCHOS vzw - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Vlot en correct communiceren met Nederlandstalige en anderstalige spelers en ouders.'	projectsubsidie	3.850	1.925
OCMW Boom - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Taterboom'	projectsubsidie	13.947	6.974
Internationaal Comité vzw - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project	projectsubsidie	23.500	11.750

'Oefen je Nederlands met ons'			
IVCA-CAW De Terp - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Op stap met taal'	projectsubsidie	28.082	22.466
vzw Jong - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Pardon?'	projectsubsidie	94.934	47.467
ARKTOS vzw - Vormingscentrum Limburg - subsidie in het kader van 'managers van diversiteit' 2012 voor het project 'Managers voor humor'	projectsubsidie	37.954	30.363
deSom vzw - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	562.251	506.026
Odicé Oost-Vlaanderen - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	1.403.415	1.263.074
ING Gent - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	738.627	664.764
De Acht Antwerpen - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	2.013.539	1.812.185
Prisma Antwerpen - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	1.368.399	1.231.559
PRIC Vlaams-Brabant - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	1.012.884	911.596
PRIC Limburg - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	743.543	669.189
Forum Etnisch-Culturele Minderheden - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	627.927	565.134
De Schroef vzw - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	68.963	62.067
Kruispunt Migratie-Integratie vzw - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	3.223.695	2.901.326
PI Brussel Foyer - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	1.145.609	1.031.048
Stad Aalst - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	134.107	120.696
Stad Anwerpen - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	595.191	535.672
Gemeente Zele - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Gemeent Willebroek- subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	100.581	90.523
Gemeente Asse - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Stad Waregem - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Stad Vilvoorde - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	100.581	90.523
Stad Beringen - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	134.107	120.696

Stad Turnhout - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Gemeente Temse - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Stad Sint-Truiden - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Gemeente Boom - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Gemeente Sint-Pieters-Leeuw - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Gemeente Denderleeuw - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Stad Sint-Niklaas - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	134.107	120.696
Stad Ronse - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Stad Diest - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Stad Roeselare - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Stad Oostende - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Gemeente Mol - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Stad Mechelen - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	164.847	148.362
Gemeente Machelen - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Gemeente Maasmechelen - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	195.587	176.028
Stad Dilsen-Stokkem - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Stad Lommel - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Stad Genk - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	380.020	342.018
Stad Lokeren - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Stad Lier - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Stad Gent - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	257.064	231.358
Gemeente Liedekerke - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Stad Leuven - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	195.587	176.028
Stad Geel - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Gemeente Leopoldsburg - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Stad Kortrijk - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	134.107	120.696
Gemeente Houthalen-Helchteren -	werkingssubsidie	164.847	148.362

subsidie-enveloppe 2012			
Gemeente Heusden-Zolder - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	257.064	231.358
Stad Halle - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Gemeente Ham - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	67.054	60.349
Stad Hasselt - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	134.107	120.696
Stad Tienen - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	25.023	20.018
Stad Ninove - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	27.939	25.145
Gemeente Zemst - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	25.023	20.018
Stad Geraardsbergen - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	27.939	25.145
Stad Mortsel - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	33.527	30.174
Stad Menen - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	25.023	20.018
Gemeente Ternat - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	25.023	20.018
Gemeente Wetteren - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	25.023	20.018
Gemeente Heist-op-den-Berg - subsidie-enveloppe 2012	werkingssubsidie	25.023	20.018
Brussels Onthaalbureau - subsidie 2012	werkingssubsidie	4.395.000	3.955.500
Ba-bel vzw - subsidie 2012	werkingssubsidie	683.000	614.700
Onthaalbureau Pina - subsidie 2012	werkingssubsidie	7.124.411	6.411.970
Kom-Pas Gent - subsidie 2012	werkingssubsidie	2.302.733	2.072.460
Prisma vzw - subsidie 2012	werkingssubsidie	3.742.963	3.368.667
Inburgering Oost-Vlaanderen vzw - subsidie 2012	werkingssubsidie	2.538.312	2.284.481
de SOM vzw - subsidie 2012	werkingssubsidie	3.377.833	3.040.050
Provincie Vlaams-Brabant - subsidie 2012	werkingssubsidie	2.478.080	2.230.272
Onthaalbureau Inburgering Limburg - subsidie 2012	werkingssubsidie	3.340.668	3.006.601
Brussels Onthaalbureau - vrijstellingstoets maatschappelijke oriëntatie 2012	werkingssubsidie	66.923	60.231
Kom-Pas Gent - vrijstellingstoets maatschappelijke oriëntatie 2012	werkingssubsidie	67.923	61.131
Onthaalbureau Pina - vrijstellingstoets maatschappelijke oriëntatie 2012	werkingssubsidie	67.643	60.879
Brussel Onthaal - subsidie	werkingssubsidie	143.310	128.979

tolkendiensten 2012			
Provincie Oost-Vlaanderen - subsidie 2012 - tolkendiensten	werkingssubsidie	136.902	123.212
Centrum voor Informatie en Samenlevingsopbouw - subsidie 2012 - tolkendiensten	werkingssubsidie	143.310	128.979
Provincie Antwerpen - subsidie 2012 - tolkendiensten	werkingssubsidie	140.035	126.032
Tolk- en Vertaalservice Gent - subsidie 2012 - tolkendiensten	werkingssubsidie	143.310	128.979
Provincie Limburg - subsidie 2012 - tolkendiensten	werkingssubsidie	107.531	96.778
Provincie Vlaams-Brabant - subsidie 2012 - tolkendiensten	werkingssubsidie	139.040	125.136
deSOM vzw - subsidie 2012 - tolkendiensten	werkingssubsidie	142.273	128.046
Brussel Onthaal - subsidie 2012 - tolkendiensten	werkingssubsidie	42.000	37.800
ESF Agentschap Vlaanderen - cofinanciering EIF - 2012	werkingssubsidie	426.279	426.279
ESF Agentschap Vlaanderen - cofinanciering EIF - 2012 - deel 2	werkingssubsidie	149.900	149.900
Onthaalbureau Pina - subsidie-2012 - bijkomende middelen	werkingssubsidie	729.462	656.516
Brussels Onthaalbureau - subsidie 2012 - bijkomende middelen	werkingssubsidie	450.000	405.000
Kom-Pas Gent - subsidie 2012 - bijkomende middelen	werkingssubsidie	235.775	212.198
Prisma vzw - subsidie 2012 - bijkomende middelen	werkingssubsidie	383.238	344.914
Inburgering Oost-Vlaanderen - subsidie 2012 - bijkomende middelen	werkingssubsidie	259.896	233.906
deSOM vzw - subsidie 2012 - bijkomende middelen	werkingssubsidie	345.853	311.268
Provincie Vlaams-Brabant - subsidie 2012 - bijkomende middelen	werkingssubsidie	253.728	228.355
Onthaalbureau Inburgering Limburg - subsidie 2012 - bijkomende middelen	werkingssubsidie	342.048	307.843
Onthaalbureau Pina - subsidie 2012 - ViA middelen	werkingssubsidie	89.555	89.555
Kom-Pas Gent - subsidie 2012 - ViA middelen	werkingssubsidie	32.230	32.230
Prisma vzw - subsidie 2012 - ViA middelen	werkingssubsidie	39.096	39.096
Inburgering Oost-Vlaanderen - subsidie 2012 - ViA middelen	werkingssubsidie	30.812	30.812
deSOM vzw - subsidie 2012 - ViA	werkingssubsidie	39.145	39.145

middelen			
Provincie Vlaams-Brabant - subsidie 2012 - ViA middelen	werkingssubsidie	26.498	26.498
Onthaalbureau Inburgering Limburg - subsidie 2012 - ViA middelen	werkingssubsidie	37.051	37.051
Brussels Onthaalbureau - subsidie 2012 - ViA middelen	werkingssubsidie	47.835	47.835
Ba-bel - videotolken	projectsubsidie	300.000	90.000
ESF Agentschap Vlaanderen - cofinanciering i.k.v. EIF jaarprogramma 2012 voor de actie 'Digitaal leerplatform Nederlands'	projectsubsidie	86.700	86.700
United Nations Institute for Training and Research - tegemoetkoming in de implementatie van het project 'Lerend Netwerk voor Menselijke Mobiliteit'	projectsubsidie	149.900	134.910
Stad Bilzen: woonwagenterrein - omgevingswerken, rioleringswerken en wegenwerken	investeringssubsidie	280.473	0
Gemeente Meeuwen-Gruitrode: woonwagenterrein Wilgenstraat - perceel infrastructuur	investeringssubsidie	5.204	0
Stad Bilzen: woonwagenterrein Eikaart - nutsvoorzieningen	investeringssubsidie	94.413	0
Stad Bree:aanleg woonwagenterrein - perceel: bouwen van 8 dienstgebouwen	investeringssubsidie	8.850	0
Gemeente Heist-op-den-Berg: woonwagenterrein Broekmansstraat - perceel 2: gebouwen	investeringssubsidie	382.456	0
Gemeente Heist-op-den-Berg: woonwagenterrein Broekmansstraat - perceel 3: nutsvoorzieningen	investeringssubsidie	72.098	0
Gemeente Heist-op-den-Berg: woonwagenterrein Broekmansstraat - perceel 1: infrastructuurwerken	investeringssubsidie	225.421	0
UAntwerpen - cofinanciering Steunpunt Beleidsrelevant Onderzoek 'Inburgering en Integratie' voor het werkingsjaar 2012	werkingssubsidie	196.000	137.200
Bevoegdheid Stedenbeleid (Freya Van den Bossche)			
OCSA vzw - subsidie voor het project "Speel/Tuig" in Gent	projectsubsidie	26.750	13.375
Chicago vzw - subsidie voor het project "Chicago vaart een andere koers" in Brussel	projectsubsidie	26.750	13.375
L'Echappée - subsidie voor het	projectsubsidie	8.550	4.275

project "L'Echappée en Drootbeek:kruisbevestiging" in Brussel			
Mooss vzw - subsidie voor het project "Bazart" in Leuven en Antwerpen	projectsubsidie	7.550	3.775
zZMogh vzw - subsidie voor het project "De Kunstfabriek" in Gent	projectsubsidie	16.950	8.475
Jong vzw - subsidie voor het project "Gaan we samen wortels plukken...?" in Gent	projectsubsidie	26.750	13.375
Ecolife vzw - subsidie voor het project "Cult/Duurzaam Leuven" in Leuven	projectsubsidie	26.450	13.225
Expertisecentrum Dier-en-Zorg vzw - subsidie voor het project "Poepsimpel" in Roeselare	projectsubsidie	26.750	13.375
Scogimo vzw - subsidie voor het project "Project>som van de deelwerkingen" in Brussel	projectsubsidie	26.750	13.375
Katholieke Hogeschool Zuid-West Vlaanderen - subsidie voor het project "Als een vis in de stad" in Kortrijk	projectsubsidie	26.750	13.375
Stad Antwerpen - conceptsubsidie 2012 - Nieuw Zuid - SVP in het kader van de oproep 2012	projectsubsidie	60.000	30.000
Stad Antwerpen - conceptsubsidie 2012 - Parkloods - SVP in het kader van de oproep 2012	projectsubsidie	60.000	30.000
Stad Geel - conceptsubsidie 2012 - Omgeving Nieuwstraat - SVP in het kader van de oproep 2012	projectsubsidie	60.000	30.000
Stad Eeklo - conceptsubsidie 2012 - De HARTwijk - SVP in het kader van de oproep 2012	projectsubsidie	60.000	30.000
Stad Aalst - conceptsubsidie 2012 - Rechteroever - SVP in het kader van de oproep 2012	projectsubsidie	60.000	30.000
Stad Leuven - conceptsubsidie 2012 - Stadspoort Bodart - SVP in het kader van de oproep 2012	projectsubsidie	60.000	30.000
Stad Gent - projectsubsidie 2012 - Herontwikkeling UCO-site - SVP in het kader van de oproep 2012	projectsubsidie	3.500.000	1.050.000
Stad Antwerpen - projectsubsidie 2012 - Scheldekaaien - SVP in het kader van de oproep 2012	projectsubsidie	3.500.000	1.050.000
Stad Waregem - projectsubsidie 2012 - Waregem Zuid - SVP in het	projectsubsidie	2.704.000	811.200

kader van de oproep 2012			
Stad Kortrijk - projectsubsidie 2012 - Overleie - SVP in het kader van de oproep 2012	projectsubsidie	2.500.000	750.000
Stad Antwerpen - Thuis in de stad-prijs 2012 voor het project "De Badboot, ankerpunt in de stadsvernieuwing op het Eilandje"	projectsubsidie	75.000	75.000
Stad Hasselt - Thuis in de stad-prijs 2012 voor het project "City Depot"	projectsubsidie	75.000	75.000
Pro Materia vzw - subsidie voor de organisatie van het colloquium 'human cities:reclaiming public space'	projectsubsidie	7.000	7.000
vzw TRACK - subsidie voor de organisatie van het evenement TRACK	projectsubsidie	45.000	40.500
Vlaamse Vereniging voor Ruimte & Planning - subsidie masterclass Stadsstudio 2012 - project "Rechteroever" Aalst	projectsubsidie	6.500	0
Stad Antwerpen - subsidie voor een bijkomende buurtsteward 2012-2013	projectsubsidie	50.000	25.000
subsidie i.k.v. Eurocities in Gent 2013	projectsubsidie	91.500	82.350
Stad Gent - subsidie voor buurtstewards 2012-2013	projectsubsidie	300.000	150.000
Vlaamse Gemeenschapscommissie - subsidie voor buurtstewards 2012-2013	projectsubsidie	200.000	100.000
Stad Antwerpen - subsidie voor buurtstewards 2012-2013	projectsubsidie	150.000	75.000
Stad Sint-Niklaas - subsidie voor buurtstewards 2012-2013	projectsubsidie	100.000	50.000
Kenniscentrum Vlaamse steden - toelage 2012	werkingssubsidie	126.000	113.400

Beleidsdomein Financiën en Begroting (Philippe Muyters)			
Benaming subsidie + startjaar	Type	jaarbudget 2012	uitbetaald in 2012
rentetoelage aan universiteiten en ziekenhuizen (betaald aan de kredietinstelling)	investeringsubsidie	405.000	404.049
rentetoelage aan universiteiten en ziekenhuizen (betaald aan de kredietinstelling)	investeringsubsidie		190.687
subsidie Steunpunt 2011 aan het Steunpunt FB - BD F&B - saldo - Hogeschool Gent	werkingssubsidie	46.000	21.211
subsidie Steunpunt 2012 aan het	werkingssubsidie		74.000

Steunpunt FB - Hogeschool Gent			
subsidie Steunpunt 2012 - Antwerp Management School	werkingssubsidie	475.000	354.750
subsidie EFRO-project 192 - stad Gent - diensten stadhuis	projectsubsidie	1.000.000	6.895
subsidie EFRO-project 325 - stad Mechelen	projectsubsidie		32.985
subsidie EFRO-project 355 - POM Antwerpen	projectsubsidie		49.626
subsidie EFRO-project 355 - POM Antwerpen	projectsubsidie		4.286
subsidie EFRO-project 370 - provincie Antwerpen - provinciaal secretariaat Europese Structuurfondsen	projectsubsidie		3.751
subsidie EFRO-project 376 - cofin. FB - schijf 2 - stad Gent - diensten stadhuis	projectsubsidie		189.249
subsidie EFRO-project 390 - stad Aalst	projectsubsidie		43.975
subsidie EFRO-project 390 - cofin. FB - schijf 2 - stad Aalst	projectsubsidie		87.951
subsidie EFRO-project 427 - stad Leuven - stadhuis - administratie	projectsubsidie		98.801
subsidie EFRO-project 196 - cofin. FB - schijf 3 - lastcentrum arrondissement Mechelen	projectsubsidie		15.645
subsidie EFRO-project 355 - cofin. FB - schijf 4 - POM Antwerpen	projectsubsidie		20.948

Beleidsdomein Internationaal Vlaanderen			
Bevoegdheid Toerisme (Geert Bourgeois)			
Benaming subsidie + startjaar	Type	jaarbudget 2012	uitbetaald in 2012
subsidie KMDA (1984)	investeringssubsidie	3.873.000	4.391.000
logiespremies (2012)	investeringssubsidie	1.000.000	1.040.000
subsidies toeristische verblijven Toerisme voor Allen (2004)	investeringssubsidie	3.900.000	4.360.597
geografische impulsprogramma's (2012)	projectsubsidie	7.020.000	12.094.000
thematische impulsprogramma's (2012)	projectsubsidie	9.713.785	4.015.000
subsidies strategische planning (2001)	projectsubsidie	24.000	24.000
subsidie projecten in het zuiden	projectsubsidie	112.000	75.000
subsidie herdenking Eerste Wereldoorlog	projectsubsidie	100.000	90.000
toeristische Tewerkstellingsprojecten (TWP) (2004)	werkingssubsidie	4.600.000	4.100.000
subsidies ad nominatim (2012)	werkingssubsidie	693.000	619.000

subsidie KMDA (1984)	werkingssubsidie	2.400.000	2.290.000
subsidies sociaal-toeristische verenigingen - vakanties (2004)	werkingssubsidie	465.714	260.950
subsidies sociaal-toeristische verenigingen - coördinator (2004)	werkingssubsidie	132.210	119.204
subsidie werkingkosten Managementondersteuningspunten (2004)	werkingssubsidie	324.000	354.493
subsidie personeelskosten Managementondersteuningspunten (2004)	werkingssubsidie	171.000	205.615
subsidie animatie voor verblijven Toerisme voor Allen (2004)	werkingssubsidie	165.000	142.018
Bevoegdheid Internationaal Vlaanderen (Kris Peeters)			
cofinanciering Steunpunt Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking	werkingssubsidie	162.000	113.400
internationale communicatie, protocol en publieksdiplomatie	werkingssubsidie	781.000	695.000
multilaterale organisaties - lidmaatschapsbijdragen	werkingssubsidie	39.939	39.939
multilaterale organisaties - projectsubsidies aan internationale organisaties	projectsubsidie	1.081.736	830.000
multilaterale organisaties - werkingssubsidies aan internationale organisaties	werkingssubsidie	169.000	150.000
multilaterale organisaties - Subsidies aan personen voor stages bij internationale organisaties	projectsubsidie	258.815	194.123
personen, verenigingen en instellingen in buitenland en binnenland (eventueel in samenwerking met andere beleidsdomeinen)	projectsubsidie	1.307.166	690.900
personen, verenigingen en instellingen in buitenland en binnenland (eventueel in samenwerking met andere beleidsdomeinen)	werkingssubsidie	241.865	0
personen, verenigingen en instellingen in buitenland en binnenland (eventueel in samenwerking met andere beleidsdomeinen)	investeringsubsidie	125.541	0
aanstelling van een coördinator van de grensoverschrijdende en interregionale samenwerking tussen	werkingssubsidie	100.000	60.000

Vlaanderen en Noord-Frankrijk			
Gemengde Commissie Vlaanderen-Nederland - uitvoering van het verdrag van 17/1/95 inzake de samenwerking op het gebied van cultuur, onderwijs, wetenschappen en welzijn	werkingssubsidie	130.000	120.000
Vlaams-Europees Verbindingsagentschap vzw	werkingssubsidie	1.110.000	1.110.000
Bevoegdheid Buitenlands Beleid (Kris Peeters)			
financiële stimuli voor bedrijven in het kader van internationale handel	projectsubsidie	6.324.000	5.793.469
export van uitrustingsgoederen naar landen erkend door het OESO consensus in het kader van internationale handel (ontwikkelingshulp)	projectsubsidie	5.207.000	3.220.296
uitvoeren van haalbaarheidsstudies in het kader van internationale handel (ontwikkelingshulp)	projectsubsidie	1.220.000	1.171.407
financiële steun voor projecten van bedrijfspgroeperingen, gemengde kamers van koophandel en businessclubs in het kader van internationale handel (Call - Cofin)	projectsubsidie	1.609.000	1.154.814
KMO-portefeuille in het kader van de bevorderingen van internationale handel	projectsubsidie	450.000	396.921
Bevoegdheid Ontwikkelingssamenwerking (Kris Peeters)			
financiële steun in het kader van projecten, programma's en investeringen in het kader van de Vlaamse samenwerking met regio's en landen in ontwikkeling	project- en werkingssubsidie	21.399.000	18.567.367
financiële steun in het kader van humanitaire bijstand en noodhulp	projectsubsidie	1.479.000	1.165.147
financiële ondersteuning van het convenantenprogramma gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking	projectsubsidie	462.000	1.300.288
financiële steun in het kader van sensibilisatie en educatie inzake ontwikkelingssamenwerking	projectsubsidie	3.058.000	1.955.496
tewerkstellingsprogramma's (DAC & Gesco) bij NGO's	werkingssubsidie	876.904	727.004
VVOB werkingssubsidie	projectsubsidie	430.000	344.000

* In de loop van 2012 heeft Toerisme Vlaanderen een intern evaluatierapport voorbereid over inzet en effect van deze subsidies. Rapport opgeleverd in januari 2013.

Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie

Vlaams minister-president en minister van Economie Kris Peeters geeft in antwoord op de schriftelijke vraag nr. 322 van Vlaams parlementslid Ivan Sabbe (d.d. 14 februari 2013) geen oplistings van de onder het EWI-beleidsdomein ressorterende entiteiten (i.e. het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie en de beleidsuitvoerende agentschappen). De minister-president stelt dat de gevraagde gegevens teruggevonden kunnen worden in het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting, het programmadecreet per beleidsdomein, op de websites van de entiteiten en de jaarverslagen van de EWI-entiteiten. Dat de minister-president zelf stelt dat *'het onbegonnen werk is om binnen deze korte tijdsperiode alle subsidies gaan oplistings die worden verstrekt door de onder het EWI-beleidsdomein ressorterende entiteiten'* - een oefening waar de ministers voor andere beleidsdomeinen trouwens wél in geslaagd zijn - toont de complexiteit van het kluwen aan subsidies en het gebrek aan transparantie daarover in beleidsdocumenten van de Vlaamse regering en jaarverslagen van de verschillende entiteiten. Net dat is de reden waarom die informatie wordt opgevraagd via het parlementaire controlerecht en het instrument van de schriftelijke vraag.

Beleidsdomein Onderwijs en Vorming

Vlaams minister van Onderwijs Pascal Smet geeft in antwoord op de schriftelijke vraag nr. 434 van Vlaams parlementslid Ivan Sabbe (d.d. 25 maart 2013) geen oplistings van de subsidies in het beleidsdomein Onderwijs en Vorming. Hij verwijst wel naar de antwoorden op de schriftelijke vragen van Dirk Van Mechelen – Steun aan verenigingen- dd. 10.12.2012 en van Marijke Dillen – Projecten met overheidssteun- dd. 06.03.2013. Die antwoorden geven echter geen eenduidig noch een volledig beeld van de subsidies binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming. Er kan op basis van de gegevens uit de schriftelijke vragen dan ook geen schatting van de subsidies worden gemaakt.

Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (Jo Vandeurzen)

Benaming subsidie + startjaar	Type	jaarbudget 2012	uitbetaald in 2012
vzw Kleis ter ondersteuning aan een stimulerende en sensibiliserende actie naar de Europese werkelijkheid	werkingssubsidie	41.500	37.600
bijdragen en lidmaatschapsgelden voor internationale organisaties	werkingssubsidie	6.500	6.500
Vlaamse Ouderenraad	werkingssubsidie	490.000	441.000
studies, onderzoekingen en voorbereiding van wetenschappelijke congressen	projectsubsidie	0	22.537
Xsteunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	werkingssubsidie	464.000	352.085
armoedebestrijding en samenlevingsopbouw	werkingssubsidie	13.617.236	13.481.185
Karel de Grote-hogeschool voor het initiatief Bind-Kracht	werkingssubsidie	68.000	68.000
Vlaams centrum Schuldenlast (pro memorie)	werkingssubsidie	380.000	341.649
Centrum voor relatievorming en zwangerschapsproblemen (CRZ)	werkingssubsidie	226.000	203.400
georganiseerd vrijwilligerswerk in het kader van de welzijns- en gezondheidssector	werkingssubsidie	1.470.000	1.469.928

Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw	werkingssubsidie	111.000	108.000
provincies en vzw Het Punt voor hun steunpunten vrijwilligerswerk	werkingssubsidie	148.000	133.200
algemeen en forensisch welzijnswerk	werkingssubsidie	83.268.690	81.917.782
integrale gezinszorg	werkingssubsidie	7.290.586	6.135.339
projecten voor opvang en begeleiding van verkeersslachtoffers	werkingssubsidie	0	0
initiatieven inzake opvoedingsondersteuning	werkingssubsidie	96.000	49.975
Trefpunt Zelfhulp	werkingssubsidie	256.000	256.000
pluralistisch overleg welzijnswerk	werkingssubsidie	181.000	181.000
vereniging van instellingen voor welzijnswerk	werkingssubsidie	181.000	181.000
regionaal overleg en regionale samenwerking in de welzijnssector	werkingssubsidie	764.000	611.200
welzijnsbeleid	projectsubsidie	572.000	364.635
algemeen welzijnsbeleid gefinancierd met de netto-opbrengst van de winst van de Nationale Loterij	werkingssubsidie	0	0
Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten voor lokaal sociaal beleid	werkingssubsidie	481.000	432.000
Rondpunt	werkingssubsidie	265.000	238.500
projecten wonen-welzijn	projectsubsidie	646.000	581.739
projecten wonen-welzijn	projectsubsidie	17.000	14.700
projecten wonen-welzijn	projectsubsidie	195.000	175.500
Koningin Fabiola Home vzw	werkingssubsidie	448.000	396.000
Vlaams intersectoraal akkoord social profit (pro memorie)	werkingssubsidie	1.789.131	1.104.939
tweede pensioenpijler in het kader van het Vlaams intersectoraal akkoord social profit (pro memorie)	werkingssubsidie	466.000	466.000
fondsen voor bestaanszekerheid in het kader van het Vlaams intersectoraal akkoord social profit	werkingssubsidie	2.188.000	2.185.000
integrale jeugdhulpverlening	projectsubsidie	538.000	261.626
integrale jeugdhulpverlening	werkingssubsidie	90.000	42.631
integrale jeugdhulpverlening	werkingssubsidie	10.000	1.776
epidemiologisch onderzoek en indicatorenverzameling	werkingssubsidie	1.080.000	439.417
Steunpunt Milieu en Gezondheid	werkingssubsidie	103.000	71.944
voorzieningen in de gezondheidszorg in uitvoering van het sociaal akkoord	werkingssubsidie	4.331.813	3.906.879
het zorg- en gezondheidsbeleid gefinancierd met de netto-opbrengst	werkingssubsidie	121.000	65.750

van de winst van de Nationale Loterij			
academische prijzen van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde	werkingssubsidie	5.000	5.000
Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid - Louis Pasteur	werkingssubsidie	841.000	697.145
eerstelijnsgezondheidszorg	werkingssubsidie	4.905.812	3.443.154
andere initiatieven in de residentiële en gespecialiseerde zorg	werkingssubsidie	343.000	312.450
erkende centra voor menselijke erfelijkheid	werkingssubsidie	2.212.000	1.990.800
voorzieningen in de gezondheidszorg in uitvoering van het sociaal akkoord	werkingssubsidie	2.168.000	1.934.807
geestelijke gezondheidszorg kaderend in het decreet van 18 mei 1999	werkingssubsidie	64.482.622	57.456.392
ziektepreventie - infectieziekten en vaccinaties	werkingssubsidie	1.210.000	1.066.437
preventief gezondheidsbeleid (ten dele EU-cofinanciering)	werkingssubsidie	26.030.075	22.448.592
samenwerkingsakkoorden preventie van middelengebruik	werkingssubsidie	55.000	55.000
raadgevend comité voor bio-ethiek	werkingssubsidie	36.000	31.357
ondersteuning van projecten in de ouderenzorg (pro memorie)	werkingssubsidie	1.236.000	370.800
netwerken voor de zorg voor dementerende personen en hun omgeving	werkingssubsidie	1.173.000	1.055.700
animatiewerking in de erkende rusthuizen in aansluiting op de regularisatie van de DAC-statuten	werkingssubsidie	42.813.899	37.968.695
dagverzorgingscentra, centra voor kortverblijf en bijhorende projecten	werkingssubsidie	8.540.976	7.347.818
de erkende en/of gesubsidieerde thuiszorgvoorzieningen en -verenigingen, diensten voor logistieke hulp en aanvullende thuiszorg (incl. onderhoudskosten vesta)	werkingssubsidie	599.817.065	508.602.227
tegemoetkoming in de einde-opstalvergoeding bij onroerende leasingovereenkomst van private serviceflat/BEVAK	investeringsubsidie	0	0
tegemoetkoming in de einde-opstalvergoeding bij onroerende leasingovereenkomst van private serviceflat/BEVAK	investeringsubsidie	3.860.000	0

de VOI Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek	werkingssubsidie	85.000	85.000
IVA Vlaamse Milieumaatschappij	werkingssubsidie	52.000	36.400
zorgvernieuwingsprojecten	werkingssubsidie	0	0
subsiëring van de erkende voorzieningen, pleegzorg, gelijkgestelde voorzieningen, projectmatige initiatieven en wetenschappelijk onderzoek	werkingssubsidie	335.844.000	335.659.000
uitgaven voor de storting op de spaarrekening van minderjarigen geplaatst in pleeggezinnen	werkingssubsidie	3.569.000	3.357.000
uitgaven voor de ondersteuningsteams allochtonen	projectsubsidie	265.000	264.000
inloopteams	werkingssubsidie	2.151.000	2.130.579
consultatiebureaus	werkingssubsidie	15.140.000	14.771.181
inforegaderingen "kind op komst"	werkingssubsidie	40.000	30.149
prenatale steunpunten	werkingssubsidie	117.000	91.676
expertisecentra Kraamzorg	werkingssubsidie	636.000	636.432
erkende kinderdagverblijven	werkingssubsidie	216.589.000	213.974.732
diensten voor onthaalouders	werkingssubsidie	133.748.000	131.411.762
initiatieven buitenschoolse opvang	werkingssubsidie	16.053.000	16.021.077
vormingsinitiatieven kinderopvang	werkingssubsidie	357.000	356.933
projecten kinderopvang	projectsubsidie	846.347	846.347
DAC-projecten	werkingssubsidie	3.561.000	3.658.337
zelfstandige kinderopvangvoorzieningen	werkingssubsidie	97.158.000	92.111.595
installatiekostenvergoeding onthaalouders	werkingssubsidie	350.000	252.019
specifieke zorgbehoeften	werkingssubsidie	1.853.000	2.094.469
lokale diensten	werkingssubsidie	6.711.000	6.761.640
gemandateerde voorzieningen	werkingssubsidie	1.702.000	1.699.632
kinderopvang georganiseerd door universitaire instellingen	werkingssubsidie	8.098.000	8.128.480
vertrouwenscentra kindermishandeling	werkingssubsidie	5.483.000	5.470.934
adoptie	werkingssubsidie	2.011.000	1.840.334
centra voor kindercare en gezinsondersteuning	werkingssubsidie	50.313.000	49.753.438
diensten voor gezinsondersteunende pleegzorg	werkingssubsidie	1.173.000	1.147.012
projecten preventieve gezinsondersteuning en adoptie	projectsubsidie	450.000	430.926
opvoedingswinkels	werkingssubsidie	410.000	404.465
budgethoudersverenigingen	werkingssubsidie	535.700	523.900
doventolken	werkingssubsidie	172.500	172.000
Steunpunt Netwerking (SEN)	werkingssubsidie	836.400	835.600
Regionaal overleg Gehandicaptenzorg	werkingssubsidie	1.659.100	1.577.400

ODAV	werkingssubsidie	281.000	293.700
knelpunten en crisis - nt erk inst	werkingssubsidie	100.000	65.500
mentororganisatie	werkingssubsidie	236.000	230.400
DAC - divers en nt gereguleerd	werkingssubsidie	1.687.200	1.510.800
Nationale Loterij - winstverdeling	werkingssubsidie	1.482.400	1.482.400
persoonlijke toekomstplanning	werkingssubsidie	300.000	300.000
vertrouwensartscentrum	werkingssubsidie	13.000	13.000
NGT	projectsubsidie	2.464.400	2.241.100
kosten t.b.v. het integratieproces	werkingssubsidie	200	700
opleiding	werkingssubsidie	624.400	565.600
individuele materiële bijstand	werkingssubsidie	36.005.000	33.957.100
persoonlijk assistentiebudget	werkingssubsidie	75.166.800	71.111.700
persoonsgebonden budgetten	werkingssubsidie	2.500.400	2.409.300
projectsubsidies	projectsubsidie	500.000	0
multidisciplinaire verslagen	werkingssubsidie	6.693.600	5.895.200
centra voor ontwikkelingsstoornissen	werkingssubsidie	3.812.900	3.779.400
gespecialiseerde adviesverlening	werkingssubsidie	56.800	4.200
revalidatie	werkingssubsidie	3.363.800	3.233.200
residentiële sector	werkingssubsidie	1.054.966.700	1.054.403.500
ambulante sector	werkingssubsidie	108.209.600	108.212.300
vrijtijdsorganisaties	werkingssubsidie	1.857.600	1.854.200
contactorganisaties	werkingssubsidie	1.050.000	957.200
DAC-toelagen ambulant	werkingssubsidie	116.900	113.900
ICT-toelage zorgvoorzieningen	werkingssubsidie	3.025.800	3.000.000
investeringsstoelagen	investeringssubsidie	6.209.400	6.209.400

Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media			
Bevoegdheid Cultuur (Joke Schauvliege)			
Benaming subsidie + startjaar	Type	jaarbudget 2012	uitbetaald in 2012
participatiebeleid (decreet 18 januari 2008)	werkingssubsidie	3.082.000	n.b.
vzw Vlaams Audiovisueel Fonds	werkingssubsidie	14.991.000	n.b.
Expertisecentrum voor Islamitische Culturen in Vlaanderen	werkingssubsidie	180.000	n.b.
Vlaams-Marokkaans Culturenhuis	werkingssubsidie	507.000	n.b.
uitvoering van art. 62 bis Financieringswet voor algemeen cultuurbeleid - lottomiddelen	projectsubsidie	127.000	n.b.
Cultuurgemeente van Vlaanderen	projectsubsidie	200.000	n.b.
Vlaamse Vrijtijdsplas	projectsubsidie	538.000	n.b.
inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen	projectsubsidie	206.000	n.b.
internationale en interregionale culturele samenwerking	projectsubsidie	15.500	n.b.
internationale ondersteuning pop en rock	projectsubsidie	7.000	n.b.
internationale en interregionale culturele samenwerking	project- en werkingssubsidie	1.509.000	n.b.

Vlaams-Nederlands Huis	werkingssubsidie	540.000	n.b.
stichting 'De Brakke Grond'	werkingssubsidie	1.486.000	n.b.
stichting 'De Brakke Grond' voor klein onderhoud	werkingssubsidie	44.000	n.b.
inkomensoverdrachten binnen een institutionele groep - aan onderwijsinstellingen van de institutionele overheid	projectsubsidie	187.000	n.b.
ViA	werkingssubsidie	23.826.108	n.b.
ViA	werkingssubsidie	331.000	n.b.
vzw De Rand (privaatrechterlijk vormgegeven EVA) voor de werking van het museum Felix De Boeck	werkingssubsidie	96.000	n.b.
projecten cultureel erfgoed (cultureel-erfgoeddecreet 23 mei 2008)	projectsubsidie	1.201.000	n.b.
uitvoering van art. 62 bis Financieringswet voor erfgoed	projectsubsidie	7.000	n.b.
musea (cultureel-erfgoeddecreet 23 mei 2008)	werkingssubsidie	7.479.000	n.b.
culturele archiefinstellingen (archieffdecreet van 19 jul 2002 en cultureel-erfgoeddecreet 23 mei 2008)	werkingssubsidie	6.416.000	n.b.
landelijke organisaties voor volkscultuur en expertisecentra (cultureel-erfgoeddecreet 23 mei 2008)	werkingssubsidie	2.930.000	n.b.
samenwerkingsverbanden voor internationale profilering van kunstcollecties (cultureel-erfgoeddecreet 23 mei 2008)	werkingssubsidie	460.000	n.b.
erkende musea ingedeeld bij het lokale niveau en lokale periodieke publicaties volkscultuur en geschiedenis (cultureel-erfgoeddecreet 23 mei 2008)	werkingssubsidie	46.000	n.b.
cultureel-erfgoedconvenants met gemeenten en de VGC (cultureel-erfgoeddecreet 23 mei 2008)	werkingssubsidie	6.604.000	n.b.
cultureel-erfgoedconvenants met provincies (cultureel-erfgoeddecreet 23 mei 2008)	werkingssubsidie	1.495.000	n.b.
vzw Faro - steunpunt voor cultureel erfgoed (cultureel-erfgoeddecreet 23 mei 2008)	werkingssubsidie	1.817.000	n.b.
vzw Vlaamse Erfgoedbibliotheek (cultureel-erfgoeddecreet 23 mei 2008)	werkingssubsidie	292.000	n.b.
Kazerne Dossin - Memoriaal -	werkingssubsidie	459.000	n.b.

Museum en Documentatiecentrum over Holocaust en Mensenrechten			
vzw Bedevaart naar de Graven aan de IJzer voor de cultureel-erfgoedwerking van het Ijzertorenmemoriaal	werkingssubsidie	386.000	n.b.
Studiecentrum Vlaamse Muziek vzw	werkingssubsidie	90.000	n.b.
inkomenoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen	projectsubsidie	165.360	n.b.
meerjarige ondersteuning van het geheel van de werking van kunstorganisaties (kunstendecreet 2 april 2004)	werkingssubsidie	85.183.000	n.b.
ondersteuning van het geheel van de werking van de kunsteducatieve organisaties (kunstendecreet 2 april 2004)	werkingssubsidie	3.131.000	n.b.
meerjarige ondersteuning van het geheel van de werking van sociaal-artistieke organisaties (kunstendecreet 2 april 2004)	werkingssubsidie	2.794.000	n.b.
meerjarige ondersteuning van het geheel van de werking van periodieke publicaties (kunstendecreet 02.04.2004) (cultureel-erfgoeddecreet 23 mei 2008)	werkingssubsidie	573.000	n.b.
meerjarige ondersteuning van het geheel van de werking van steunpunten (kunstendecreet 2 april 2004)	werkingssubsidie	2.729.000	n.b.
Het Kunstenloket	werkingssubsidie	564.000	n.b.
spreiding van kunstwerken	werkingssubsidie	528.000	n.b.
vzw Theater Stap	werkingssubsidie	305.000	n.b.
diverse Brusselse podia	werkingssubsidie	2.519.000	n.b.
overdrachten aan de vzw Concertgebouw Brugge	werkingssubsidie	447.000	n.b.
Stichting Lezen Vlaanderen	werkingssubsidie	1.291.000	n.b.
vzw Stichting Ons Erfdeel	werkingssubsidie	714.000	n.b.
vzw Centrum voor de Bibliografie van de Neerlandistiek	werkingssubsidie	130.000	n.b.
Poëziecentrum	werkingssubsidie	300.000	n.b.
eenjarige subsidies aan kunstenaars (kunstendecreet 2 april 2004)	projectsubsidie	1.705.000	n.b.
eenjarige subsidies aan kunstorganisaties (kunstendecreet 2 april 2004)	projectsubsidie	3.484.000	n.b.
bijdrage aan de Nederlandse Taalunie	werkingssubsidie	3.513.000	n.b.

meerjarige ondersteuning van het geheel van de werking van kunstinstituten (kunstendecreet 2 april 2004)	werkingssubsidie	21.193.000	n.b.
DAB Kasteel Domein Van Gaasbeek	werkingssubsidie	691.623	n.b.
DAB Landcommanderij Alden Biesen (decreet 21 december 1994)	werkingssubsidie	338.000	n.b.
vzw MUHKA (cultureel-erfgoeddecreet 23 mei 2008)	werkingssubsidie	4.145.000	n.b.
meerjarige ondersteuning van het geheel van de werking van kunstinstituten (kunstendecreet 2 april 2004) - Vlaamse Opera vzw	werkingssubsidie	15.924.000	n.b.
Vlaamse Opera gefinancierd in uitvoering van art. 62 bis Financieringswet	werkingssubsidie	2.906.000	n.b.
meerjarige ondersteuning van het geheel van de werking van kunstinstituten (kunstendecreet 2 april 2004) - vzw De Singel	werkingssubsidie	6.873.000	n.b.
Vlaams Fonds voor de Letteren	werkingssubsidie	3.685.000	n.b.
Vlaams Huis voor Amateurkunsten in Brussel (decreet 22 december 2000)	werkingssubsidie	650.000	n.b.
organisaties voor amateurkunsten (decreet 22 december 2000)	project- en werkingssubsidie	7.194.000	n.b.
Federatie van Erkende Organisaties voor Volksontwikkelingswerk (decreet 4 april 2003)	werkingssubsidie	292.000	n.b.
verenigingen voor sociaal-cultureel volwassenenwerk (decreet 4 april 2003)	werkingssubsidie	24.557.000	n.b.
bewegingen voor sociaal-cultureel volwassenenwerk (decreet 4 april 2003)	werkingssubsidie	3.852.000	n.b.
instellingen voor sociaal-cultureel volwassenenwerk (decreet 4 april 2003)	werkingssubsidie	19.498.000	n.b.
Steunpunt voor sociaal-cultureel volwassenenwerk (decreet 4 april 2003)	werkingssubsidie	1.392.000	n.b.
Vlaamse Gebarentaal (decreet 5 mei 2006)	project- en werkingssubsidie	121.000	n.b.
participatiebeleid (decreet 18 januari 2008)	project- en werkingssubsidie	4.106.000	n.b.
uitvoering van het art. 62 bis Financieringswet voor het participatiebeleid	projectsubsidie	1.056.000	n.b.
participatiebeleid lokale besturen (decreet 18 januari 2008)	project- en werkingssubsidie	1.794.000	n.b.

circusbeleid (decreet 21 november 2008)	project- en werkingssubsidie	1.578.000	n.b.
Vlaams Centrum voor Circuskunsten	werkingssubsidie	681.000	n.b.
Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra (decreet 29 november 2002)	werkingssubsidie	95.000	n.b.
verhoging arbeidsdeelname bijzondere doelgroepen	werkingssubsidie	926.000	n.b.
vzw Locus (decreet 13 juli 2001)	werkingssubsidie	1.458.000	n.b.
vzw Bibnet	werkingssubsidie	2.882.000	n.b.
diverse organisaties met betrekking tot openbaar bibliotheekwerk en gemeentelijk cultuurbeleid (decreet 13 juli 2001)	werkingssubsidie	2.161.000	n.b.
subsidies aan gemeentebesturen en de VGC voor de uitvoering van cultuurbeleidsplannen (decreet 13 juli 2001)	werkingssubsidie	6.429.000	n.b.
uitvoering lokaal cultuurbeleid (decreet 13 juli 2001)	werkingssubsidie	85.799.000	n.b.
Vlaams Intersectoraal Akkoord social profit (decreet 7 mei 2004)	werkingssubsidie	14.275.000	n.b.
Bevoegdheid Jeugd (Pascal Smet)			
ondersteuning voor jongerenjournaals	projectsubsidie	150.000	n.b.
Europees Muziekfestival voor de Jeugd te Neerpelt	werkingssubsidie	52.000	n.b.
Europees Jeugdorkest	werkingssubsidie	8.000	n.b.
Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind	werkingssubsidie	67.000	n.b.
Platform Allochtone Jongeren	werkingssubsidie	55.000	n.b.
inkomensoverdrachten binnen een institutionele groep - aan onderwijsinstellingen van de institutionele overheid	werkingssubsidie	134.000	n.b.
intercommunautaire samenwerking	projectsubsidie	25.000	n.b.
internationale jeugdsamenwerking Zuid-Afrika	projectsubsidie	125.000	n.b.
expertisenetwerken cultuureducatie	projectsubsidie	50.000	n.b.
landelijke georganiseerde jeugdverenigingen (decreet 18 juli 2008)	project- en werkingssubsidie	22.523.000	n.b.
experimentele en vernieuwende initiatieven voor de jeugd (decreet 18 juli 2008)	projectsubsidie	179.000	n.b.
internationale jeugduitwisselingsprojecten (decreet 18 juli 2008)	projectsubsidie	229.000	n.b.
jeugdculturele initiatieven (decreet	project- en	1.666.000	n.b.

18 juli 2008)	werkingssubsidie		
participatie van, communicatie over en informatie aan de jeugd (decreet 18 juli 2008)	project- en werkingssubsidie	3.586.000	n.b.
vzw Steunpunt jeugd (decreet 18 juli 2008)	werkingssubsidie	987.000	n.b.
vzw Jeugdraad voor de Vlaamse Gemeenschap (decreet 18 juli 2008)	werkingssubsidie	636.000	n.b.
Vlaams Informatiepunt (decreet 18 juli 2008)	werkingssubsidie	608.000	n.b.
vzw Kenniscentrum Kinderrechten (decreet 18 juli 2008)	werkingssubsidie	205.000	n.b.
vzw Vereniging van Vlaamse Jeugdconsulenten en Jeugddiensten (decreet 18 juli 2008)	werkingssubsidie	342.000	n.b.
vzw JINT - coördinatieorgaan voor internationale jongerenwerking (decreet 18 juli 2008)	werkingssubsidie	876.000	n.b.
hotels en jeugdverblijfcentra (decreet van 3 maart 2004)	werkingssubsidie	2.482.000	n.b.
vzw Vlaamse Jeugdherbergcentrale (decreet van 3 maart 2004)	werkingssubsidie	524.000	n.b.
vzw Centrum voor Jeugdtoerisme (decreet van 3 maart 2004)	werkingssubsidie	606.000	n.b.
vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme (decreet van 3 maart 2004)	werkingssubsidie	1.997.000	n.b.
proeftuinen participatiebeleid jeugd (decreet 18 januari 2008)	projectsubsidie	621.000	n.b.
subsiëring grootschalige jeugdevenementen (decreet 18 januari 2008)	projectsubsidie	104.000	n.b.
uitvoeren van een provinciaal jeugdwerkbeleidsplan (decreet 14 februari 2003)	werkingssubsidie	1.366.000	n.b.
uitvoeren van een lokaal jeugdwerkbeleidsplan (decreet 14 februari 2003)	werkingssubsidie	20.228.000	n.b.
Vlaams Intersectoraal Akkoord social profit (decreet 7 mei 2004)	werkingssubsidie	8.319.000	n.b.
Bevoegdheid Sport (Philippe Muyters)			
allerlei initiatieven in verband met topsport	projectsubsidie	1.745.000	n.b.
organisatie van de Ronde van Vlaanderen	projectsubsidie	170.000	n.b.
medisch en ethisch verantwoord sporten	projectsubsidie	698.000	n.b.
sociale maatregelen toegankelijkheid sport	projectsubsidie	440.000	n.b.

allerlei initiatieven in verband met sport en sportmanifestaties	projectsubsidie	182.000	n.b.
proeftuinen participatiebeleid sport	projectsubsidie	945.000	n.b.
aanvullende tewerkstelling proeftuinen participatiebeleid sport	projectsubsidie	1.233.000	n.b.
sociale en experimentele projecten en uitzonderlijke initiatieven binnen het sportbeleid	projectsubsidie	2.053.000	n.b.
ten behoeve van de campagne Ventourist - Ventousiast (pro memorie)	projectsubsidie	53.000	n.b.
Sportgemeente van Vlaanderen	projectsubsidie	80.000	n.b.
internationale sportprojecten	projectsubsidie	93.000	n.b.
voor aanvullende tewerkstelling in de sector sport	n.b.	3.819.000	n.b.
inkomensoverdrachten binnen een institutionele groep - aan onderwijsinstellingen van de institutionele overheid	n.b.	229.000	n.b.
sociale maatregelen toegankelijkheid sport	projectsubsidie	7.214.000	n.b.
medisch verantwoord sporten	n.b.	565.000	n.b.
lokale besturen m.b.t. het decreet betreffende een inhaalbeweging in sportinfrastructuur via alternatieve financiering	n.b.	853.000	n.b.
IVA Bloso m.b.t. de decretale subsidiëring van topsport	n.b.	9.296.000	n.b.
IVA Bloso i.k.v. het decreet tot subsidiëring van gemeente- en provinciebesturen en de VGC voor het sport voor allen beleid	n.b.	16.591.000	n.b.
IVA Bloso ter uitvoering van de subsidiëring i.k.v. het decreet op de sportfederaties, exclusief topsport	n.b.	24.227.000	n.b.
decreet sport in het hoger onderwijs	n.b.	939.000	n.b.
Bloso voor proeftuinen participatiebeleid brede school	n.b.	762.000	n.b.
IVA Bloso gefinancierd in uitvoering van art. 62 bis financieringswet	n.b.	5.607.000	n.b.
IVA Bloso	n.b.	4.542.000	n.b.
kapitaaloverdrachten binnen eenzelfde institutionele groep - investeringsbijdragen aan administratieve openbare instellingen (A.O.I)	n.b.	2.000.000	n.b.
sociale maatregelen toegankelijkheid sport	n.b.	7.214.000	n.b.

lokale besturen m.b.t. het decreet betreffende een inhaalbeweging in sportinfrastructuur via alternatieve financiering	n.b.	0	n.b.
kapitaaloverdrachten binnen eenzelfde institutionele groep - investeringsbijdragen aan administratieve openbare instellingen (A.O.I.)	n.b.	2.000.000	n.b.
Bevoegdheid Media (Ingrid Lieten)			
inkomensoverdrachten binnen een institutionele groep - aan onderwijsinstellingen van de institutionele overheid	werkingssubsidie	190.000	133.000
subsidie aan de Vlaamse dagbladpers voor het leesbevorderingsproject Kranten in de Klas (KIK)	projectsubsidie	1.400.000	700.000
subsidie voor projecten mediawijdsheid	projectsubsidie	516.550	387.000
ondersteuning van allerhande mediainitiatieven in het binnenland	projectsubsidie	350.000	128.675
levensbeschouwelijke en socio-economische verenigingen voor het verzorgen van radio- en televisieprogramma's bij de VRT	werkingssubsidie	1.457.000	1.311.206
subsidie ter ondersteuning van innovatieve media-initiatieven	werkingssubsidie	604.000	490.000
in het kader van de Stivo-regeling	werkingssubsidie	4.004.000	3.203.200
projecten die bijdragen tot de vrijwaring, bevordering en ondersteuning van een pluriforme en gediversifieerde Vlaamse geschrevenperssector	werkingssubsidie	1.000.000	500.000
Vlaamse Vereniging voor Beroepsjournalisten	werkingssubsidie	248.000	209.308
vzw Fonds Pascal De Croos voor Bijzondere Journalistiek	werkingssubsidie	300.000	240.000
ondersteuning regionale televisie-initiatieven	werkingssubsidie	2.076.000	1.403.175
ondersteuning initiatieven toegankelijkheid televisieprogramma's conform art. 151 van het mediadecreet	projectsubsidie	474.000	379.200
stichting het Beste van Vlaanderen en Nederland	werkingssubsidie	1.282.000	1.025.600

Beleidsdomein Werk en Sociale Economie			
Bevoegdheid Werk (Philippe Muyters)			
Benaming subsidie + startjaar	Type	jaarbudget 2012	uitbetaald in 2012
Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie (VSAWSE)			
DAC (lonen)	werkingssubsidie	18.257.527	19.119.203
gesco's klassieke programma's (loonpremies)	werkingssubsidie	55.806.958	56.289.799
gesco's werkervaring (loonpremies)	werkingssubsidie	50.196.410	50.815.854
gesco's lokale en provinciale besturen (loonpremies)	werkingssubsidie	213.000.000	209.347.233
gesco's Vlaamse Overheid (loonpremies)	werkingssubsidie	10.588.086	10.588.086
overige subsidies aan organisaties (vzw De Link - armoede)	werkingssubsidie	180.500	190.326
overige subsidies aan organisaties (vzw Tracé - inschakeling werkzoekenden)	projectsubsidie	12.500	12.500
overige subsidies aan organisaties (werkervaring - SLN)	werkingssubsidie	589.948	540.710
ESF - Agentschap			
Vlaams Cofinancieringsfonds (cofinanciering ESF-projecten)	projectsubsidie	23.177.000	22.526.000
Syntra Vlaanderen			
enveloppe leertijd	werkingssubsidie	6.857.307	6.857.307
enveloppe gecertificeerde opleidingen	werkingssubsidie	34.178.603	34.178.603
enveloppe niet-gecertificeerde opleidingen	werkingssubsidie	3.344.286	3.344.286
subsidies interprofessionele organisaties	werkingssubsidie	442.146	442.146
investeringsubsidies	investeringsubsidie	5.798.737	5.798.737
Departement Werk en Sociale Economie (DWSE)			
diversiteitsplannen	projectsubsidie	3.827.97,00	1.634.510
structurele diversiteitsprojecten	werkingssubsidie	4.305.907	4.261.184
diversiteitsprojecten	projectsubsidie	44.000	146.054
basissubsidiëring ERSV	werkingssubsidie	4.371.561	4.354.417
subsiëring projectontwikkelaars Leertijd en Werk	werkingssubsidie	835.939	835.112
sectorconvenants 2010-2011 + medewerker netwerken serv (uitbetaling eindsaldo in 2012)	werkingssubsidie	3.332.309	3.258.940
verlenging sectorconvenants 2010-2011 + medewerker netwerken serv met 1 jaar (betaling voorschot in 2012)	werkingssubsidie	4.191.118	4.155.418
Airport Academy (betaling voorschot in 2012)	projectsubsidie	47.100	47.100

Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB)			
project integratie KUL	projectsubsidie	50.000	50.000
sectorale arbeidsbemiddeling TOFAM	projectsubsidie	2.000	2.000
pilootprojecten certificering en diplomering COCOM	projectsubsidie	93.000	93.000
studieadviespunt Gent	projectsubsidie	46.019	46.019
gespecialiseerde dienst voor personen met een arbeidshandicap	werkingssubsidie	29.685.236	29.685.236
bijblijfconsulenten	werkingssubsidie	2.571.631	2.571.631
ondersteuning werkwinkels VVSG	werkingssubsidie	210.000	210.000
beroepsinschakeling en werkwinkels Brussel Tracé	werkingssubsidie	881.943	881.943
vormingsmiddelen i.f.v. competentieversterking voor werknemers uit de organisaties van de "Vlaamse social profitsectoren" via VIVO	werkingssubsidie	2.356.454	2.356.454
trajecten naar tewerkstelling Internationaal Comité	werkingssubsidie	30.886	30.886
Steunpunt Lokale Netwerken met de VIA-restmiddelen voor jobcoaching	werkingssubsidie	137.053	137.053
Bevoegdheid Sociale Economie (Freya van den Bossche)			
Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie (VSAWSE)			
invoegbedrijven (loonpremies)	werkingssubsidie	4.341.138	4.376.143
sociale werkplaatsen (loonpremies)	werkingssubsidie	63.998.703	64.001.886
beschutte werkplaatsen (loonpremies)	werkingssubsidie	237.342.723	239.709.601
Lokale diensteneconomie (loonpremies)	werkingssubsidie	18.814.949	18.963.900
arbeidszorg (loonpremies)	werkingssubsidie	1.586.504	1.586.504
startcentra	werkingssubsidie	889.348	1.242.844
activiteitencoöperaties	werkingssubsidie	747.525	741.339
arbeidszorg- en doorstroomprojecten	projectsubsidie	3.356.577	2.727.080
investeringsubsidies beschutte werkplaatsen	investeringsubsidie	1.830.634	595.324
regie centrumsteden	werkingssubsidie	475.000	499.656
Trividend	werkingssubsidie	85.687	51.412
Collondse	werkingssubsidie	216.000	151.200
adviespremies, managementondersteuning en haalbaarheidsstudies	projectsubsidie	390.213	411.455
innovatieprojecten	projectsubsidie	0	2.339.286
vormingsfondsen VIA IV	werkingssubsidie	450.000	340.000
overige subsidiebesluiten	projectsubsidie	306.760	218.971

Beleidsdomein Landbouw en Visserij (Kris Peeters)			
Benaming subsidie + startjaar	Type	jaarbudget 2012	uitbetaald in 2012
subsidie aan vzw VLAM	werkingssubsidie	17.719.000	5.081.100
subsidie aan vzw Bioforum	werkingssubsidie		599.700
subsidie aan vzw Boeren op een Kruispunt	werkingssubsidie		350.000
subsidie aan vzw VILT	werkingssubsidie		342.300
PDPO-maatregel: sensibiliseringsprojecten	projectsubsidie		184.463
PDPO-maatregel: genetische diversiteit	projectsubsidie		655.809
PDPO maatregel: sociale promotie	projectsubsidie		248.154
PDPO maatregel: naschoolse vorming landbouw	projectsubsidie		2.800.918
subsidies aan praktijkcentra land- en tuinbouw	werkingssubsidie		2.266.482
landbouwkamers en comicen	projectsubsidie		25.363
subsidies aan veeteeltverenigingen	werkingssubsidie		1.553.737
zorgboerderijen	projectsubsidie		1.299.703
landbouweducatie	projectsubsidie		176.000
diverse facultatieve subsidies	projectsubsidie		606.434
subsidie zeevisserij (fonds voor de scheepsjongeren)	projectsubsidie		99.328
subsidies ikv Actieplan biologische landbouw	projectsubsidie		1.059.258
subsidie aan diensten voor bedrijfsverzorging	werkingssubsidie	4.202.000	248.000
PDPO-maatregel: subsidies voor bedrijfsadviesystemen	projectsubsidie		771.225
PDPO-maatregel: subsidies voor agromilieumaatregelen	projectsubsidie		2.679.845
Europese Schoolfruitregeling: subsidies voor schoolfruitactie	projectsubsidie		229.689
subsidies visserijprojecten	projectsubsidie	0	574.000
investeringssteun en andere tegemoetkomingen	investeringssubsidie		1.868.000
investeringssteun aan land- en tuinbouwers	investeringssubsidie	0	80.273.000
investeringssteun aan agrovoedingsbedrijven	investeringssubsidie		1.356.000
investeringssteun aan omkadering in land- en tuinbouw	investeringssubsidie		696.000

Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie			
Bevoegdheid Leefmilieu en Natuur (Joke Schauvliege)			
Benaming subsidie + startjaar	Type	jaarbudget 2012	uitbetaald in 2012
subsidie voor het uitvoeren van ruilverkavelingswerken	investeringssubsidie	4.716.263	4.257.948

subsidie voor het uitvoeren van landinrichtingswerken	investeringssubsidie	3.965.153	3.052.279
subsidie voor gemeentelijke erosiebestrijdingsinstrumenten en -maatregelen	project- en investeringssubsidie	1.385.000	883.582
subsidie in het kader van informatie, sensibilisering, natuur- en milieueducatie en natuur-technische milieubouw	projectsubsidie	292.432	277.627
samenwerkingsovereenkomst gemeenten	projectsubsidie	22.500.000	25.607.002
samenwerkingsovereenkomst provincies	projectsubsidie	3.150.000	3.797.517
Educatieve Milieuboottochten	projectsubsidie	371.000	373.100
subsidies toegekend aan verenigingen in het kader van het projectsubsidiebesluit 10 oktober 2003	projectsubsidie	307.841	490.369
reguliere subsidies voor erkende milieu- en natuurverenigingen	werkingssubsidie	4.087.853	4.389.890
subsidie in het kader van de Vlaamse Interprofessionele Akkoorden	werkingssubsidie	883.908	1.186.008
subsidie voor personeelsleden met een ex-DAC statuut tewerkgesteld bij milieu- en natuurverenigingen	werkingssubsidie	2.098.088	2.012.045
subsidie aan gemeenten, provincies en politiezones voor de aankoop van geluidmeetapparatuur	investeringssubsidie	110.000	14.804
subsidie voor de installatie van een roetfilter op een dieselwagen	investeringssubsidie	0	3.250
Steunpunt Milieu en Gezondheid	projectsubsidie	205.556	143.889
inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen - supra- en internationaal milieubeleid en ontwikkelingssamenwerking	projectsubsidie	335.865	171.251
inkomensoverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen - supra- en internationaal milieubeleid en ontwikkelingssamenwerking	projectsubsidie	436.929	472.717
inkomensoverdrachten aan het buitenland - aan EU-instellingen - supra- en internationaal milieubeleid en ontwikkelingssamenwerking	projectsubsidie	523.500	190.000
inkomensoverdrachten aan het buitenland - Niet verdeeld - Multilaterale verdragen - Vlaamse bijdragen rechtstreeks aan het verdragssecretariaat	werkingssubsidie	76.000	63.820
inkomensoverdrachten aan de	werkingssubsidie	506.662	525.415

federale overheid - samenwerkingsakkoord federale, Vlaamse, Waalse en Brusselse overheid ivm nationaal klimaatplan			
cofinanciering Vlaams gewest voor plattelandsprojecten en leadergroepen ingevolge het plattelandsontwikkelingsprogramma voor Vlaanderen - aan lokale overheden	projectsubsidie	1.678.251	1.678.251
subsidie in het kader van geïntegreerd plattelandsbeleid voor Vlaanderen - aan lokale overheden	projectsubsidie	0	115.852
VCM (Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking vzw)	werkingssubsidie	101.000	101.000
vzw Paardenloket	werkings- en investeringsubsidie	350.000	350.000
diverse vzw's ihkv plattelandsbeleid	projectsubsidie	527.000	435.806
diverse vzw's ihkv PDPO As3 en As4	projectsubsidie	2.392.000	2.174.515
diverse lokale overheden ihkv PDPO As3 en As4	projectsubsidie	1.759.000	1.524.926
diverse gemeenten ihkv plattelandsbeleid	projectsubsidie	369.000	166.176
subsidie voor het natuur-, bos- en groenbeheer via groene, duurzame jobs toegankelijk voor kansengroepen	werkingssubsidie	1.283.654	0
subsidie voor de verbetering en instandhouding van de natuurkwaliteit in de open ruimten	projectsubsidie	117.500	80.000
subsidie voor de erkende regionale landschappen	werkingssubsidie	1.832.500	1.832.500
subsidie voor de erkende natuurreservaten (beheersubsidie)	werkingssubsidie	6.227.000	5.232.149
subsidie voor de vogelopvangcentra	werkingssubsidie	339.000	305.100
ondersteuning van projecten in het kader van het Vlaams Fonds Tropisch Bos	projectsubsidie	248.976	0
ondersteuning van de werking van de wildbeheereenheden	werkingssubsidie	237.889	0
ondersteuning van de werking van de bosgroepen	project- en werkingssubsidie	2.868.884	2.580.033
ondersteuning van initiatieven i.k.v. "Burgers gaan groen"	projectsubsidie	188.902	0
subsidie educatieve werking boshuis Ravels	werkingssubsidie	26.000	16.900
subsidie voor aankopen door terreinbeherende verenigingen	investeringsubsidie	6.445.000	6.424.370

subsidie voor de eenmalige inrichtingswerken binnen de erkende natuureservaten	investeringsubsidie	200.756	120.454
ondersteuning via natuurprojectovereenkomsten	investeringsubsidie	41.683	0
projectondersteuning realisatie IHD door doelgroepen	investeringsubsidie	180.434	25.000
subsidie voor de bebossing van landbouwgronden	investeringsubsidie	61.419	4.079
ondersteuning van verenigingen voor de bevordering van bosbouw, groenvoorziening, jacht, visserij en vinkenweek	werkingssubsidie	247.289	97.289
subsidie voor stakeholders in het IHD-proces	werkingssubsidie	220.000	105.000
ondersteuning van het projectbureau Nationaal Park Hoge Kempen	werkingssubsidie	343.000	274.400
beheren en coördineren van de maatschappelijke promotie, exploitatie en toegankelijkheid van de natuurdomeinen	werkingssubsidie	167.600	0
Vlaamse bijdrage in de werkingskosten van het Grenspark De Zoom-Kalmthoutse Heide	werkingssubsidie	139.000	0
subsidie voor de vogelopvangcentra	werkingssubsidie	46.000	46.000
subsidie ter ondersteuning van de technische en organisatorische uitbouw van de vinkenweek	werkingssubsidie	23.000	0
subsidie voor aankopen door terreinbeherende verenigingen	investeringsubsidie	312.000	0
subsidie voor private bosbeheerders in het kader van het bosdecreet	investeringsubsidie	457.437	69.004
subsidie voor erkende bosreservaten van prive bouseigenaars	investeringsubsidie	8.224	8.224
subsidie aan openbare bosbeheerders in het kader van het bosdecreet	investeringsubsidie	312.753	120.533
subsidie aan erkende bosreservaten van openbare bouseigenaars	investeringsubsidie	37.019	37.019
projectondersteuning realisatie IHD door doelgroepen	investeringsubsidie	15.000	6.000
ondersteuning van projecten voor Groen in de Stad	investeringsubsidie	442.087	0
projectoproep bebossing met middelen uit het bossencompensatiefonds	investeringsubsidie	1.673.388	163.193
subsidie voor bepaalde werken, leveringen en diensten die in het Vlaamse Gewest door of op initiatief van lagere besturen of ermee	investeringsubsidie	48.670	260.570

gelijkgestelde rechtspersonen worden uitgevoerd			
subsidie voor bepaalde werken, leveringen en diensten die in het Vlaamse Gewest door of op initiatief van lagere besturen of ermee gelijkgestelde rechtspersonen worden uitgevoerd	investeringssubsidie	4.561.240	6.570.442
subsidie aan de kringloopcentra: werkingssubsidies die onder andere ook kunnen aangewend worden voor investeringen in infrastructuur	werkingssubsidie	898.000	898.000
VLACO	werkingssubsidie	559.973	559.973
financiële bijdrage van de OVAM aan vzw Plan C	werkingssubsidie	150.000	150.000
Steunpunt beleidsrelevant onderzoek Duurzaam Materialenbeheer (SuMMa)	projectsubsidie	192.000	134.182
voorbeeldenvenementen	projectsubsidie	30.000	30.000
subsidie aan VLABOTEX vzw voor haar werking als bodemsaneringsorganisatie in 2012	investeringssubsidie	803.000	606.800
Vlaamse bijdrage aan de Internationale Scheldecommissie en aan de Internationale Maascommissie	werkingssubsidie	173.859	173.859
subsidie aan polders en wateringen in kader van regularisatie DAC-statuten	werkingssubsidie	1.773.383	1.773.383
subsidie voor werken inzake waterbeheer door polders en wateringen	investeringssubsidie	1.162.452	862.489
subsidie voor de uitbouw van de gemeentelijke rioleringen, de bouw van KWZI's en de bouw van IBA's	project- en investeringssubsidie	0	1.925.909
subsidie voor de uitbouw van de gemeentelijke rioleringen, de bouw van KWZI's en de bouw van IBA's	project- en investeringssubsidie	109.559.479	88.349.234
subsidie voor grijswaterprojecten in uitvoering van het BVR van 11 juni 2004	investeringssubsidie	0	500.602
subsidie voor grijswaterprojecten in uitvoering van het BVR van 11 juni 2004	investeringssubsidie	0	280.000
Bevoegdheid Energie (Freya Van den Bossche)			
regeling voor ondersteuning van demonstratieprojecten energiebeleid	investeringssubsidie	262.000	0
Universiteit Gent – "ARBOR"	projectsubsidie	160.000	80.000
Havenbedrijf Gent - "Duurzame	projectsubsidie	55.000	0

Zeehavens"			
Verbruikersunie Test Aankoop - "Opstellen van een modelovereenkomst voor de plaatsing van zonnepanelen"	projectsubsidie	7.000	7.000
vzw Cogen Vlaanderen - "Bemetering van huishoudelijke micro-WKK"	projectsubsidie	6.000	0
vzw Energik - "Platform duurzaam stoomgebruik"	projectsubsidie	7.000	0
vzw ODE Vlaanderen - "Analyse van de economische impact van windenergie in België"	projectsubsidie	7.000	0
vzw Cogen Vlaanderen	werkingssubsidie	134.000	132.000
vzw Ode Vlaanderen	werkingssubsidie	90.000	90.000
regeling tot rentesubsidies aan Lokale Entiteiten voor leningen van het FRGE	werkingssubsidie	2.000	2.000
regeling tot compensatie van kosten aan de distributienetbeheerders inzake hun REG-premies	werkingssubsidie	47.491.000	43.195.000
regeling tot compensatie van kosten aan de distributienetbeheerders inzake hun energiescans	werkingssubsidie	7.265.000	7.265.000
regeling tot compensatie van kosten aan de distributienetbeheerders inzake hun sociale dakisolatieprojecten	werkingssubsidie	233.000	233.000
vzw Biogas-E	werkingssubsidie	90.000	54.000

Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken (Hilde Crevits)			
Benaming subsidie + startjaar	Type	jaarbudget 2012	uitbetaald in 2012
Waterwegen en Zeekanaal NV / NV De Scheepvaart			
steunmaatregel palletvervoer	werkings- en investeringsubsidie	907.179	0
steunmaatregel AIS voor de binnenvaart	investeringsubsidie	243.600	243.600
steunmaatregel intermodaal vervoer	werkings- en investeringsubsidie	0	5.260
De Lijn			
Nihil			
Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust			
havenkapiteinsdiensten	werkingssubsidie	16.669.000	16.669.000
Intercommunale strandredders West- Vlaanderen	werkingssubsidie	200.000	200.000
Coördinatiepunt Duurzaam Kustzonebeheer	werkingssubsidie	50.000	50.000
IMEWO - verplaatsing gas- en	werkingssubsidie	95.000	0

elektriciteitsinstallaties en rioleringen			
Agentschap Wegen en Verkeer			
cofinanciering van Europese steunprogramma's door het Vlaams Gewest	investeringsubsidie	0	795.656
uitvoeren van door het Vlaams Gewest bevolen verplaatsingen van gas- en elektriciteitsinstallaties en rioleringen	investeringsubsidie	2.253.000	1.476.565
ondersteuning van het fiets- en doortochtenbeleid en schoolomgevingen (o.a. via het Fietsfonds)	investeringsubsidie	47.760.000	37.770.436
Departement MOW			
luchthaven Kortrijk-Wevelgem	werkingssubsidie	797.000	797.000
verkeersveiligheid - Vlaamse Stichting Verkeerskunde	werkingssubsidie	5.341.000	4.806.900
verkeersveiligheid - Koning Boudewijnstichting Levenslijn Kinderfonds	projectsubsidie	300.000	150.000
verkeersveiligheid - MAG training vzw	projectsubsidie	191.500	46.750
verkeersveiligheid - Stichting Vlaamse Schoolsport	projectsubsidie	100.000	50.000
verkeersveiligheid - Rondpunt vzw	projectsubsidie	204.805	102.403
duurzame mobiliteit - Steunpunt Straten vzw	projectsubsidie	5.000	2.500
verkeersveiligheid - Fietsersbond vzw	projectsubsidie	46.054	20.000
verkeersveiligheid - Transport & Logistiek Vlaanderen	projectsubsidie	50.000	20.000
verkeersveiligheid - Verenigingen voor verkeersveiligheid	projectsubsidie	147.620	50.000
verkeersveiligheid - Verkeersplatforms Ter Munk vzw	projectsubsidie	145.000	50.000
duurzame mobiliteit - Komimo vzw (Netwerk Duurzame Mobiliteit)	werkingssubsidie	488.822	440.008
duurzame mobiliteit - Voetgangersbeweging vzw	werkingssubsidie	63.912	57.600
duurzame mobiliteit - Fietsersbond vzw	werkingssubsidie	126.243	113.619
duurzame mobiliteit - Bond van Trein-, Tram- en Busgebruikers vzw	werkingssubsidie	64.295	57.983
duurzame mobiliteit - Enter vzw	projectsubsidie	84.985	27.000
duurzame mobiliteit - Mobiel 21 vzw	projectsubsidie	109.538	54.000
duurzame mobiliteit - Trage Wegen vzw	projectsubsidie	40.000	27.000

duurzame mobiliteit - Bond Beter Leefmilieu vzw	projectsubsidie	40.000	27.000
verkeersveiligheid - OVK vzw	projectsubsidie	40.000	27.000
duurzame mobiliteit - CPA vzw (Taxistop)	projectsubsidie	29.580	0
Diensten Aangepast Vervoer - Handicar Zoersel vzw	projectsubsidie	95.215	95.215
Diensten Aangepast Vervoer - OCMW Mechelen	projectsubsidie	73.824	73.824
Diensten Aangepast Vervoer - Leuven-Hageland vzw	projectsubsidie	133.306	133.306
Diensten Aangepast Vervoer - Sint Lodewijk vzw	projectsubsidie	37.523	37.523
Diensten Aangepast Vervoer - LDC Zonneheem vzw	projectsubsidie	32.205	32.205
Diensten Aangepast Vervoer - OCMW Lokeren	projectsubsidie	29.009	29.009
Diensten Aangepast Vervoer - MMC Oostende	projectsubsidie	13.462	13.462
Diensten Aangepast Vervoer - OCMW Ieper	projectsubsidie	50.226	50.226
Diensten Aangepast Vervoer - Sociaal Brussel vzw	projectsubsidie	84.383	84.383
Diensten Aangepast Vervoer - Woon en Zorg Heilig Hart vzw	projectsubsidie	97.063	97.063
Diensten Aangepast Vervoer - OCMW Menen	projectsubsidie	29.291	29.291
Diensten Aangepast Vervoer - Antwerpse Rolkar vzw	projectsubsidie	225.363	225.363
Diensten Aangepast Vervoer - Eigen Thuis vzw	projectsubsidie	200.699	200.699
duurzame mobiliteit - Fiets en Werk vzw - projectsubsidie	projectsubsidie	100.000	75.000
duurzame mobiliteit - Max Mobiel vzw Gent - projectsubsidie	projectsubsidie	480.350	88.193
duurzame mobiliteit - CPA vzw (Taxistop) Gent - werkingssubsidie	werkingssubsidie	41.353	24.812
duurzame mobiliteit - POM- West-Vlaanderen - projectsubsidie	projectsubsidie	38.650	0
duurzame mobiliteit - Projecten in het kader van het Pendelfonds - projectsubsidie	projectsubsidie	2.359.719	846.393
specifieke bijdragen aan gemeenten in het kader van de mobiliteitsconvenanten: mobiliteitsplannen en flankerende maatregelen	projectsubsidie	996.000	710.932
cofinanciering van Europese steunprogramma's door het Vlaams	investeringsubsidie	104.000	328.000

Gewest			
promotie Binnenvaart Vlaanderen	werkingssubsidie	1.544.000	1.544.000
SRO Gent	werkingssubsidie	62.000	72.000
ondersteuning van het beleid van het Vlaamse Gewest inzake zeehavens en subsidies aan havenbedrijven voor investeringen in haveninterne basis- en uitrustingsinfrastructuur	investeringssubsidie	14.736.000	14.813.800

Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed			
Bevoegdheid Ruimtelijke Ordening (Philippe Muylers)			
Benaming subsidie + startjaar	Type	jaarbudget 2012	uitbetaald in 2012
strategische projecten in uitvoering van het RSV - projectcoördinatie	n.b.	1.300.000	1.296.000
strategische projecten in uitvoering van het RSV - verwerving	n.b.	1.000.000	1.000.000
projecten van Vlaams strategisch belang	n.b.	600.000	360.000
herdenken, vereenvoudigen en inzetten van het instrumentarium	n.b.	7.383.000	4.957.000
Bevoegdheid Wonen (Freya Van den Bossche)			
Steunpunt Wonen	werkingssubsidie	244.000	170.800
grondbeleid Vlaamse Rand	investeringssubsidie	35.000	35.000
taalcursussen en de organisatie van specifieke taalbeleidsacties	werkingssubsidie	218.000	65.704
huurdersbonden	werkingssubsidie	1.738.630	1.743.835
personeels- en werkingskosten aan Sociale Verhuurkantoren	werkingssubsidie	9.747.698	8.674.902
aanvullende tewerkstelling in de sector wonen	werkingssubsidie	434.000	407.837
huursubsidies stelsel 1991	werkingssubsidie	2.123.000	1.352.851
huurvermindering grote gezinnen	werkingssubsidie	20.000	1.885
huurcompensatie	werkingssubsidie	330.000	329.704
alternatieve financiering	werkingssubsidie	2.963.000	2.476.303
huursubsidies stelsel 2007	werkingssubsidie	22.325.000	22.324.008
tegemoetkoming kandidaat-huurders (huurpremie 2012)	werkingssubsidie	2.439.000	1.230.927
VOB - overlegstructuur huurdiensten	werkingssubsidie	401.000	448.964
gewestelijke sociale correctie	werkingssubsidie	13.997.000	13.996.999
bouw en renovatie van huurwoningen in kader van sociale woonprojecten (UP 2008)	investeringssubsidie	15.274.000	13.349.518
aanleg van infrastructuur voor sociale woonwijken en serviceflats (SSI)	investeringssubsidie	39.557.000	36.966.623
Limburgse Reconversie maatschappij (LRM)	werkingssubsidie	831.000	746.253
stads- en dorpsbouwprojecten m.b.t.	investeringssubsidie	3.340.000	2.833.175

koopwoningen gelegen in woonvernieuwings- en herwaarderingsgebieden			
verwervingssubsidies in het kader van het sociale grond- en pandenbeleid (UP-besluit 2008)	investeringssubsidie	6.540.000	4.858.503
bouw en renovatie van koopwoningen in het kader van sociale woonprojecten (UP-besluit 2008)	investeringssubsidie	1.703.000	1.582.244
rentesubsidies VMSW voor uitvoeringsprogramma VMSW vanaf 2010 in uitvoering van grond- en pandendecreet m.b.t. het deelprogramma bijzondere sociale leningen van de VMSW	werkingssubsidie	1.428.000	0
betaling van de rente, die voor de leningen aangegaan door het Vlaams Woningfonds, overeenkomstig de terzake geldende besluiten, ten laste van het Gewest valt	werkingssubsidie	49.380.000	49.379.767
tegemoetkoming voor renovatie van een woning	investeringssubsidie	116.360.000	114.074.010
verbeterings- en aanpassingspremie van een woning	investeringssubsidie	10.415.000	12.794.410
vergoeding opmaak leegstandregister	werkingssubsidie	136.000	33.693
bouw van transitwoningen	investeringssubsidie	50.000	0
ondersteuning lokaal woonbeleid	projectsubsidie	5.968.000	4.610.405
overige kapitaaloverdrachten aan overheidsbedrijven - grond- en pandenbeleid voor huisvestingsdoeleinden in woonkernen en in het kader van het recht op voorkoop	investeringssubsidie	3.293.000	329.658
investeringsbijdragen aan overheidsbedrijven - VMSW voor realisatie investeringsprogramma tot en met 2008 - huurwoningen - kapitaalsubsidie huur	investeringssubsidie	178.221.000	178.188.034
rentesubsidies - niet verdeeld - aan VMSW voor uitvoeringsprogramma rollend grondfonds van VMSW	investeringssubsidie	0	0
rentesubsidies - niet verdeeld - aan VMSW voor UP vanaf 2010 in uitvoering van grond- en pandendecreet m.b.t. deelprogramma NFS2	investeringssubsidie	75.000	0
optische rookmelders	investeringssubsidie	0	0
aan het E.V.A. VMSW voor de realisatie van de	investeringssubsidie	34.953.000	34.953.000

investeringsprogramma's tot en met 2008 van de VMSW mbt de eigendomsector en van de uitvoeringsprogramma's vanaf 2009 van de VMSW mbt het deelprogramma bijzondere sociale leningen koop bsl			
rentesubsidies - niet verdeeld- aan VMSW voor uitvoeringsprogramma VMSW vanaf 2010 in uitvoering van grond- en pandendecreet mbt het deelprogramma bijzondere sociale leningen van de VMSW	investeringssubsidie	1.428.000	0
Fonds voor Huisvesting	werkingssubsidie	789.946	1.016
Fonds voor Huisvesting	werkingssubsidie	5.166.486	0
Bevoegdheid Onroerend Erfgoed (Geert Bourgeois)			
vzw Bedevaart naar de Graven aan de IJzer	werkingssubsidie	145.000	130.500
subsidie aan de vzw Orgel in Vlaanderen	werkingssubsidie	15.000	12.000
restaurant Lam Gods	projectsubsidie	0	352.921
abdij van 't Park	projectsubsidie	0	0
subsidie aan de nieuwe erfgoedvereniging (Herita vzw)	werkingssubsidie	2.212.000	1.769.000
convenant tussen provincie Oost Vlaanderen Provinciaal Erfgoedcentrum Ename	projectsubsidie	250.000	125.000
Regionale Landschappen	werkingssubsidie	1.930.000	1.498.975
Monumentenwacht Vlaanderen	werkingssubsidie	1.212.000	969.600
subsidie voor gewezen DAC'ers tewerkgesteld bij VZW's en andere instellingen	werkingssubsidie	311.550	224.650
Intergemeentelijke Onroerend Erfgoeddiensten en Intergemeentelijke Archeologische Diensten	werkingssubsidie	550.000	440.000
Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur	werkingssubsidie	250.000	200.000
projectsubsidie aan het Regionaal Landschap Kempen en Maasland vzw voor de erkenning van het Nationaal Park Hoge Kempen en de aangrenzende mijnsites als UNESCO Werelderfgoed	projectsubsidie	93.000	24.800